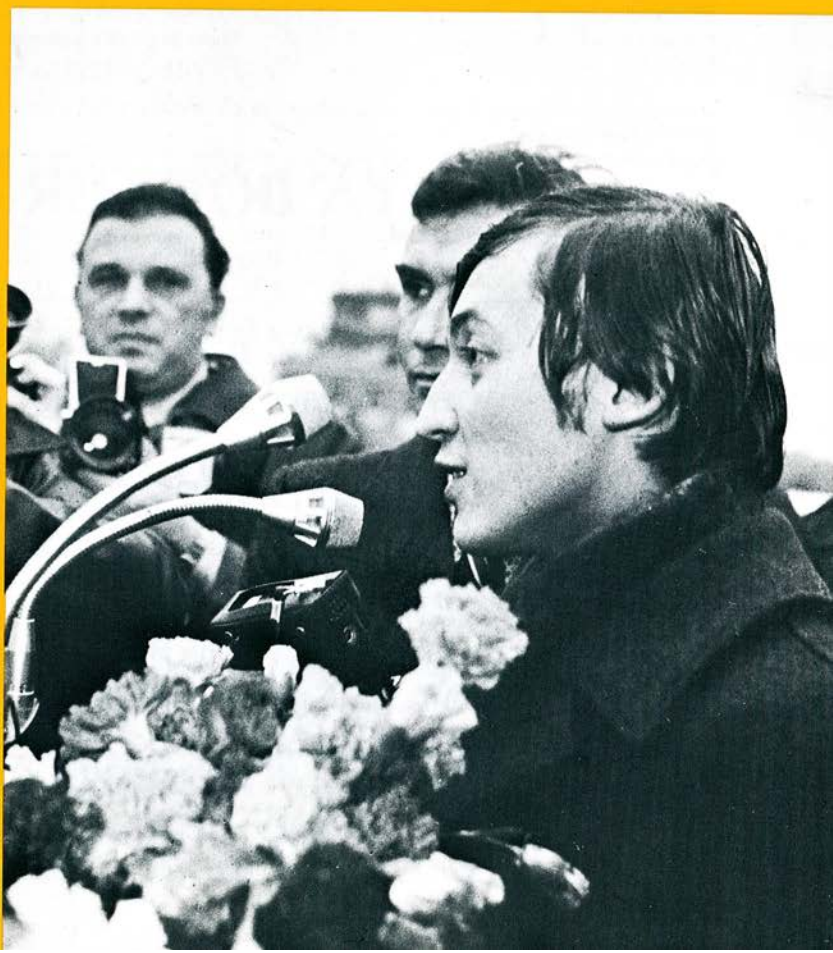


Tidskrift för **SCHACK**



10

Ärgång 84 • December • 1978



TfSTIDSKRIFT
för
SCHACKOfficiellt organ och medlemsblad
för Sveriges Schackförbund
Box 7123, 402 32 Göteborg 7
Postgiro 60 46 34-6

Tidskriftskommitté:

Ansvarig utgivare Fil. dr. Eric Uhlin, tel. 0303 - 102 51
 Ekonomichef Arne Berggren, tel 031 - 25 57 76
 Redaktion Lars Göran Ribbeck, tel. 031 - 14 55 28
 Ägare Sveriges Schackförbund
 Prenumerationspris inom Europa kr. 55:—, utom Europa \$12:50

INNEHÅLL

OS i Buenos Aires	298	Partier	325
Distriktsnytt	313	Allsvenskan	332
Julkryss	314	Boknytt	333
Utlandet	315	Studier	334
Pristävling	316	Studietävling	336
Damschack i Georgien	317	Datorn mot människan	337
Unga lirare	318	Problem	338
Om VM	320	Problemtävling	339
En schackdator	322	Register	340
Collijn-minnet	323	Manuskript och annonser till TfS/I senast 10/1 1979.	
Pristävling	324		

Omslagsbilden: Anatolij Karpov vid återkomsten till Moskva efter segern i VM-matchen. Foto: APN/Volger Jonsson.

NYA BÖCKER

Pachman: Complete Chess Strategy 3 Batsford	h 32:—	i 55:—
O'Connell: FIDE Chess Yearbook 1977/78 Batsford (alg)	h 49:—	
Kotov: Play Like a Grandmaster Batsford (alg)	h 37:—	
Korchnoi: Chess is My Life	i 49:—	
Averbakh m.fl.: Queen v. Rook/Minor Piece Endings Batsford	i 65:—	
Keres: Practical Chess Endings	h 25:—	
Levy: Benko Counter-Gambit Batsford (alg)	h 39:—	
Donner: Dagbok från tvekampen Karpov-Kortsjnoi (holl.)	144 s h 22:—	
Larsen/Stein: Karpov vs Korchnoi VM 1978	143 s h 20:—	
Barden: How to play the Endgame in Chess	i 35:—	
Varnusz: Die ausgewählten Partien von Lajos Portisch	h 42:—	
Lennepe: Hastings 1895 (holl.)	h 16:—	
Timman/Sosonko: 22 Schaakolympiade Haifa 1976 (holl.)	h 20:—	
Bjelica: Bugojno 78 (jug.)	i 85:—	
Lewitt: Der Revanche-Wettkampf Janowski-Marshall 1908	h 20:—	
Kagan: Schachwettkampf Aljechin-Teicmann 1921	h 13:—	
Kagan: Berliner Grossmeister-Turnier 1924	h 16:—	
Brandreth: Hastings 1938/39 (bulletin)	h 16:—	
Goichberg m.fl.: New York 1977 (bulletin)	h 23:—	
Caissa: Augsburg 1951 (bulletin) I. Bogoljubow	h 16:—	

Moms och porto tillkommer – snabba leveranser

Skånes Schackförlag - The Chess House

Linnégatan 65, 216 15 Malmö 30 Studiestraede 24 DK-1455 Köbenhavn K
 Ordertelefoner: 040/16 28 61 — 15 45 03 — 45 26 10 00945/114 62 91 (direkt)
 Svenskt postgiro 63 19 45-3. Bankgiro 312—7958. Danskt postgiro 58715.
 Norskt postgiro 9 92 45. Finskt postgiro 1121 19-5

TfS 1 TfS 1 TfS 1 TfS 1 TfS 1 TfS

Tack för 1978!

Nu väntar 1979!
 Vi kommer att göra vårt bästa så
 läsarna blir nöjda med TfS/1979.
 Eller bättre än vårt bästa!



Våra läsare, medarbetare
 och annonsörer önskas

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR!

Tidskriftskommitté

Prenumerera NU för 1979!

Det kommer zonturneringar, SM i Borås, mängder av in- och utländska turneringar och mycket, mycket annat.

Prenumerationsavgiften för 1979 är Kr 52:— för till SSF föreningsansluten medlem. För övriga prenumeranter i Sverige är avgiften Kr 58:—, prenumeranten blir då även medlem i det till SSF anslutna "Tidskrift för Schacks Kamratförbund".

Nya prenumeranter erhåller 1978 års stora julnummer kostnadsfritt om inbetalning för 1979 sker senast den 20/1 1979.

Prenumerera NU för 1979!

OS 1978

Rond 1. Sverige – Hongkong	3-1
U. Andersson–K. Jhuhnuwala	1-0
W. Kan–A. Ornstein	0-1
L.Å. Schneider–R. Jhnhnuwala	1-0
K. Schepel–K. Kaiszauri	1-0

Ulf får tidigt positionsfördel i engelskt och trycker metodiskt ihop sin motståndare. Partiet avbryts i ett lättvunnet löparslutspel. Axel lyckas först i tidsnöden lura sin motståndare i ett holländskt parti med omvända färger och kan avbryta med pjäs över. Lars-Åke får Caro-Kann mot sig, behåller fördel och vinner så småningom kvalitet och några drag efter avbrott partiet.

Många seedade lag vinner samtidigt med 4-0 men notabelt från denna rond är att Island förlorar med 3-1 mot debuterande Kina sedan bl.a. Chi slagit Sigurjonsson.

Rond 2. Norge–Sverige	2 1/2-1 1/2
T. Wibe–U. Andersson	1/2-1/2
A. Ornstein–K. Helmers	1/2-1/2
L. Øgaard–L.Å. Schneider	1-0
H. Schyessler–R. Hoen	1/2-1/2

Ett kanske överraskande resultat men vi fick vara glada för att inte förlora större efter en svag insats. Ulf behandlade sicilianskt lite lätt-sinnigt mot Wibe som fick en vacker angreppsställning. Genom en genialisk och oväntad manöver kunde dock Ulf rädda partiet. Harry fick det sämre spelet i damgambit men räddade rutinerat en halva, i likhet med övriga partier utan avbrott.

I tabelltoppen tronar nu England med 7,5, Bulgarien och Holland 7, Sovjet, Ungern, Tyskland, Israel m.fl. 6,5.

Rond 3. Sverige–Belgien	3 1/2-1 1/2
U. Andersson–R. Mollekens	1-0
P. van Herk–L.Å. Schneider	0-1
K. Kaiszauri–H. Larsen	1-0
R. de Hert–T. Wedberg	1/2-1/2

Lars Åke manövrerade fint som svart i Katalanskt och vann tornslutspelen utan avbrott. Konstany fick inte ut mycket av Lb5-sicilianskt men vann så småningom bonde och gick till avbrott i ett mycket svårvunnet damslutspel. I analysen kunde vi inte se hur man vann

mot bästa försvar men KK "bestämde" att motståndaren tänkte välja ett betydligt sämre. Det visade sig att KK hade rätt och han vann snabbt och effektivt avbrottet.

Fortfarande leder England med 10 följt av Sovjet, Ungern m.fl. 9,5.

Rond 4. Chile–Sverige	1 1/2-2 1/2
P. Dnoso–U. Andersson	0-1
A. Ornstein–V. Frias	0-1
J. Morovic–L.Å. Schneider	1/2-1/2
H. Schyessler–C. Silva	1-0

Ulf väljer åter Paulsensicilianskt med g6 och Lg7 men är försiktigare än mot Wibe. I mittspelet får han genom fina manövrar en liten fördel och går till avbrott med bonde över och angreppschanser, vilka fördelar omsättes i vinst efter ett tiotal drag. Axel visar tyvärr dålig form och anlägger en damgambit generande svagt och blir snabbt nerklubbad. Harry spelar Lg5 mot kungsindiskt och övergår efter klokt ställningsbyggande till mattangrepp som slår igenom.

Nu leder England och Sovjet på 12,5, Ungern 12, USA 11,5 men vi är bra med och ligger lika på 10,5 med bl.a. Jugoslavien, Tyskland och Holland.

Rond 5. Sverige–Polen	1 1/2-2 1/2
L.Å. Schneider–W. Schmidt	1/2-1/2
A. Kuligowski–K. Kaiszauri	1-0
H. Schyessler–A. Sznepik	1/2-1/2
J. Adamski–T. Wedberg	1/2-1/2

Ulf är ledig och Lars-Åke får ta sig en stormästare Schmidt. Efter 1. b3 blir det snabbt en förlackad sluten damgambit. Schmidt bjuder och får remis. Konstany väljer Leningradvarianten i Holländskt och Kuligowski prövar uppställningen med Sh3. Efter ett mycket fint bondeoffer vinner KK kvalitet, men i ömsesidig tidsnöd sviker nerverna och han avstår från den planerade vinnande fortsättningen med följden att polacken får motspel och lyckas fånga KK:s dam, en lite tursam seger. Den här matchen kunde mycket väl slutat anorlunda, men fortfarande är vi skapligt med.

Notabelt från rondan är att Danmark slår Tyskland och går upp på 13. Leder gör som förut England och Sovjet 14,5.

Rond 6. Tyskland–Sverige	2-2
R. Hübner–U. Andersson	1/2-1/2
A. Ornstein–W. Unzicker	0-1
H. Pflieger–H. Schyessler	1/2-1/2
T. Wedberg–K. Darga	1-0

Axel spelar Tarraschfranskt mot Unzicker och en intressant ställning uppstår. Tyvärr kommer Axel i tidsnöd och sätter i något sämre ställning bort en pjäs. Darga behandlar sicilianskt lite väl ambitiöst mot Tom som får lovande angrepp. En liten kombination inbringar kvalitet och bonde med snabb vinst.

Från denna rond kan noteras att Sovjet slår Ungern. Spasskij vinner mot Portisch och övriga partier blir remis. Danmark ångar vidare och slår Canada med 3 1/2-1/2. Tabelltoppen är nu: Sovjet 17, Bulgarien och Danmark 16,5, England och USA 16.

Rond 7. Sverige–Holland	2 1/2-1 1/2
U. Andersson–J. Timman	1/2-1/2
G. Sosonko–L.Å. Schneider	1-0
K. Kaiszauri–J. Donner	1-0
C. Langeweg–T. Wedberg	0-1

Ett bra resultat mot de starka holländarna. Ulf får en liten fördel efter försiktig spelanläggning i engelskt, men avstår från vinstförsök. Lars-Åke trampar rakt i en spelöppningsfälla mot exryssen Sosonko och får aldrig någon chans. Donner misshandlar jugoslaviskt mot Konstany som vinner snabbt och behändigt. Langeweg och Tom spelar engelskt som blir intressant från början då Tom går på bonderov i öppningen. Efter bra försvar av Tom börjar merbonden verka, men i tidsnöd missar han lite och holländaren får farligt motspel. Partiet avbryts i en ytterst intressant ställning där Timman erbjuder Ulf ett vad om utgången. Hela natten går åt för analyser men till sist finner vi en fantastisk vinstväg, som också kom-



Ungrarna Ribli och Adorjan ser väl mer fundersamma än glada ut på denna bild, dock inte så dystra som Vaganjan och Petrosjan. Den senare tycks tänka "Men jag var ju dock inte med i laget"! Foto: Jan Berglund.

mer upp och Ulf kan inkassera. Det partiet lär bli flitigt publicerat.

Efter halva tävlingen är nu tabellen: Sovjet 19,5, USA och Danmark 18,5, Tyskland, Bulgarien och Polen 18, England, Ungern, Cuba och Argentina 17,5, Jugoslavien och Frankrike 17, Israel, Rumänien, Schweiz, Sverige, Canada och Island 16,5, Spanien, Österrike och Chile 16, Kina, Finland m.fl. 15,5.

Rond 8. Schweiz–Sverige	2-2
V. Kortnoy–U. Andersson	1/2-1/2
L.Å. Schneider–W. Hug	1/2-1/2
H. Wirthenson–K. Kaiszauri	1/2-1/2
H. Schyessler–A. Huss	1/2-1/2

En publikdragande match men så är också Kortnoy på arenan. I en damgambit får han en liten fördel mot Ulf men svensken är aldrig i fara och efter ett kanske onödigt avbrott fastställes remis. Både Lars-Åke och Harry spelar 1. b3 och båda partierna blir händelsefatta remier, Lars-Åke dock först efter avbrott.

I denna rond slutar Sovjet–USA och Ungern–England båda 3-1 vilket ger följande tabelltopp: Sovjet 22,5, Tyskland 21, Ungern och Danmark 20,5, USA, Cuba, Bulgarien, Israel, Polen och Spanien 19,5, Island 19, England, Sverige m.fl. 18,5.

Rond 9. Sverige – Kina	3 1/2-1 1/2
U. Andersson–C. Chi	1-0
T. Chen–A. Ornstein	0-1
L.Å. Schneider–W. Liu	1/2-1/2
Ch. Liang–T. Wedberg	1-0

En intressant och lite tursam lottning. Kinerna gör ju debut och har lyckats bra men är som partierna visar inte tillräckligt rutinerade. Ulf och Chi spelar jugoslaviskt. Efter många avbyten hoppas Chi på remis men Ulf trycker obehagligt sönder honom i ett lättpjäslutspel





Inför matchen Sovjet – Sverige försöker Spasskij förklara för Ulf Andersson hur oförstående stadsbor inte ville släppa fram honom i trafiken, han kom 15 minuter för sent. Det blev problem av annat slag för det sovjetiska laget litet senare i denna match. Foto: Jan Berglund.

efter avbrott. Axel försvarar sig franskt, förbiser en vinnande kombination och offerar i stället kvalitet för förvecklingar. Spelet blir för svårt för kinesen och i tidsnöd uppkommer ogarderbara matthot. Lars-Åke får snabbt fördel i sicilianskt men räknar fel på vinstkombinationen och måste forcera remischeckar. Tom griper omärkligt initiativet i ett Cordel-spanskt parti och vinner utan avbrott.

En fin svensk insats som ger följande utseende på tabellen: Sovjet 24, Tyskland 23,5, Ungern 23, USA 22,5, Cuba, Israel och Sverige 22, England och Argentina 21,5, Jugoslavien, Polen, Bulgarien m.fl. 21.

Rond 10. England–Sverige 1 1/2–2 1/2

A. Miles–U. Andersson	0–1
K. Kaiszauri–M. Stean	0–1
W. Hartsson–H. Schyssler	1/2–1/2
T. Wedberg–J. Mestel	1–0

Ett utmärkt resultat mot de farliga engelsmännen som av många anses som medaljaspiranter. Mot Ulfs damindiska försvar väljer Miles Lf4-uppställningen. Efter utsökt spelöppningsbehandling av Ulf får svart redan efter femton drag fördel. Miles försöker rädda sig med remisanbud men blir krossad och resignerar efter trettio drag. Konstanyt spelar åter Lb5 mot sicilianskt och får efter fina manövrar fördel som ger bondevinst i slutspelet. Tyvärr har det goda spelet tagit för mycket tid och KK sätter i tidsnöd bort pjäs. Tom och Mestel spelar drakvarianten. I lika ställning sätter Mestel i ömsesidig tidsnöd bort pjäs.

Det har hänt en del i tabelltoppen: USA 26 (efter bl.a. storseger mot Danmark), Sovjet och Tyskland 25,5, Ungern 25, Sverige 24,5, Spanien, Polen och Island 24, Cuba, Israel, Jugoslavien och Rumänien 23,5.

Rond 11. Sverige–Sovjet 2–2

U. Andersson–B. Spasskij	1/2–1/2
L. Polugajevskij–A. Ornstein	1–0
L.Å. Schneider–O. Romanisjin	1–0
R. Vaganjan–T. Wedberg	1/2–1/2

Äntligen dags för sanningens ögonblick. Killarna är mycket tända och vid frukosten tror vi på fullt allvar på minst oavgjort. Ulf och Boris är försiktiga i damgambit och poängen delas snabbt. Axel prövar Toms lite skumma recept mot engelskt men Polu spelar bättre än Langeweg gjorde och Axel får bekymmer. Genom utmärkt försvar lyckas dock svensken resa ställningen och i tornslutspelet kan han i ett läge framvinga remis i ett (!) drag. Tyvärr är tiden och orken slut och efter avbrott vinner ryssen, som vi tycker inte helt rättvist. Lars-Åke spelar avbytesspanskt och sedan Romanisjin försökt en väl ambitiös manöver får Lars-Åke fördel och avvecklar till ett lättvunnet tornslutspel. Tom förvänar motståndaren och alla andra genom att spela Budapest-gambit. Öppningen går som Tom beräknat, dvs bra, och efter en misslyckad framstöt av Vaganjan får Tom genom fint spel en vinnande ställning. Ungernarna har redan varit och gratulerat mig då Tom i valet mellan olika vinstvägar låter lura sig att ta ytterligare material varpå ryssen ge-

nom motspel och olikfärgade löpare kan rädda remis trots två minusbönder. Det är naturligtvis inte dåligt att spela oavgjort mot Sovjet, men den uteblivna 3–1-segern, som så länge kändes säker, gör att stämningen vid middagen är låg.

Ställningen efter elfte ronden: USA 28,5, Ungern och Sovjet 28, Tyskland 27, Israel, Polen och Sverige 26,5, Jugoslavien 26, Bulgarien, Schweiz, Holland och Spanien 25,5, England, Island m.fl. 25.

Rond 12. Ungern–Sverige 3 1/2–1/2

L. Portisch–U. Andersson	1/2–1/2
L.Å. Schneider–Z. Ribli	0–1
G. Sax–H. Schyssler	1–0
T. Wedberg–J. Csom	0–1

Efter sovjetmatchen tycks luften ha gått ur de svenske och vid frukosten har jag onda aningar. Då Ragnar Hoen som vanligt ber om ett tips då vi får lottningen är jag för första gången pessimist och säger mig hoppas på 1,5 poäng. Ragnar nickar och förstår. Ulf försvarar sig nimzoindiskt och remiserar fort och utan besvär. Lars-Åke och Ribli spelar en udda sicilianare där svensken något felbedömer sin ställning och blir utspelad. Lika illa går det för Harry i kungsindiskt. Tom får bra spel i sicilianskt. I stället för att nöja sig med remisbetonat spel inleder han dock en lång kombination för seger. Csom finner en av Tom missad parad och det materiellt lika tornslutspel som uppstår är hopplöst och efter nattanalyser ger vi upp utan spel. En klen tröst för tigerhjärtan är allt vi i alla fall fått påverka tabellen:

Ungern 31,5, USA 31, Sovjet 30,5, Israel, Tyskland och Canada 29, England, Polen, Jugoslavien, Holland och Rumänien 28.



Lars-Åke Schneider tog en stormästarskalp i mötet mot Oleg Romanisjin. Foto: Jan Berglund.

Rond 13. Finland–Sverige 1 1/2–2 1/2

H. Westerinen–U. Andersson	0–1
A. Ornstein–H. Hurme	1–0
E. Raaste–K. Kaiszauri	1–0
T. Wedberg–K. Kivipelto	1/2–1/2

En ganska gynnsam lottning speciellt då Rantanen inte vill riskera en ev GM-inteckning och står över. Fortfarande finns alltså chans till placering mellan fem och tio. Ulf gör ånyo en bländande insats. Som vit i sicilianskt får Heikki inte vara annat än åskådare till trettio-två drags uppvisning. Axel fintar lite farligt i damgambit men Hurme, som har chans till IM-inteckning, är alltför nervös och blir snabbt överspelad. Trettio-tre drag tar detta. Konstanyt misslyckas ännu en gång med att bemöta Lg5 i jugoslaviskt och måste ge bonde för att komma till rockad. Tom får överlägset spel med en specialare i Aljechin. Han spelar på angrepp men missar och Kivipelto klarar överraskande remis efter fina parader. Det är tydlig att vår kondition är på upphällningen, bortsett från Ulf förstås.

Toppen före sista ronden: Ungern 34, Sovjet 33,5, USA 33, Tyskland 31, Israel 30,5, England, Polen, Jugoslavien, Holland, Schweiz, Rumänien och Canada 30, Sverige, Danmark och Spanien 29,5.

Rond 14. Sverige–Spanien 1 1/2–2 1/2

U. Andersson–A. Pomar	1–0
J. Bellon-Lopez–L.Å. Schneider	1/2–1/2
H. Schyssler–F. Sanz Alonso	0–1
M. Rivas–T. Wedberg	1–0

Visserligen är vi alla trötta utom Ulf, men ändå finns anledning till optimism då lottningen kommer. Spanien ställer över två av sina

bästa, del Corral och Calvo, så här bör chansen till en rejäl avslutningsseger finnas. Lite misslynt är dock Tom, ty om han fått motståndare med mer än ELO 2350 hade han genom vinst fått sin första GM-inteckning en vecka efter sin formella IM-titel. Ulf får i damindiskt tidigt positionsfördel och stryker metodiskt sin motståndare efter avbrott, som är lättvunnet. Lars-Åke får bra spel mot Colle med Lf4 men farlige Bellon inleder ett desperat angrepp med dubbelt pjäsoffer följt av skendamoffer, Lars-Åke försvarar sig fint och behåller en pjäs mer. Tyvärr sätter han bort den i tidsnöd men får ändå ett vunnet avbrott. Efter avbrottet gör han i lättvunnen ställning en jättegroda och Bellon räddar sig tursamt. Harry får stor fördel i öppningen, enligt Ulf vinstställning efter tio drag. Genom dålig avveckling får han svårigheter och förlorar efter avbrott slutspelet trots merbonde. Tom spelar italienskt och försöker desperat undvika remis sedan Harrys ställning rasat. Ett tillsynes lovande kvalitetsoffer bemöttes bra i tidsnöd och Tom tvingas ge upp avbrottet.

I denna spännande sista rond lyckas Ungern genom seger över Jugoslavien hålla undan för Sovjet och slutställningen blir denna

Ungern	37
Sovjet	36
USA	35
Tyskland	33
Israel, Rumänien	32,5
Spanien, Polen, Canada, Danmark och Schweiz	32
Bulgarien, England, Holland	31,5
Jugoslavien, Sverige och Argentina osv.	31



Naturligtvis är det sensationellt att Ungern kan distansera Sovjet men det är ingalunda oväntat, åtminstone inte av mig. Ungernarna har ett ungt, starkt och segersuget lag och det är tydligt att Sovjet måste ställa sitt absolut starkaste lag på benen för att försvara sin hegemoni. Så var inte fallet denna gång. Karpov var på plats men spelade inte och ingen av de övriga var i absolut toppform, bl.a. förlorade t.ex. Spasskij en mycket remisbetonad ställning mot Miles och även i vanliga fall så säkre Petrosjan var tveksam i några lägen.

Att USA utan Fischer kan placera sig så högt är kanske överraskande men man har fått fina invandrade förstärkningar, Kavalek f.d. Tjeckoslovakien och Lein f.d. Sovjet. Den största negativa överraskningen var väl Jugo-

slavien som oftast befunnit sig i absoluta toppen på senare år. Å andra sidan säger det förstås något om vår egen prestation. Det måste ju vara godkänt att dela placering med en av världens erkänt starkaste nationer. Dock måste man minnas att en turnering av denna typ ger en resultatlista som bara är säker vad beträffar de allra första platserna, om ens det.

Till sist lite mer personligt om laget. Lagandan och lagmoralen var hela tiden på topp. Inga sura miner förekom då jag ansåg att någon borde stå över och alla ställde helhjärtat upp vid avbrottsanalyser och spelöppningspreparation. Så var det också nära att vi klarade vårt mål: att ta en placering mellan fem och tio. Läsaren kan själv se vad en justering av resultatet mot Spanien skulle ha gjort i tabellen. Vi sprack på mållinjen men jag måste framhålla att en så lång turnering är väldigt jobbig för oss halvamatörer. Det var också trötthet som enligt mitt förmenande var huvudorsaken. Individuella resultat:

Ulf Andersson	+7=6-0	77%
Axel Ornstein	+3=1-3	50%
L.Å. Schneider	+3=5-3	50%
Konstanty Kaiszauri	+2=1-4	36%
Harry Schyssler	+1=5-2	44%
Tom Wedberg	+4=4-2	60%



Ulf's resultat är fantastiskt. Endast Kortjnoj hade högre vinstprocent av stormästarna, men han spelade inte så många partier. Några namn på Uffes motståndare kan kanske ge en uppfattning om hur strålande prestationen är: Kortjnoj, Spasskij, Portisch, Miles, Hübner och Timman, som synes praktiskt taget hela världseliten. Axel visade vacklande form men klarade godkänt. Tyvärr blev hans kanske bästa prestation, partiet mot Polugajevskij, obelönad. Han förefaller f.n. vara lite turneringsovan, men sådant kan ju rättas till. Lars-Åke tröttnade mot slutet men gjorde också en klart godkänd insats. Segern mot Romanisjin är ju en fin fjäder i hatten. Konstanty misslyckades i öppningen flera gånger och kom alltför ofta i tidsnöd. Kanske har han alltför stor respekt för kända motståndare. Att vara en fin och anspråklös människa betalar sig tyvärr inte alltid.

Harry började bra men också han tröttnade mot slutet. Partiet mot Spanien var inte roligt att se men vi vet att han kan bättre. Turneringsvana har han, kanske är förklaringen otillräcklig fysisk kondition. Tom gjorde en förnämlig insats och kämpade väldeliga i alla sina partier. För honom finns inga för bra motstån-



Tom Wedberg hade Rafael Vaganjan på gaffeln i det dramatiska mötet mot Sovjet men missade i det avgörande ögonblicket. Vår "reserv" fick totalresultatet +4=4-2, en strålande insats i OS-laget. Foto: Jan Berglund.

dare vilket också hans partier visar. Tyvärr blev poängutdelningen mot slutet inte så stor som partialläggningarna och kämpandet kanske motiverat men också för Tom var nog trötthet mot slutet den största orsaken. Jag har visserligen tippat annorlunda förut, men f.n. tror jag Tom bör bli vår näste stormästare om han fortsätter som han börjat.



Damtävlingen spelades inte enligt Schweizer-systemet som i öppna klass, utan med förgrupper och finalgrupper såsom herrarna gjorde förr. Det svenska damlaget gjorde en mycket bra prestation och vann B-finalen.

Sverige lottades in i grupp 3 tillsammans med Bolivia, Brasilien, Canada, Indien, Polen, Jugoslavien och Wales. Favoriter var förstas Jugoslavien men också Polen är ju starka. Därefter ansåg vi oss inte behöva frukta någon och det stod från början klart att matcherna mot dessa blir avgörande om vi skall hoppas nå A-final. Redan i första rondan kommer en krismatch då vi möter Polen som ställer upp med Erenska, Szmaciniska och Jurczynska. Mot detta lag spelar Borislava, Siv och Pia.

Jolanta står av lättförståeliga skäl över. Partierna blir tidigt skarpa. Bori råkar i positionell nackdel men både Siv och Pia får små fördelar efter öppningen. Siv har dock för bråttom och blir överspelad och förlorar utan avbrott. Bori reser ställningen efter fyndiga offervändningar och kan avbryta i vinstställning. Pias avbrott är svagt fördelaktigt men efter ett långt tornslutspel blir hon till sist överlistad och vi får notera 1-2. Sedan följer vinst mot Wales med 2-1 före nästa krismatch, mot Jugoslavien. Tyvärr går den lika illa, 1-2. Jolanta förlorar mot Macek sedan hon i tidsnöd avhänt sig en klar fördel. Bori och Siv remiserar. Sedan följer relativt komfortabla segrar fram till sista rondens möte med intressanta Indien, vars lag består av tre systrar i tonåren. Sedan Jugoslavien och Polen säkrat sina A-finalplatser säkrar vi och Indien våra B-finalplatser genom tre remier. Från nordan i övrigt kan noteras att Finland och Danmark går till C-final och Island till D-final.

I B-finalen spelar Argentina, Australien, Frankrike, Holland, Indien, Rumänien, Sverige och USA. Som favoriter bredvid oss själva räknar vi Rumänien. I första rondan möter vi USA. Bori och Siv vinner efter bra spel mot Saveriede resp. Herstein medan Jolanta remiserar. Nästa rond står Holland på programmet. Bori vinner mot van de Mye och Siv och Pia remiserar, Rumänien leder nu med 5,5 och vi ligger med 4,5 tvåa före Argentina och Frankrike 3,5.

Nästa rond möter vi med mycket publik Argentina. Bori vinner igen liksom Pia medan



3/4-delar av vårt framgångsrika damlag. Fr.v. Borislava Borisova/Ornstein (vi ser inte mycket av henne), Siv Bengtsson och Pia Cramling. Den återstående spelaren, Jolanta Dahlin, nöjer sig i denna rond med att fotografera sina lagkamrater.

Jolanta förlorar. Samtidigt slår USA Rumänien och ställningen i toppen blir Sverige och Rumänien 6,5, Frankrike 5,5, Argentina 4,5.

Nästa rond blir gruppfinal. Vi möter Rumänien och klarar oavgjort sedan Jolanta remiserat, Siv förlorat och Pia vunnit. Spänningen är nu stor inför spurten.

I tredje rondan från slutet möter vi Frankrike. Bori och Siv remiserar och Pia vinner. Samtidigt slår dock Rumänien Argentina med 3-0.

Ställningen: Rumänien 11, Sverige 10, Frankrike 7,5 men än ger vi inte upp hoppet.

Näst sista motståndare blir systrarna från Indien. I en nervös match vinner Bori och Pia, som vanligt frestas man säga. Jolanta förlorar och samtidigt vinner Rumänien mot Holland med 2-1. Fortfarande finns alltså en liten chans. I sista rondan möter vi svaga Australien och sedan Rumänien ganska snabbt vunnit med 2-1 kämpar Bori, Siv och Pia hårt för 3-0-seger som skulle innebära B-finalseger på bättre matchpoäng. Så småningom lyckas också detta.

Individuellt lyckades Borislava och Pia bäst med c:a 80 %. Båda hade varit aktuella för bordspris om inte ryskorna varit med i tävlingen. Siv klarade sig med godkänt medan Jolanta inte riktigt fann formen. Totalt sett har damerna gjort en fin tävling. Det är kanske bäst att sluta bli överraskad över hur bra våra flickor egentligen är.

Damernas A-final: 1. Sovjet 16 (av 21) 2. Ungern 11 3. Västtyskland 11 4. Jugoslavien 11 5. Polen 10,5 6. Spanien 8,5 7. Bulgarien 8,5 8. England 7,5.

B-finalen: 1. Sverige 15 2. Rumänien 15, 3. Holland 10, 4. Argentina 9 1/2, 5. Frankrike 9 1/2, 6. USA 9, 7. Indien 8 1/2, 8. Australien 8 1/2.

C-final: 1. Danmark 13, 5. Finland 11 1/2.

D-final: 1. Wales 17 1/2, 2. Island 13 1/2.



Snabbschack i Köpenhamn

Studenternes Skakklub arrangerar "Norman-Hansens födelsedagsturnering" 6-7 januari 1979 på Handelshøjskolen, Fabrikvej 7. 45 min per spelare/parti. Huvudgrupp och basisgrupp. Priser min. DKr 700:— resp. 400:—, anmälningsavgift DKr 50:— resp. 40:—. Anmälan senast 30/12 till Sven Ring, Brønstedts Alle 24, DK-1803 København V (tel. 009/45/1/319944).

OS – en partirapsodi

Nr 229 SICILIANSKT

Wedberg – Darga

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 a6 5. Ld3 Sf6 6. 0-0 d6 7. f4 Le7 8. Kh1 Dc7 9. Sd2 Sbd7 10. De1 b6 11. S2f3 Lb7 12. e5 Sd5 13. f5! Sxe5 14. fxe6 0-0 15. Sxe5 dxe5 16. exf7+ Kh8 17. Se6 Dc6 18. De4 Sf6 19. Dxc6 Lxc6 20. Sxf8 Txf8 21. Le4 Sd5 22. Ld2 Lf6 23. Tae1 b5 24. Lxd5 Lxd5 25. Lc3 Le4 26. Lxe5! Txf7 27. Lxf6 gxf6 28. Tf3 Lxa2? 29. b3 1-0

Nr 230 DAMINDISKT

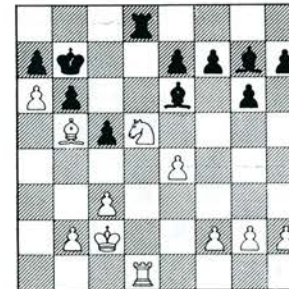
Miles – Andersson

1. d4 Sf6 2. Sf3 e6 3. e4 b6 4. Lf4 Lb7 5. e3 Lb4+ 6. Sfd2 0-0 7. Ld3 d5 8. 0-0 c5 9. a3 Lxd2 10. Sxd2 cxd4 11. exd4 Sc6 12. Sf3 dxc4 13. Lxe4 Te8 14. Te1 Sa5 15. Le2 Txc1 16. Lxc1 Dd5 17. Dd3 Te8 18. Lf4 Db3 19. Dxb3 Sxb3 20. Ld1 Sd5 21. Lg5 Se1! 22. Lxc1 Txc1 23. Lb3 Te7 24. Se5 Sf4! 25. Td1 Lxg2 26. f3 f6 27. Sd3 Lxf3 28. Sxf4 Lxd1 29. Lxe6+ Kf8 30. Lf5 Tc1 31. Kf2 0-1

Nr 231 ENGELSKT

Andersson – Timman

1. Sf3 c5 2. e4 Sf6 3. Sc3 d5 4. cxd5 Sxd5 5. e3 Sxc3 6. dxc3 Dxd1+ 7. Kxd1 Sc6 8. e4 g6 9. Le3 b6 10. Lb5 Ld7 10. a4 Lg7 12. Kc2 Se5 13. Sd2 Sg4 14. Sc4 Sxe3 15. Sxe3 0-0-0 16. Thd1 Le6 17. a5 Txd1 18. Txd1 Td8 19. Sd5 Kb7? 18. a6+ 1/2-1/2(?)



(18. – Kb8 19. Sxe7! Lb3+ 20. Kxb3 Txd1 21. Sc6+ Ka8 22. Lc4! Vit vinner!)

Nr 232 JUGOSLAVISKT

Kaisauri – Donner

1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. Sc3 g6 4. Sf3 Lg7 5. Le2

0-0 6. 0-0 Lg4 7. Le3 Sc6 8. Dd2 e5 9. d5 Se7 10. Tad1 Sc8 11. Se1 Ld7 12. f3 c6 13. dxc6 bxc6 14. Le4 Le6 15. Lb3 Dc7 16. Kh1 Sd7 17. Lh6 Sdb6 18. Lxg7 Kxg7 19. f4 exf4 20. Dxf4 Dc7 21. Sf3 Sd7 22. Sd4 c5 23. Sd5! Lxd5 24. Lxd5 cxd4 25. Lxa8 De5 26. Df2 Scb6 27. Lc6 och 1-0

Nr 233 DAMGAMBIT

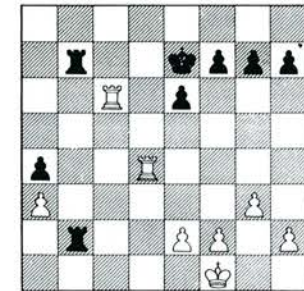
Andersson – Spasskij

1. Sf3 d5 2. d4 Sf6 3. e4 e6 4. Sc3 Le7 5. Lg5 h6 6. Lh4 0-0 7. e3 b6 8. Te1 Lb7 9. cxd5 Sxd5 10. Lxe7 Dxe7 11. Le2 Te8 12. 0-0 c5 13. Se5 Sxc3 14. Txc3 Sc6 15. Sxc6 1/2-1/2

Nr 234 ENGELSKT

Polugajevskij – Ornstein

1. Sf3 c5 2. e4 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 e6 5. g3 Lb4+ 6. Ld2 Db6 7. Sb3 Se5 8. Dc2 a5 9. Lg2 a4 10. Sc1 Sf6 11. 0-0 Lxd2 12. Sxd2 0-0 13. c5 Db5 14. Dc3 d6 15. cxd6 Ta6 16. Sf3 Sxf3+ 17. Lxf3 Txd6 18. Sd3 Ld7 19. Dc7 Db6 20. Tac1 Lb5 21. Dxb6 Txb6 22. Se5 Sd7 23. Sxd7 Lxd7 24. Tfd1 Le6 25. Lxc6 bxc6 26. Tc2 Tfb8 27. a3 Kf8 28. Tdd2 Ke7 29. Td4 Txb2 30. Txc6 T8b7 31. Kf1



31. – Ta2? (31. – Ta7 32. Tcc4 Ta2 33. Txa4 Txa3!) 32. Txa4 g5 33. Tc3 f5 34. Te3 Tb6 35. Ta7+ Kf6 36. Txb7 g4 37. Th6+ Kf7 38. f3 gx f3 39. Txf3 Kg7 40. Th3 Tbb2 41. Te3 och vit vann efter ytterligare 30 drag. 1-0

Nr 235 FRANSKT

Spasskij – Portisch

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Lb4 4. e5 c5 5. a3 Lxc3+ 6. bxc3 Dc7 7. Sf3 Se7 8. a4 b6 9. Lb5+ Ld7 10. Ld3 Sc6 11. 0-0 h6 12. Te1 0-0 13. Ld2 c4 14. Lf1 f6 15. g3 Sg6 16. Lh3 fxe5 17. dxe5

Med kläppen hängande i luften gör svart, tack och lov, det avgörande felet. Istället för Kd5 var ju Kd6 spelbart eftersom 41. Th6 Tf5† 42. Kg3 Tg5† 43. Kf3 Ke6 44. g5 Kf7 inte ger någon vinst. Enda vinstförsöket är avspärningen Tf7 men då har svart, jämfört med partifortsättningen, tjänat en linje och bör ha goda reichanser.

41. Te7

Avbrott och slut.

41. – Kd6 42. Te4 Kd7 43. h3 Ta3 44. Te3 Ta5 45. Kf3 Tf5† 46. Kg4 Ta5 47. Te4 Ta2 48. Kf3 Ta5 49. Tg4 Ta6 50. Kf4 Ke7 51. Kg5 Kf7 52. Kh6 Tb6 53. Tf4† Kg8 54. g4 Ta6 55. g5 1–0

Anm. för TFS av
Lars-Åke Schneider

Nr 239 SICILIANSKT

Westerinen – Andersson

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 a6 5. Ld3 g6 6. 0–0 Lg7 7. c3 d6 8. Sd2 Sf6 9. De2 0–0 10. Sc4 e5 11. Sb3 b5 12. Sca5 Ld7 13. Ld2 Sc6 14. c4 Sd4 15. Sxd4 exd4 16. h3 Te8 17. Df3 Db6 18. b4 Le6 19. cxb5 axb5 20. De2 Lf5 21. Lxb5 Txe4 22. De4 Te8 23. Le6 d3 24. Dc1 Te2 25. b5 Se4 26. Sc4 Dd4 27. Le3 Dxa1 28.

Dxa1 Lxa1 29. Txa1 d5 30. Lxd5 d2 31. Kf1 Sc3 32. Sb2 Txe3 0–1

Nr 240 KUNGSINDISKT

Kortnoj – Miles

1. d4 Sf6 2. e4 g6 3. f3 c5 4. d5 Lg7 5. e4 0–0 6. Sh3 d6 7. Sf2 e6 8. Sc3 Sa6 9. Le2 Sc7 10. 0–0 a6 11. Lg5 h6 12. Le3 exd5 13. cxd5 b5 14. Dd2 Kh7 15. e5 b4 16. exf6 bxc3 17. bxc3 Dxf6 18. Tac1 Dd8 19. g4 Te8 20. Sd1 Tb8 21. Tf2 Ld7 22. Lf4 Df6 23. c4 Tb6 24. Ld3 Teb8 25. Kg2 Se8 26. Te2 La4 27. g5 Dd8 28. gxb6 Lf6 29. Lc2 Lxc2 30. Txc2 Dd7 31. Sf2 Ld4 32. Le3 Lxe3 33. Dxe3 Sf6 34. Sh3 Te8 25. Sg5† Kg8 36. Dc3 1–0

Nr 241 SICILIANSKT

Matanovic – Sax

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 Sc6 6. Sdb5 d6 7. Lf4 e5 8. Lg5 a6 9. Sa3 b5 10. Lxf6 gxf6 11. Sd5 f5 12. Ld3 Le6 13. Dh5 Lg7 14. 0–0 f4 15. c4 bxc4 16. Lxc4 0–0 17. Tac1 Se7 18. Tfd1 Te8 19. Sxe7† Dxe7 20. De2 Kh8 21. Lxa6 Txc1 22. Txc1 f5 23. exf5 Lxf5 24. Sb5 e4 25. Sc3 Dg5 26. f3 exf3 27. Dxf3 Lg4 28. Dd5 Le5 29. Se4 Dg7 30. Lf1 f3 31. Te2 fxg2 32. Lxg2 Lf3. (V.ö.) 0–1

Lennart Hansson

Om och kring OS

Denna mycket svåra olympiad har varit den återkommande rubriken över rapporter till den sovjetiska schacktidningen "64" från 23 schackolympiaden i Buenos Aires. Att rubriken kom från ett betryckt hjärta kan man ta för givet.

Sovjet kunde i denna olympiad inte ställa upp med sitt bästa lag. Världsmästaren Karpov var uttröttad efter den långa VM-matchen, och en annan beprövad poängplockare, exvärldsmästaren Tal, som varit hans medhjälpare kunde inte heller delta i Buenos Aires. Det var alltså ett försvagat sovjetiskt lag som ställde upp till spel i olympiaden. Laget startade relativt hyggligt och ledde efter åtta ronder men sedan kom nederlag mot Västtyskland och oavgjorda resultat mot Sverige och Israel och i slutändan väntade en schackolympisk sensation. Sovjet som man hittills vant sig se som ständig olympisk guldmedaljör förvisades för första gången från första platsen av Ungern. Vilken skillnad på dagens sovjetiska

olympiska lag och det som segrade 1974 i Nizza! Den gången vann ryssarna med 8,5 poäng före silvermedaljören Jugoslavien och de förlorade inte ett enda parti. Det var för övrigt andra gången som Sovjet råkade ut för ett allvarligt bakslag i VM-sammanhang. För en tid sedan avgjordes VM för juniorlandslag i Mexiko och där fick Sovjet nöja sig med en andraplats efter England, trots ett stjärnspäckat lag. Det blev för mycket för det sovjetiska schackelissemanget och vid hemkomsten fick den sovjetiska truppen en skrapa av schackfederationen och åtgärder anbefalldes för att förhindra att fadäsen upprepades. Nu får man en ny anledning att analysera orsakerna till denna nya motgång i Buenos Aires. Händelserna i Mexiko och Buenos Aires vittnar om att den sovjetiska dominansen inte numera är lika självklar som förr, och de innebär självklart ett svårt slag för Sovjets schackliga prestige.

Det var tredje gången Ungern vann olym-

piskt guld, senaste gången detta hände var för exakt femtio år sedan.

Vid olympiaden i Haifa 1976 introducerades ett nytt tävlingsystem för olympiader. Den gamla ordningen med dubbel turneringsomgång i förgrupper och finalgrupper övergavs och i stället spelade man enligt det s.k. schweiziska systemet. Det betyder att lagen verkligen måste kämpa för seger i varje match och systemet passade säkerligen mycket bra det offensivt spelande ungerska laget. Men meningarna om det schweiziska systemet var på olympiaden som annorstädes delade. Den kubanske lagkaptenen svor ve och förbannelse över nymodigheten. Den sovjetiska reaktionen har också varit negativ men kritiken har tagit sig måttfullare uttryck. Man menar att systemets enda förtjänst är att svaga lag i början får en möjlighet att mäta sina krafter med de starka, men i övrigt är det schweiziska systemet ett enda stort lotteri. Den svenske lagkaptenen Bengt Hammar uttalade sig starkt positivt om det schweiziska systemet. Det ger mellanbra lag som till exempel det svenska stora möjligheter att få spela med de bästa nationerna. Turneringen blir dramatisk med snabba och skarpa ändringar i tabellen, menade Bengt Hammar. Och dramatiken kan verkligen inte klagas på. Om vi tar till exempel det bästa nordiska laget, det danska, så hade laget efter nionde ronden avancerat till fjärde plats, men efter braknederlaget mot USA rasade det ner till sjuttonde plats. Sedan följde en återhämtning och Danmark slutade som sju, en utomordentlig prestation av danskarna, som spelade med blott fem man. Finland gick in på 22 plats; finländarna kunde glädja sig åt att deras andrebordsspelare Rantanen spelat till sig en stormästarinteckning. Island kom på 28 plats och Norge på 30 med 30 resp. 29 poäng.

☆

Världsmästaren Anatolij Karpov var också på plats i Buenos Aires men inte för att spela utan som deltagare i Världschackförbundets kongress. Han gav några presskonferenser, men gjorde i övrigt inte mycket väsen av sig. Viktor Kortnoj kom något försenad till spel från VM-matchen i Baguio men frustande av spelver. Han vann sju partier och spelade fyra remi och blev därmed olympiadens främste spelare. Kortnoj blev i högsta grad OS-publikens man. Hans partier fångade i högsta grad åskådarnas intresse, i den mån de nu kunde se något. Och när han fick sitt pris som främste förstabordsspelare vid avskedsceremonien, fick han de varmaste applåderna. Man kunde inte ta miste på var publikens sympatier låg.

☆

Kortnoj gav också FIDE-kongressen arbete i två dagar. Den schweiziska delegationen hade hos kongressen begärt att en särskild kommission skulle tillsättas för att granska omständigheterna kring det omdiskuterade 32 och sista partiet vid VM-matchen. Kongressen beslöt emellertid att VM-matchen nu skulle anses vara avgjord och överlämnade ärendet till FIDE:s byrå som skulle invänta matchdomarens rapport. I en skrivelse till FIDE värdade Kortnoj också om hjälp för att få ut sin hustru och son som befinner sig i Leningrad. Petitionen som stöddes av ett hundrafemtal spelare från 39 länder föredrogs sedan kongressen avslutat sitt arbete. Därmed markerades skrivelsens privata karaktär. Någon åtgärd från FIDE:s sida lär inte vara att förvänta. Kortnoj har också stämt Världschackförbundet inför en domstol i Amsterdam. Kortnoj kräver att domstolen skall ålägga FIDE att låta spela om VM-matchen efter ställningen 5–5. Domstolens utslag väntas i början av nästa år.

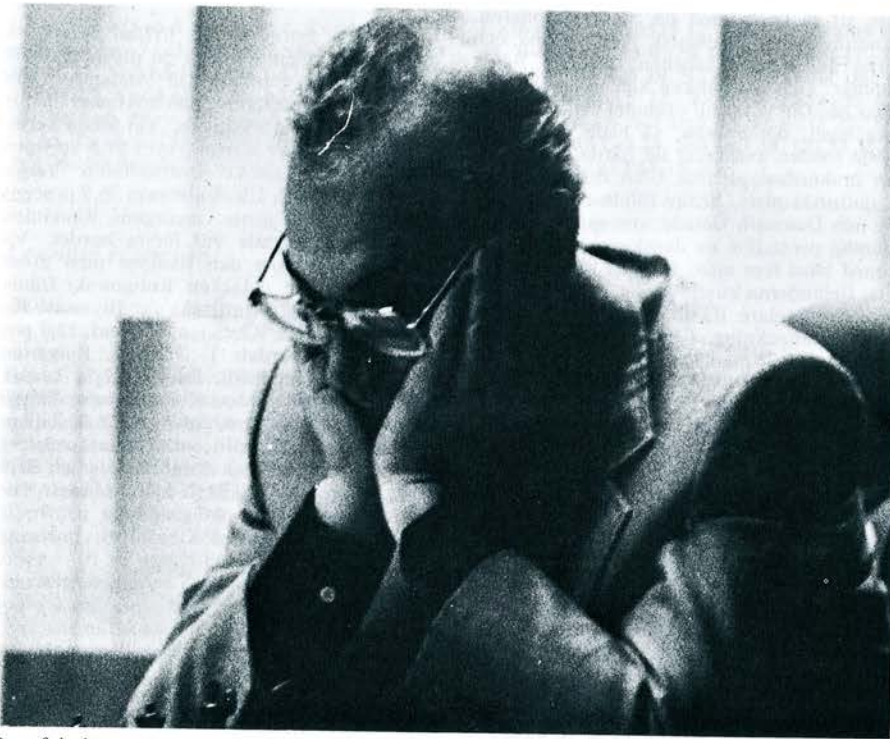
☆

Svenskarna gjorde ju en hyfsad insats vid olympiaden, men ser man på de individuella resultaten var det bara Ulf Andersson som nådde sådant resultat att han kom med i listorna över de bästa resultaten. Vid första bordet toppades listan av Kortnoj med 81,8 vinstprocent, före peruanske stormästaren Vargas Rodriguez 80 och Ulf Andersson 76,9 procent. Dessa var också jämte Gheorghiu, Rumänien, de enda obesegrade vid första bordet. Vid andra bordet kom den titellöse men utomordentligt starke polacken Kuligowski främst med 76,4 vinstprocent, tvåa var Biyiasas, Kanada, 75 och trea Rantanen, Finland, 72,7 procent. Tredje bordet: 1. Tringov, Bulgarien, 77,3, 2. Polugajevskij, Sovjet, 72,7, 3. Sax, Ungern. Fjärde bordet: 1. Bordonada, Filippinerna, 77,8, 2. Bellon, Spanien, 76,9, 3. Araga, Brasilien, 72,7 procent. Femte bordet: 1. Tarjan, USA, 86,4, 2. Birnboim, Israel, 75,0, 3. S. Garcia, Kuba, 72,7. Sjätte bordet: Turner, Amerikanska Jungfruöarna 92,9, 2. Chang, Folkrepubliken Kina, 81,3, 3. Navarro, Mexiko, 75,0.

Om herrlaget blev en besvikelse för Sovjet så dominerade det sovjetiska damlaget så mycket mer eftertryckligt på sin kant. Sovjetdamerna dvs världsmästarinna Tjiburdanidze, exvärldsmästarinna Gaprindasjvili och Alexandrija (samtliga för övrigt hemmahörande i Tblisi i Georgien) samt reserven Achmilovskaja huserade som de ville och vann A-finalen

med inte mindre än fem poängs marginal till silver- och bronsmedaljörerna Ungern respektive Västtyskland. Det svenska damlaget gjorde en utomordentlig insats och vann B-finalen, vilket betydde att svenskorna sammanlagt kom på nionde plats totalt bland de 32 damlagen. De sovjetiska damerna stod också individuellt i en särklass och vann samtliga bordspelser. Tjiburdanidze vid första bordet hade en vinstprocent på 81,8, Gaprindasjvili 86,4, Alexandrija 81,8 och reserven Achmilovskaja 100 procent! Alexandrija drabbades av sovjetlagets enda förlustparti.

Våra svenska tjejer gjorde som sagt bra ifrån sig och tre av dem återfanns på listorna över de femton bästa. Vid första bordet belade Borislava Ornstein tredje plats med 77,3 vinstprocent; vid tredje bordet placerade sig Siv Bengtsson på nionde plats med 59,1. Pia Cramling stod för den högsta vinstprocenten bland svenskorna. Med sin 81,8 procent kom hon på en säker andra plats vid fjärde bordet efter suveräna Achmilovskaja.



Den fabulöse Viktor Kortjnoj ännu en gång. Efter en knapp förlust i VM-finalen (32 partier, ca 3 månaders spel och såväl motståndaren som samtliga sekundanter började gå på knäna) fick Viktor bråttom till OS. Han kom några dagar försent men blev främste förstabordsspelare, helt otroligt. Schackhistoriens störste kämpe – inte tal om annat! Foto: Virgilid Pineda.

Ett pittoreskt inslag i damolympiaden utgjorde de tre systrarna Khadilkar som representerade Indien. Vid första bordet spelade den yngsta av dem 15-åriga Thoni och sedan följde Jayshree (16) och Vasanti (17).

☆

Spelarna hade inkvarterats i lyxhotell av typen Sheraton och de fyller ju en rad krav på standard. Men de spelare som ställt några förväntningar på mathållningen – man hade dock kommit till köttlandet par preferens Argentina – de blev djupt besvikna. Maten var rent undermålig. Vilken tredjeklasskrog som helst i Buenos Aires hade överglänst Sheratons restaurang som bara verkade ha kyckling på matsedeln. Den urusla mathållningen blev till sist för mycket, och lagkaptenerna förenade sig i en gemensam protest. Den hade väl en viss effekt, men för de många schackspelare som bodde där kommer begreppet Sheraton att förbindas med urusel mathållning. Förstabords-

spelaren i det argentinska olympialaget och årets argentinske mästare Jaime Emma luftade i Buenos Aires-tidningen Clarin sin förbittring och förklarade att han och hans kamrater hade blivit sjuka av den dåliga maten och att det var så bullrigt att de inte kunde sova på nätterna. Den kritiken gällde ett annat hotell men även på Sheraton hade spelare blivit magsjuka av dålig mat. Emma gick också hårt åt olympiadens organisatörer som helt inkompetensförklarades. "Jag har deltagit i åtskilliga olympiader och internationella turneringar men ingen som varit sämre organiserad än denna", sade Emma. Spellokalen är obekvämt och där råder ett så infernaliskt oväsen att jag mår illa så fort jag närmar mig den, fortsatte Emma, som lade hela skulden på organisatörerna att det inte gick så bra för det argentinska olympialaget.

Alla som var med i Buenos Aires kan i stort underskriva varje ord som Emma sade i intervjun. Spellokalen var inhyst i tre smala korridorer till fotbollstadion Rive Plate. Det var lågt i tak, dålig ventilation och mycket varmt. Alldeles utanför låg en militär skjutbana och flygplatsen för inrikesflyget. Skottsalvorna och dånet från jetplanen som kom och gick befrämjade sannerligen inte spelarnas försök att koncentrera sig på spelet. En kväll kolliderade olympiaden med en toppmatch i den argentinska fotbollsligan. Då fylldes stadion och de olympiska korridorerna med trumpetstötter, trumvirvar och annat oväsen från fotbollsfesten! Publiken hade föga behållning av spelet.

Åskådarna skildes från spelarna medelst kravallstaket och schackuren hade placerats så att de skymde hela brädet. Klagomålen haglade över turneringsledningen men bemöttes på sin höjd med beklaganden och tomma fraser. På ett minimalt utrymme fick åskådarna hållas och de fick vara glada om de kunde se spelarnas ansikten. Med varje rond blev trängseln allt outhärdligare och inför sista rondens begärde den sovjetiska delegationen att spelarna i de avgörande matcherna skulle besparas oväsendet och den påträngande publiken. Så skedde och helt följdriktigt slutade 23:e schackolympiaden med att inte en enda åskådare kunde direkt följa de spännande uppgörelserna i de matcher som avgjorde medaljfördelningen. Schackolympiaden i Buenos Aires går till historien som ett kvalificerat organisatoriskt fiasko och det är ofattbart att Världschackförbundets förutvarande president kunnat acceptera en sådan spelmiljö. Det är en tröst att veta att den nyvalde presidenten Fridrik Olafsson synbarligen är mer lyhörd för de berättigade krav som kan ställas av spelare och publik.



Jan Berglund:

OS-glimtar

Ingrid Larsen, IM från Danmark, var den enda av årets spelande olympiaddeltagare som var med även 1939 då olympiaden också gick i Buenos Aires.

☆

Boris Spasskij är den ende ryske exvärldsmästaren som inte förlorat ett OS-parti. Han gjorde nu sin sjunde olympiad. Spasskij vore något för Frankrike att förstärka sitt lag med. Spasskij är omgift och bor numer i Paris.

☆

Den värdefulla gyllene Sir Hamilton Russell Cup skänktes 1927. Sedan dess har den vandrat mellan olika segrarländer. USA:s lagkapten Pal Benko fick skiljas från den vid invigningsceremonin. I samma veva protesterade han mot att det amerikanska laget inte fått önskvärd inkvartering. Han hotade med att bojkotta tävlingen. Arrangörerna tillmötesgick USA. Protesten var befogad. Inkvarteringsceremonin var helt kaotisk. T ex Island och Polen blev helt utan rum första natten. Många lag fick finna sig i att bli packade som sillar i hotellrum med extrasängar de första nätterna.

☆

Filippinerna fick nöja sig med 2-2 mot Andorra i första rondan. De två reserverna plockade poäng och två w o lämnades. Resten av laget hade fastnat i Europa och kom fram först till andra rondan. Det röjde ända till 4:e rondan innan Andorra fick ytterligare poäng.

☆

I första rondan mötte Sverige Hongkong. Vid fjärde bord i Hongkong gjorde Kaarlo Schepel sin olympiadebut. Schepel flyttade till Hongkong när han var 26 år. Tre år tidigare hade han lämnat sitt hemland, Holland, för att bli sjöman. Schepel har besökt Finland många gånger och talar flytande svenska. I sin olympiadebut besegrade han Konstanty Kaiszauri.

☆

Färöarna, som överraskade med att ligga före

Sverige i turneringstabellen efter två ronder, har avundsvårt många schackspelare. Hela 1 % av befolkningen på 40 000 är medlemmar i deras schackförbund.

☆

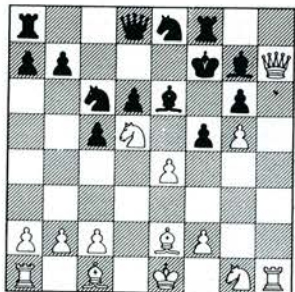
Hur många vitspelare skulle ge upp när svart spelat in alla sina kvarvarande pjäser på åttonde raden? Inte många. Men ett exempel såg vi i olympiadens första rond.

Alberto Delgado (Dominikanska Republiken) – William Hartston (England): 1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sc6 5. Sc3 a6 6. g3 d6 7. Lg2 Sge7 8. Sb3 Sg6 9. a4 Sa5 10. Sxa5 Dxa5 11. f4 Le7 12. Le3 Ld7 13. Dd2 Tac8 14. 0-0 Dc7 15. Tf2 0-0 16. a5 f5 17. Lb6 Db8 18. Te1 fxe4 19. Txe4 Lf6 20. Lh3 Tfe8 21. Ld4 d5 22. Lxf6 dxe4 23. Dxd7 gxf6 24. Sxe4 Kh8 25. Sd6 Sf8 0-1

☆

Holländarnas svaga kort var Jan Donner. Konstansky Kaiszauri kunde glädja sig åt en snabb vinst mot honom. Följande damoffer blev Donners fall mot Kina i åttonde rond.

Wen Che Liu, Kina-Jan Hein Donner, Holland: 1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. Sc3 g6 4. Le2 Lg7 5. g4 h6 6. h3 c5 7. d5 0-0 8. h4 e6 9. g5 h×g5 10. h×g5 Se8 11. Dd3 exd5 12. Sxd5 Sc6 13. Dg3 Le6 14. Dh4 f5 15. Dh7† Kf7



16. D×g6†! K×g6 17. Lh5† Kh7 18. Lf7† Lh6 19. g6† Kg7 20. L×h6† 1-0



FIDE i valstämning

FIDE kongressen i samband med olympiaden i Buenos Aires färgades av valen, som fastställde funktionärerna och representationen i styrelsen och kommittéerna för fyra år framåt. Undertecknad Eero Helme representerade med fullmakt Sverige vid kongressen, efter att ha varit med och förberett ärendena i styrelsemötet veckan innan. Direktiven från Stihg Jonasson var klara och sammanföll med den finska synen på saker och ting inom FIDE.

Den allmänna stämningen var alltså till en början sådan som man är van vid före val. Det mesta som säges riktas till läktarna. Med fanns även många nya medlemsländer, alltså bladdrade en hel del människor fram och tillbaka i sina digra pappersbuntar utan att riktigt veta, vad de höll på med. Antalet papper ökar kraftigt även inom FIDE och det börjar bli allt klarare att några invigda mer eller mindre manipulerar ett röstande auditorium. Att detta inte bara händer inom FIDE är ju en annan sak. Nåja, stämningen var inte så illa denna gång, trots att man hade en svår protest att behandla gällande matchen Karpov–Kortjnoj. Båda parterna anklagade varandra och resultatet blev att Kortjnoj skulle få sina pengar utan hinder, men matchen ansågs avslutad med Karpov som segrare. Den nya FIDE-byrå fick i arv uppdraget att studera huvuddomarens rapport samt de svar gällande stridigheter mot tävlingsbestämmelserna som både det sovjetiska och det schweiziska förbundet lovat avge. Det verkade som om ingendera parten hade alldeles rent mjöl i påsen.

Dagspressen har publicerat resultaten av valen, dvs. Olafsson vann, om också första röstningsronden var ytterst jämn. Sedan Gligoric fallit bort fick Olafsson en klar majoritet. Det beslöt att FIDE-byrå i princip stannar konstant i Amsterdam. Isländaren Jonsson blev kassör. En fjärde vicepresident utnämndes från den nya afrikanska zonen plus att Afrika blev FIDEs Zon nummer 12 med respektive zonpresident. Den europeiska vice-presidenten är Dr. Jungwirth från Österrike, de övriga är Prentice, Canada och Campomanes, Filipinerna. Det afrikanska namnet är Belkadi från Tunisien. Kinzel från Tyskland valdes till byrå och Helme nyvaldes till styrelsen i första röstningsomgången tillsammans med den andre nyvalde, Matsumoto från Japan. De övriga styrelsemedlemmarna från Europa är Maltchev, Bulgarien samt Levi, Skottland. Helme blev vald till viceordförande i kvalifika-

tionskommitteen, som leds av Averbach med Elo som sekreterare.

Jan Berglund och Arnold Eikrem blev valda till regelkommitteen. Som zonpresident i vår zon 2 fortsätter österrikaren Dorazil. Det kan konstateras att planerna som gjordes i zonnötet i Luxemburg i det stora hela förverkligades. Något oväntat byttes dock president i zon 1, där Golombek fick ge plats åt O'Connell, Irland.

På spelregelsidan hände inte mycket av vikt, utom att 50-dragregeln i vissa fall ändrats till 100 drag. Däremot ändrades titelbestämmelserna en hel del. Man införde en ny titel av FIDE-mästare, som placeras under Internationell mästartiteln. Fordringarna för denna titel är likadana dem för GM och IM, men procentsatserna är lägre. Man kan alltså bli FIDE-mästare med två FM-resultat eller med ett FM- och ett IM-resultat varvid man samtidigt har färdigt ett resultat för IM. En FIDE-mästare kan direkt bli stormästare sedan normerna uppfyllts. Nytt är det att man skall ha minimum 2450 elo-poäng för stormästare-, 2350 för internationell mästarte- och 2250 poäng för FIDE-mästare-titeln utöver spelresultaten.

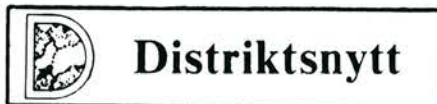
FIDE kongressen går hädanefter av stapeln varje år. Testperioden 1974-78 visade, att man i alla fall hade fyra kongresser och med tanke på den stora arbetsmängden var beslutet alldeles naturligt. De olympiska spelen spelas 1980 på Malta enligt det nuvarande schweizer-systemet. Det är alltså inte tillsvidare dags för egen finansiering av kost och logi för de deltagande länderna. 1982 är spelplatsen eventuellt Damaskus. Den följande kongressen hålls i juni 1979 i Puerto Rico.

Zonturneringarna i vår zon är däremot osäkra. Herrturneringen spelas inte i Schweiz, medan damturneringen spelas i Israel eller Finland med frågetecken efter båda.

Ett vanligt antal mästare och andra titelhavare utnämndes. Och medlemmar har FIDE nu 106 stycken. Not bad! FIDE är alltså stort och FIDE finns till som ett enhetligt forum trots dystra profetior. Och rodet är ju inte långt ifrån oss.

Lycka till, Fridrik.

Eero Helme



Distriktsnytt

VÄRMLAND

DM snabbeschack: Bengt Jansson, Forshaga, 14 p. Sune Eriksson, Slottsbron, 11, Ulf Svanquist, Årjäng, 11. **Klass II:** Karl-Erik Karlsson, Slottsbron, 11½, Olle Eriksson, Karl-

stad, 10, Kjell-Åke Andersson, Karlstad, 8½. **Äldre juniorer:** Thomas Andersson, Årjäng, 16½, Magnus Bergman, Karlstad, 15, Per-Olof Karlsson, Årjäng, 10½. **Yngre juniorer:** Mats Svensson, Karlstad, 9½.

Degerforsträffen: Mari Kling, Norge, 7, Margareta Aatolainen, Borås, 6, Ingrid Svensson, Stockholm, 5, Eva Andersson, Alingsås, 5, Berit Andersson, Kymbo, 4,5, Lena Lahtinen, Finland, 4, Juliana Miklos, Karlskoga, 4 etc. 25 deltagare.

GÖTEBORG

Oldboys-match Göteborg – Västergötland (dubbelrondig) 72-72. **Triangelserien:** SS Manhem, SK Kamraterna, SS Lundby. **Manhems snabbeschack** (tidshandikapp) Lars Karlsson, Vällingby, 6, Bengt Svensson, Kamraterna, 5½, Ove Kinnmark, Manhem, 5½, Lennart Liljedahl, Lundby, 5½, Yngve Aspström, Manhem, 5½, Gösta Svenn och Ingvar Andréasson, Kamraterna, 5½. **Sessan-cupen:** 1. Liljedahl, 2. Kinnmark, 3. Ove Alfredsson. **Kvadraten:** Göteborg SS 6, Majorna SS 4, Lerums SK 1, Kungsbacka SK 1.

NORRA VÄSTERBOTTEN

DM 1978 (8 ronder Monrad) 1) Harry Hedlund, Skellefteå SK 5,5 poäng, 2) Mikael Andersson, SK Remis 5,5 3) Hans Wiklund, SK Remis 5,5. **Lag-DM:** 1) Skellefteå SK. **Skellefteämsterskapet** (24 delt, 7 ronder Monrad): 1) Karl Olov Forsberg, SSK 5,5 2) Ralph Brännström, SSK 5, 3) Stig Hedenström, SSK 5.

SMÅLAND

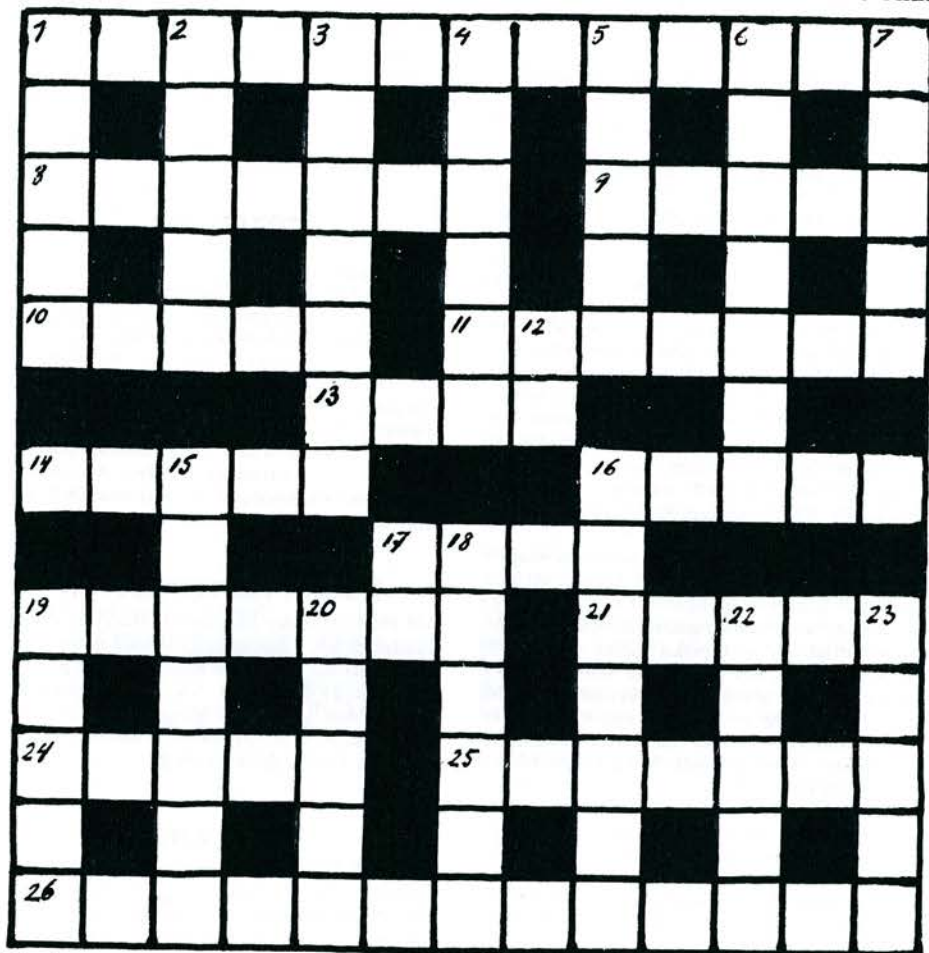
Blixt-DM 1978: Lagtävlingen (6-mannalag): 1. Hultsfred SK, 2. Jönköpings SS, 3. Njudungs SK. **Mästarklassen:** 1. Lennart Ljungkvist, Jönköping, 2. Rolf Lekander, Jönköping, 3. Helge Wademark, Hultsfred. **Klass I:** Jörgen Aldén, Hultsfred, 2. Sixten Andersson, Jönköping, 3. Hans Jonsson, Njudung. **Klass 2:** 1. Michael Sandsjö, Eksjö, 2. Fredrik Andersson, Eksjö, 3. Stefan Karlsson, Eksjö.

VÄSTERGÖTLAND

Gränsträffen: Moss 42/101, Årjäng 39/108, Lidköping 31/93 1/2, Uddevalla 30/84, Falköping 30/80, Sarpsborg 26/73, Fredrikstad I 17/57, Stenungsund 13/53 1/2, Tanum I 12/43, Tanum II 11/37, Halden 9/39 1/2, Fredrikstad II 4/21. En trevlig tävling med utmärkt arrangemang! Spelplats Tanumshede.

Julkryss

Av Eric Uhlin



Lösningar märkta "Korsord" till Tidskrift för Schack, Box 7123, 402 32 Göteborg, senast den 31/1 1979. Priser Kr 60:—, 40:— och 20:— plus ett antal bokpriser. Den som ej vill klippa sönder tidskriften kan skriva på ett löst papper!

Lycka till!

VÄGRÄTT

1. Ofta med mästartamn.
8. Kan bringa ljus från ovan.
9. Mellan Lund och Härnösand – i dubbel bemärkelse.
10. Poänggivande.
11. Ett sätt att hävda sig – men knappast bra vid schackbrädet.
13. Expressen för Bent Larsen.
14. Har ju Ornstein.

16. "Schackspelets Spinoza" (Dr. J. Hannak).
17. Någoting att bryta.
19. Ett konkret uttryck för något tänkt.
21. Smyslov i vänners lag.
24. Bör helst bara en av två vara under partiet.
25. Kunde vara Hjalmar Söderbergs definition av schackspelet.
26. Nu är det väl ändå tid att slänga läxboxen?

LODRÄTT

1. Kan spoliera ställningsfördel.
2. Spelskicklig klan.
3. Kom Pachman ifrån.
4. Femdragsremi.
5. Var den komplott som förde Edmond Dantes i fängelse.
6. Att spela för – om man vill bli populär.
7. Gradera styrkemässigt.
12. Sjätte upplagan av denna tävling var vi nära att vinna.
15. Har ju Fischer när det gäller VM-schack.
16. Kan gälla om remianbud.
17. Snabbbehandlat.
18. Praktiskt grundad och konstnärligt utformad.
19. Tyskt brödrapar, berömt för fantasi och kombinationsförmåga.
20. Kan gälla om remianbud.
22. Upplevde Keres i barndomen.
23. Den gamla riktiga formen.



UTLANDET

London (Aronsson Congress) Hort 5½, Fointos, Kurajica, Miles, Nunn, Botterill, Flesh, Kouatly 5, etc. Ca 900 deltagare.

Mexiko City (VM för juniorlag) 1. England 2. Sovjet 3. Kuba.

Moskva (stadsmatch) Moskva 9½, Belgrad 8½, Prag 6.

Leningrad (Tolush minnesturnering) 1. Forlov 9 (av 12).

New York (New York Continental Open) 1. Roland Ekström (5. Harry Schyssler) (90 deltagare).

Köpenhamn (trestadsmatch) 1. Stockholm 14½, 2. Malmö 14, 3. Köpenhamn 7½.

Bagneux Klarić 9, Bohmfeldt 9, Lederman 9, Vulević 8½, Szilagui 8½, Reicher 8½, van Baarle 8½, Schubert 8½, Nemety 8½ etc. 297 deltagare. Damer: Erenska 8, Hund 7, Pytel 6 Juniorer: Kindermann, Kuyf 8.

Callela Ulf Andersson, Zesjokovskij 7, Cebalo, Rodriguez 5, Vadasz, Castro 4½ etc. 10 deltagare.

Nikolajev (damernas sovjetmästerskap) 1-2 L. Semjonova, I. Levitina 12,5 poäng. Det blir inget särspel utan båda utses till sovjetmästare 1978. Därefter följde T. Voronova 11, N. Gurieli 10,5, L. Lysenko 10, T. Zatulovskaja 9,5, N. Titorenko 9, T. Chugasjvili, J. Fataliebekova, T. Tjechova 8,5, T. Fomina 8 etc.

Schackdramatik i Grönköping

Svallvågor från Filippinerna syns via Grönköpingsån och Bergska sjön ha nått fram till den välkända metropolen. I Veckobladets oktobernummer 1978 finns en stort uppslagen artikel, som skildrar dramatiken kring årets GM, där mästaren hr dr Stig Berglund och utmanaren, hr Emil Ruda pressläggningsdagen avbrutit 28:de partiet efter 96 drag. Av diagram framgår, att återstående pjäsmaterial utgör: vit Kd4, svart Kd6, men då det ej meddelas vem som är vid draget, vill TfS inte uttala sig om vem s.m.s. har oppositionen. Tävlingsledningens har haft bekymmer. Vi citerar Gr. V: "Började det med att hr dr Berglund å sin spelstol fann ett tjuftal (20) häftstift, utlagda med spetsarna uppåt, och häftigt utfor i anklagelser mot sin motspelare. Sedan tävlingsledaren, hr godsägare Justus Brylén, avlägsnat detta försåt, blevo kontrahenterna oense om, vilkendera av de två, som skulle ges fördelen att föra de vita pjäserna. Hr Ruda tog – å i schackspelarkretsars gängse manér – en bondepjäs i vardera handen och dolde dem bakom ryggen för att motståndaren skulle få välja färg. Emellertid vägrade hr dr Berglund att godtaga detta valförfarande, hävdande att hr Ruda tidigare fuskat genom att i båda händerna hålla svarta bönder, vilket uppdragats genom att hr dr Berglunds bisittare, hr dr A T Salvén, s.a.s. gått bakom ryggen å honom."

Svårigheter har även förelegat med rekonstruktion av omkullblåsta ställningar, sedan hr Ruda under rådande rökförbud inblandat nyspulver i en snusdosa.

Trots allt är schackspelets utveckling i Grönköping mycket glädjande och kommer



förhoppningsvis hr riksdagsman Krökén i Kröken att verka för utökat statligt och kommunalt stöd gärna i samarbete med sin till Linköping utlokaliserade västgötske landsman hr Rune Emanuelsson.

AB

HÖGLANDSTRÄFFEN

Nässjö Schackklubb inbjuder till den årliga Högländsträffen den 6 och 7 januari 1979. **Spellokal** Hotell Höglands festvåning. Tävlingsen börjar **lördag kl. 14.00**, med personlig anmälan i spellokalen senast kl. 13.30 för att deltagande skall kunna garanteras.

Speltiden är 15 minuter per parti och spelare; tävlingen spelas i två klasser, M och I. I klass M startar spelare som innehar förstaklasstitel eller högre i landsförbundet, spelare som tidigare vunnit klass I samt övriga spelare med rating 1900 eller högre. Övriga spelare startar i klass I. Tävlingsens vidare utformning blir beroende av antalet spelare.

Första pris i **klass M 1000:—** och i **klass I 500:—**. Dessutom utdelas ytterligare två penningpriser i vardera klassen, storlek beroende av deltagarantalet, samt ett stort antal hederspriser.

Startavgift i klass M 50:— och i klass I 30:—. Avgiften kan erläggas vid starten. Anmälan skall göras till L-O Arvidsson, Brinellgatan 40, 571 00 Nässjö, tel. 0380/110 96. Sista anmälningssdag är den 4 januari 1979. **För klassindelning och eventuell seedning skall rating anges i anmälan.**

Beträffande inkvartering så erbjuder Hotell Högländ speciella weekendarrangemang.



BLIXTTURNERING I UPPSALA

Uppsala Allmänna Schacksällskap inbjuder till 18:e Gumaeliusblixten söndagen den **21 januari 1979** kl. 11 i sal 5, Folkets hus, Kungsgatan 53, Uppsala. Tävlingen är öppen för alla oavsett spelstyrka, och handikapp ges enligt följande: M mot I = 4 mot 6 minuter och M mot II = 3 mot 7 minuter. **Klassindelning** enligt SSF, dock förbehåller tävlingsledningen sig rätten att placera erkänt skickliga spelare i högre klass. Deltagarna indelas i kvalgrupper varifrån de två tre främsta i varje grupp går till final.

Första pris 500 kr samt ytterligare fyra penningpriser vilkas storlek beror på antalet deltagare. Segraren erhåller dessutom en inteckning i det av konstnären Ragnar Johansson donerade vandringspriset.

Anmälan sker genom insättande av startav-

giften 35 kr på UASS:s postgirokonto 33 78 39-5 senast den 16 januari 1979. Ange spelklass i SSF.

Upplysningar genom Arthur Illerbrand, tel. 018-11 63 07.



TfS 1979

De klubbar, som av någon anledning inte fått föreningslistor gällande prenumeration på Tidsskrift för Schack 1979, ombedes sända ett meddelande till tidsskriften, så kommer sådana jämte anvisningar. Detta gäller främst nybildade föreningar och fall av adressändringar.

På olika sätt sprider nu TfS 20.000 inbetalningskort för 1979. Många föreningar hjälper till genom att bilägga inbetalningskortet i sina medlemsblad eller cirkulär. Föreningar som vill hjälpa oss samtidigt som de ger sina medlemmar service, kan beställa önskat antal inbetalningskort – som kommer så länge upplagan räcker. Hjälp Sveriges Schackförbunds egen tidsskrift – den är Din!



Blåblodig schackkonversation

Den nyss tilländalupna TV-serien om Hedebyborna är baserad på Sven Delblancs roman Åminne (1970). I sitt TV-manus har Delblanc av naturliga skäl inte fått plats för det schackparti som friherre Urse spelar mot sin hustru Louise, född Kyhle, en afton när hon drömmer om sina ofödda barn och han om möjligheterna att snabbt lägga den rödhåriga jantan Märta Svensson. Om allt detta kan de inte tala. "Bara på svarta och vita rutor utbyter de frågor och svar." Här följer partiet i förkortad notation (Louise Kyhle för de vita pjäserna):

1. d4 d5 2. Sf3 e5 3. e3 Sc6 4. d×e5 e6 5. a3 a5 6. Le2 L×c5 7. 0-0 Sf6 8. Sc3? 0-0 9. Sb5? De7 10. b3 Td8 11. Lb2 e5 12. Dc1 Se4 13. Td1 Lg4 14. c4 d4! 15. Dc2 f5 16. e×d4 e×d4 17. Td3 L×f3 18. g×f3 Dg5† 19. Kf1 Df4! 20. f×e4 f×e4 21. Dd2 e3 22. De1 D×h2 23. Lg4 Tf8. "Fortsatt spel vore meningslöst".

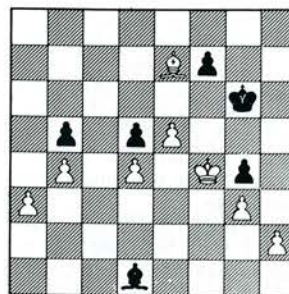
Vi är inte säkra på att Carl Gustaf och Louise är de enda som spelat detta parti. Kan någon hjälpa oss att identifiera det? Tre belöningar: 60, 50 resp. 40 kr. för först öppnade rätta lösningar till TfS, Box 7123, 402 32 Göteborg 7, senast den 21 januari 1979. Märk kuvertet "Schackparti".

E.U.

En skiftning i kulören

"En skiftning i kulören, det gör väl ingenting – nej, hellre snälla svarta barn än vita i Sing-Sing!"

Evert Taubes vidsynta påpekande kunde kanske också stå som motto för det följande slutspelet, där jag hade vit mot Olle Smedberg i match mellan "aktiva" och "korpar" i Helsingborg den 13 september. Efter 39:e draget uppkom den följande ställningen, där alla vits pjäser står på svart och alla svarts på vit.



Med två bönder mer ser ju vit ut att ha lätt vinst, men tråkigt nog för honom är det en skiftning i kulören på löparna. Det är faktiskt inte så enkelt för vits "snälla svarta barn" att placera svarts vita i Sing-Sing, helst som barnen på a3 och h2 är litet efterblivna. Men det finns en utväg: **40. a4!** Nu duger inte 40. – b×a4 41. b5 Le2 42. b6 La6 43. K×g4 för svart, som inte kan stoppa både b-bonden och h-bonden. Och 40. – Le2? 41. a5 går inte alls. Svart spelade därför: **40. – L×a4.** Men efter **41. K×g4** har vits tråkiga h-bonde plötsligt blivit en fin fribonde. De närmast följande dragen är enkla, men vit får bara inte låta sina bönder bli fastlåsta på svarta fält. **41. – Lc2 42. Kf4 Lf5 43. g4 Le6 44. h4 Kh6 45. Lf8† Kh7 46. Kg5 Kg8 47. Le7 Ld7 48. h5 Le6 49. h6 Kh7 50. Lf8 Kg8 51. Lg7 Lc8.** Men nu är en taktisk vändning nödvändig igen: **52. Kf6! L×g4 53. h7†!** Ett fel vore 53. Ke7? på grund av 53. – Le2, och efter 54. Kd6 Lc4 är svarts bönder garderade. **53. – K×h7 54. K×f7.** Nu är vinsten lätt. Det följde: **54. – Lh5† 55. Kf6 Kg8 56. Lh6 Lg4 57. Ke7 Kh7 58. Le3 Kg6 59. Kd6 Kf7 60. K×d5 Ke7 61. Kc5 Le2 62. d5 Le4 63. Lg5† Kd7 64. e6† Ke8 65. Kd6 Lb3 66. Ke5 Kf8 67. d6**

1-0.

Bengt Ekenberg



Den georgiska damschackskolan

I GP tidigt i år kunde man läsa ett kort replikskifte om damer och schack – framför allt gällde frågan det riktiga i att det fanns särskilda VM, SM osv. för damer. Krister Berg gav författaren Bosse Gustafson svar på tal. Vi hänvisar till Förbundsnytt nr 1 för i år som påpassligt återgav duellen.

Bosse Gustafson hade också slagits av det faktum att det var en 16-årig georgiska (givetvis Maja G) som vann senaste Sovjetmästerskapet för damer. Gustafson har sett exempel på kvinnoförtryck i Georgien, kvinnor får ofta utföra de tyngsta arbetena osv. Läser man vidare kan man nästan få intrycket att Gustafson tror att det finns ett samband mellan kvinnoförtryck och hög schackstandard bland damer. I så fall: leve alla mulliga mansgrisar!

I GT för 22.10 har Kent Jägerflod en artikel om damer och schack. Bl.a. citeras Botvinnik som sagt att den georgiska dominansen bland damer kan förklaras av att den georgiska kvinnan av hävd är mycket självständig och van att fatta egna beslut. Schack är till en väsentlig del just beslutfattande, fastslår Botvinnik. Det ska kanske tilläggas att Botvinnik i ett decennium varit sysselsatt med att konstruera ett dataprogram för schack. Svårigheten i det projektet ligger just i att få datorerna att sluta sina långa beräkningar – att bestämma sig kort och gott.

Här ska nu anföras en tredje förklaring. Ex-världsmästarinna Nona Gaprindasjvili som ju spelat i Göteborg både 1967 och 1971 berättade om sin uppväxt i Tbilisi på 50-talet. Hon hade fem bröder, ingen syster, och deltog med liv och lust i alla pjöars upptåg och lekar. Snart blev det också schack – något av en nationalsport ju i Sovjet i allmänhet och de kaukasiska republikerna i synnerhet. Det blev raskt framgångar och 1962 VM-titel.

Nona blir snabbt nationalidol i det stolta Georgien som älskar sina stora döttrar – och söner –. En formlig schackväg sköljer över republiken. Strax kommer en andra georgiska Nana Alexandria fram och slår sig blott 21 år gammal fram till en VM-match mot Nona 1975. I den yngre generationen har 16-åringarna Nino Gurieli och Nana Joseliana redan låtit tala om sig, världsmästarinna inte att förbli glömma.

Den sistnämnda blev tvåa i senaste Sovjetmästerskapet för damer och blev Europamästarinna för flickor i Jugoslavien i våras (Se TfS nr 2 för i år). TfS sammanträffade med Nana J och hennes tränare Elizbar Ubilava (ELO 2490) vid det senare tillfället och kunde inte låta bli att ställa några frågor.

"Jo då, schack är väldigt populärt bland flickor i Georgien och de bästa tilldelas individuella tränare". Nana J och hennes tränare har dagligen arbetat med schack – "alla partistudier ägnas lika mycket uppmärksamhet" – 2–3 timmar under tre år!

"Pojkarna då, spelar inte de schack"? "Jo, men de slutar tidigt". "Varför gör de det och vad gör de i stället? Slutar de för vinets skull?", kommer TFS' lika ledande som försätliga fråga till Nana. "Ja, just det". Georgierns gästfrihet är välkänd och om georgiern i gemen spottar så är det inte i glaset (denna sista formulering godkänd för tryck av gode vännen Konstanty Kaiszauri).

Som avslutning bör kanske tillfogas att det finns några unga män som inte faller för denna farliga frestelse i den soliga och levnadsglada republiken Georgien. Gurgenedze och Georgadze heter två GM. Vår gode vän Elizbar Ubilava väntar bara på att få titeln bekräftad.

☆

I dagarna har vi genom en omfattande annonskampanj blivit påmind om att det inte bara är Stalin, vin och schackspelande damer som gjort Georgien ryktbart. Man kan bli fruktansvärt gammal där också. Om detta beror på inmundigande av den trögflytande dryck som världsmästaren stärkt sig med under VM-matchen eller av en annan, mer lättflytande och flyktigare variant, eller rent av på avhållsamhet från schack är något som TFS inte kan ta ställning till.

Gunnar Johansson

"Knallekvarten"

Tävlingen, som spelades för andra året i Borås, hade samlat 32 par. Det blev denna gång en delad första plats mellan Olavi Koski/Ingemar Vulcan Lidköping och Bengt Svensson, Kamraterna, Jan Runnby, Lundby. De spelade 1–1 i sitt inbördes möte.

Resultat: 1–2 Olavi Koski/Ingemar Vulcan och Bengt Svensson/Jan Runnby 12 p. 3. Ove Kinnmark/Lennart Liljedahl 11,5 p. 4–6. Lars Andersson/Otto Aspem, Peter Östberg/Ingvar Andreasson och Björn Andersson/Mats Eriksson 10 p.

Ratingpriser 4000–3701 p. 1. Siv Bengtsson/Gunnar Johansson Vara 9,5 p. 2–3. Nils Karlén/Artur Alexandersson Fritsla och Krister Ljungblad/Lars Persson Alingsås 9 p.

Ratingpriser 3700 – 1. Rickard Bussqvist/Mikael Sixtensson Fenix resp. Fritsla 8 p. 2–4. Leif och Sven Svensson, Hugo Pathmaa/Åke Ohlin Fenix samt Robert Gustavsson/Martin Bernulf Lidköping 7 1/2 p.

Leif Svensson

UNGA LIRARE

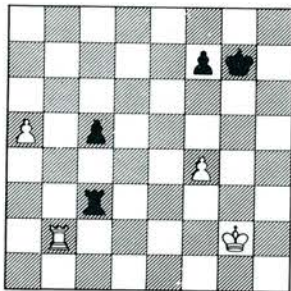
ANALYSERA MERA!

– Inte öppningsteori, utan typställningar!

Det var ett av "argumenten" för temaspel på typställningar under årets träningsläger inför JSM. Riktlinjerna för denna typ av träning lades upp på "schackkransen" hos Björn Johansson utanför Arboga under Ulf Anderssons match mot Padevski våren 1976. Det var nu tredje året det praktiserades och formerna börjar hitta "godkänd" kvalitet. Jag tror att detta är en träning som också kan användas på klubbplanet. Ett bevis för det är Jan Runnbys artikel i TFS 5/1978, där han berättar om en slutspelsturnering i Lundby SS. Träffande nog användes två av de tre ställningarna i artikeln på lägret i Karlskoga.

Lägerjuniorerna var indelade i sex lag med sex spelare i varje lag (med fast bordsplacering). Man spelade på fyra slutspels-, två mittspels- och en öppningsställning. Under slutspelsdelen spelade bord 1 och 2 på en ställning, bord 3 och 4 på en annan och bord 5 och 6 på en tredje under samma rond. Detta för att anpassa ställningens svårighetsgrad till spelstyrkenivån. Lagen fick ställningarna på kvällen och spelade på dem nästa morgon. Möjligheten att analysera är för lägerträningen ett viktigt moment. Analys är en viktig färdighet, men samtidigt något man måste lära sig.

Vid bord 5 och 6 (ratingtal 1350–1550) tittade man mycket efter vinstplanerna, men glömdes ofta bort försvarsidéerna. Ett exempel:



Vit drar

Denna ställning (Maroczy-Marco, 1902) tyckte man var lätt. Och vits plan är klar:

1. Ta2! (annars kommer 1. – Ta3 "tornets plats är bakom bonden")

1. – Tb3 2. a6 Tb8 3. a7 Ta8

Så långt är det lätt. Vits torn är överlägset

svarts torn. Bonden på a7 är guld. Nästa steg är att rusa upp med kungen.

Men vad ska svart spela på? I två partier valde svart att gå och ta a-bonden med kungen. Vit vann lätt: 4. Kf3 Kf6 5. Ke4 c4 6. Ta6† Ke7 7. Kd4 c3 8. Kxc3 Kd7 9. Kd4 Ke7 10. Ke5 uppg.

Det chansrikaste försvaret är att gå på vits f-bonde. Då vits kung kommer ner till a-bonden offerar svart tornet och försöker sedan hålla remi med sin f-bonde.

4. Kf3 Kg6 5. Ke4 Kh5 6. Kd5 c4 7. Kxc4 Kg4 8. Kb5 f5

I två (!) lägerpartier följde här 8. – Kxf4?? 9. Tf2† Ke5 10. Txf7 Kd6 11. Kb6 följt av 12. Kb7.

Efter 8. – f5 måste vit vara vaken (ha analyserat). Spelar han det naturliga 9. Kb6, så är det remi efter 9. – Kxf4 10. Kb7 Txa7† och 11. – Ke3. Vits kung hinner inte upp bonden. Därför:

9. Ta4!

För att få f-bonden måste svart redan här offera på a7, annars följer Kb5-b6-b7 och slag med kungen på a7.

9. – Txa7 10. Txa7 Kxf4 11. Tf7 Ke4 12. Kc4 f4 13. Te7† och vits kung hinner fram.

Av ställningarna i Jan Runnbys artikel spelades Aljechin-Capablanca på bord 3–4 (rating 1550–1800).

Vit: Kg2 Td4 Ba5 f2 g3 h4

Svart: Kg7 Ta6 Bf7 g6 h6

Diagramtexten "Vit vinner med Td4-a4" följer regeln att tornets plats är bakom bonden. Vits plan är att gå upp med kungen i centrum och hota att gå över till damflygeln eller (om svarts kung går efter) tränga in på kungsflygeln.

Men även om 1. Ta4 är det bästa, så kan svart inte sitta och "lalla" på andra drag. Det visades i två partier. Jan Lundin, Karlskoga, vann med

1. Td5 Tf6 2. Tb5 Ta6 3. Kf3 Kf6?? 4. Tb6† uppg.

Sune Johansson, Söderhamn, vann så här

1. Td5 f5? 2. Kf3 Kf6 3. Tb5 Ke7 4. h5! uppg.

Svart tappar bonde då 4. – Kf7 5. h×g6† K×g6 ju inte går för 6. Tb6†.

Vid bord 1 och 2 spelade man bl a på ställningen ur partiet Flohr-Capablanca, som i nämnda artikel hade diagramtexten "Svart håller remi vid exakt försvarsspel". Men inte ens på dessa bord hittade man alltid det exakta spelet. I ett av partierna vann t.o.m. svart!

Förutom att känna till vanliga typställningar är alltså analysövning viktig. Med lägermetoden slår man två flugor i en smäll. Men kan man få till det här i klubben?

Ja, det bör gå. Ett sätt kan vara att dela in

sig i två lag (med jämnt antal bord) för kvällen. Man analyserar på en ställning (t ex en timme) och spelar sedan lagmatch, så att samma lag både spelar "för och emot". Efteråt går man igenom partierna och drar ut lärdomar. Visar det sig att ställningen inte var bra (t ex för svår) – då försöker man hitta en bättre till nästa gång. Och kom ihåg: Glöm inte försvarsidéerna!

En bra grej är också att hänga på bättre spelare när de analyserar. Axel Ornstein berättar: "1971 var jag nere på Mallorca och kollade på Uffe Andersson när han spelade i en stormästarturnering. Det var kul att se när de spelade. Men det absolut roligaste var att vara med på kvällen när Uffe, Bent Larsen och andra stormästare analyserade. Det lärde jag mig mycket av."

Skicka gärna idéer, partier och ställningar till

Robert Danielsson
Ringvägen 88
116 61 Stockholm



Vilken resa!

I Dagbladet, Sundsvall, läser vi att Harry Sundquist gav sig iväg med 6 juniorer från Sundsvall på en långresa till Volchoy, 16 mil från Leningrad. Där väntade ett sovjetiskt juniorlag för en match över 5 bord. 0–5 vore väl inget orimligt tips men Sundquists juniorer ordnade till något helt annat. Här resultatet (den svenska laguppställningen var lottad):

V. Kuznetsov–Bo Glas	1–0
A. Ivanov–Mats Kollberg	0–1
V. Varzov–Hans Berggren	0–1
A. Stoljarov–John Swedensmark	0–1
V. Paschov–Thomas Jonsson	0–1

Sejer alltså för Sundsvall med 4–1, en seger som spädades på med ytterligare en vid andra dagens lagblixttävling.

TFS applåderar!

JÄRNVÄGSSCHACK

Järnvägsmännens individuella blixtmästerskap spelades 24 sept. i Stockholm med 28 deltagare. Efter en kvalificeringsomgång indelades de i A- C-final med åtta spelare per grupp samt fyra i D-finalen. I A-finalen segrade mästaren L. Sanghed med maximala 7 poäng, närmast följt av L. Andersson, Göteborg, 5 1/2 och G. Klasén, Malmö, 4 1/2. B-finalen vanns av G. Berg, Hagalund, C-finalen av J. Kernbäck, Uppsala och D-finalen av E. Hagman, Stockholm. Lagpriset för de tre bästa från varje klubb vanns av Lokstationen i Malmö.

En kompilers beklämler

Förmodligen som enda ickeryska tidskrift har TfS i nr 6-10 för i år publicerat samtliga 47 VM-partier. Vi tyckte det var vårt självklara ansvar inför historien. Men känn för allt i världen inte detta som en uppmaning att bläddra förbi med ett vagt nyårslofte om att spela igenom partierna senare!

Sätt igång nu. Börja med damernas match! Schacket där var minst lika kampmättat om än lättare att förstå. Världens två damsuveräner har ju ELO-tal som ligger ca 300 enheter under sina minst lika suveräna manliga kollegor. Alltså på en "lagom" nivå för de flesta läsare, men ändå hög nog för att det ska vara värt att sätta sig in i det intrikata spelet som alla matcher bjuder – inte minst vad gäller spelöppningar. Förresten hur många svenskar skulle ha en chans mot någon av dessa damer i en match? Vi kan bara komma på en och han förlorade sitt senaste parti mot exvärldsmästarinna Nona Gaprindasjvili! Världsmästarinna Maja Tjiburdanidze vann ett rafflande parti mot Konstanty Kaiszauri i Vilnius i somras.

Herrarna då? Kan ni svara på två frågor först? "Vilken är den bästa VM-matchen?" och "Vilken är den sämsta VM-matchen?" Svar: Den bästa matchen är den som ska just till att börja. Den sämsta är den som nyss har slutat!

Visst gjordes det fel men var matchen verkligen så dålig som Bent Larsen m.fl. vill göra gällande. Kortjnoj gjorde några hemska tavlor i tidsnöd, särskilt i 5 mp och 17 mp. Karpov råkade ut för flera blackouts i partierna 20-25. Men i samma veva kom matchens tre strategiska höjdpunkter 22, 25 och 27 mp!

Liksom det mesta på denna jord ska en VM-match inte bara dömas efter sina fel utan också efter sina förtjänster. Vilken annan VM-match har bjudit på en sådan kamp, en sådan variation – allt från häftiga kungsangrepp till studieartade slutspel? Matchen mellan Fischer och Spasskij i Reykjavik 1972? "Den var slut innan den började", har Spasskij senare sagt. Partierna 3-8 i den matchen då Fischer gick från 0-2 till 4-2 vill han helst förtränga. Ja, men matchen 1927 mellan Aljechin och Capablanca då? Inte så dålig kanske, men seg och tråkig – ortodox damgambit i 32 av 34 partier. Och definitivt inte Tals och Botvinniks matcher 1960-61!

Kanske matchen 1963 mellan Botvinnik och Petrosjan varit den bästa någonsin – åtminstone fanns det djup så det förslog. Men årets psykologiska thriller kommer inte långt efter,

även om dess storhet ligger på ett något annat plan. Ja, men alla "fel" då? Hur i hela friden ska man kunna vinna ett schackparti om inte motståndaren gör fel – eller försätts i ett sådant läge att han blir stressad och gör fel? Det är det som är hela hemligheten. Sedan är det bara att beklaga att provokationerna sedan 1972 inte stannar på brädet utan blivit ett ständigt hot i alla matcher på hög nivå. Ja, Botvinnik och Petrosjan var kanske inte så alldeles snälla de heller, men deras små oskyldiga psykningar har först på senare tid nått offentlighetens ljus.

Med följande lilla kavalkad i ord och diagram avslutar TfS årets VM-bevakning. Det kanske finns anledning återkomma?



Kortjnoj

Som ni kommer ihåg är detta avbrottsställningen i 7 mp. Experter världen runt bedömde den som förlorad för vit. Döm om deras förvåning när dagen efter spelet fortsatte. Kortjnojs försöglingsdrag 42. Dh8† utfördes på brädet varpå Karpov genast bjöd remi. Kortjnoj antog.

Stor uppståndelse bland de närvarande stormästarna. Robert Byrne rusar upp "Va??" Så visar Kenne några varianter som övertygar. Man skulle ha kunnat fortsätta men då i en oklar ställning. Några varianter: 42. – Kf7 43. Dh7† Ke8 44. Dg8†! Kd7 45. T×d3† Ke8 46. T×d8† L×d8



Kortjnoj

47. Kgl!!

Är inte detta ett stilla drag så säg? Hur lång tid tog det för analyslagen att hitta det? Nu kan svart inte spela på vinst utan risk. T.ex. 47. – Kb7 48. Df7† eller 47. – c2? 48. Tc1. Lägg märke till hur viktigt det är att inte schacka på h8 i 42:a draget. Då finns ju 47. Kgl Df6!

Inte heller springaroffer hjälper svart. T.ex. 43. – Kf6 (i stället för försöket att slinka över till damflygeln med 43. – Ke8 som i var. ovan) 44. Dh4† Kg7 45. T×e4 Te8 (Det enda vinstförsöket. 45. – c2 46. Te7† Kf8 47. T1e1 är inte så hälsosamt) 46. T×e8† D×e8

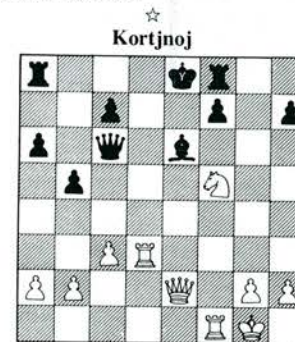


Kortjnoj

47. T×d3!

Och inte heller nu kan svart vinna. T.ex. 47. – De1† (47. – c2 48. Df4!) 48. Kh2 Lc7† 49. g3 D×f2† 50. Kh1 Df1† 51. Kh2 D×d3. Svart har schackat till sig torn men nu är det vits tur ett tag framåt: 52. De7† och remi.

Det sista har vi läst bl.a. i Norsk Sjakkbild som i likhet med många andra fick vänta till "64"-an kom för att få svar på gåtan. Några f.d. Norgemästare klarade det inte. Men de var som sagt i gott sällskap. Robert Byrne, förresten, blev hemkallad av sin tidning New York Times, för denna miss! Vilken mer kompetent journalist man lyckades få iväg i stället förtäljer inte historien.



Karpov

Om den här ställningen från 8 mp (TfS nr 6) som uppkommer om svart i stället för 22. – Db6† spelar 22. – K×f8 råkade vi skriva att det är ogarderbar matt efter 23. Sg7† Ke7 24. De5. Det var fel. Svart har 24. – f6! Rätt är, som bl.a. Jan Runnby påpekat, 24. Df2!, t.ex. 24. – f5 25. Te3 Tf6 26. T1e1 och vinner.

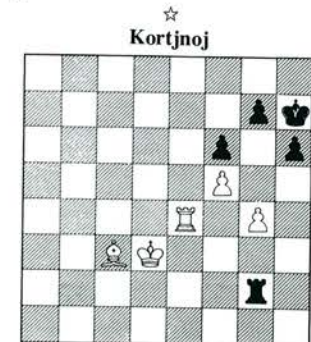
Ännu intressantare blir det om vi vrider tillbaka klockan några drag. Om svart i stället för 18. – Lf8 (ett ganska obegripligt drag eller hur, men vi har inte sett någon kommentar om det någonstans) gör 18. – Lh8 uppkommer följande ställning:



Karpov

Nu vill Kortjnoj – för det är han som hittat draget – dra vits fördel i tvivelsmål. Vi tillåter oss att tvivla. Efter t.ex. 19. Tad1 Dd5 20. L×d3 c×d3 21. T×d3 De6 22. T1d1 är det svårt att se hur svart ska fortsätta. Han måste ju någon gång få samspel mellan tornen. På 22. – Lf6 är 23. Sd4 L×d4 24. T×d4 enkelt och tämligen starkt. Men om Kortjnoj har sagt det så!? Vi kan inte annat än varmt anbefalla ställningen till självständig analys. Hör av er!

Men bättre än det han spelade är det utan varje tvivel. Karpov vann snabbt och effektivt och bröt därmed remiisen. Se TfS nr 6 som sagt!



Karpov

Den här ställningen är viktig för bedömningen av 22 mp. I TfS nr 8 finns på sid 253 lite fun-deringar. Bl.a. citeras Tal som skrivit att svart efter 52. – f6! upprättar en ointaglig fästning. Som vi då skrev kan detta knappast stämma, då vits kung rusar in i svarts ställning och lö-paroffer på f6 följer. Däremot ser det ut att vara remi om svart använder draget f7–f6 för att förbereda h6–h5 så småningom byta av den sista bonden med g7–g6. *Genast* 52. – h5 går inte som påpekats.

En möjlig fortsättning är (efter 52. – f6!) 53. Kc4 h5 54. g×h5 Tg5 osv.

Det där var bara lite skumningar på ytan av den stormiga ocean som VM var. Nu väntar vi en lång rad VM-böcker. De första har redan börjat dyka upp!

☆☆☆

Årets VM-match gällde först till sex vinster utan gräns. "Det kommer att ta år. Kortj-noj och Karpov som förlorar så där i bästa fall ett parti på 20", kraxade olyckskorpar-na. Man (vi) hade glömt att det inte var i par-tier med varandra. Det stod 4–1 redan efter 17 partier, det borde tagit slut vid pass 22 mp, men just i detta skede började Karpov visa tydliga tecken på trötthet samtidigt som Kortj-noj verkade vitalare än någonsin. Karpov ska vara mycket tacksam för motståndarens dåliga variantval i det 32:a matchpartiet. Långa mat-cher passar definitivt inte världsmästaren medan Kortjnoj verkar kunna hålla på med schack hur mycket som helst. Direkt efter den 73 dagar långa VM-matchen åkte han till Buenos Aires och blev bäste förstabordsspelare.

Fischer har alltså all anledning att förfäkta sin formel 10. I någorlunda form vinner han en sådan match lätt mot Karpov. Han vinner säkert en match om 6 också "bara" han ställer upp.

För ni vet väl att det här med "spel utan gräns" gick igenom i FIDE efter direkt ut-pressning från Fischer. Om matchen mot Kar-pov blivit av 1975 skulle man spelat efter 10.

Det här sättet att spela VM-matcher kan verka nytt och huvudlöst, men det är precis tvärtom. Det vet de som kan sin schackhisto-ria och den kan ju Fischer bättre än de flesta. På 1900-talet spelade man visserligen "bäst av" – före 2:a världskriget "bästa av 30", efter nöjde man sig med det mänskligare om än ej mänskliga 24. Steinitz' matcher däremot gick oftast "först till tio", t.ex. matcherna mot Tji-gorin och Lasker. I den av somliga som den första ansedda VM-matchen mellan Steinitz och Andersen gällde det 8. Det var över på 14 partier (8–6 till Steinitz i vinster, inga remier!).

Gunnar Johansson

Chess Challenger – minidator

Så har det då blivit verklighet för gemene man att spela mot elektrotekniken i form av en liten tänkande dator. I den första maskinen som spelade schack satt det en dvärg gömd, om man skall tro berättelsen. Vad som gömmer sig i en liten minidator kan bara de mest insatta perso-ner förstå och försöka förklara.

Det var roligt att se ungdomens entusiasm när vi visade upp den lilla "leksaken" under Degerforsveckorna. Alla frågade efter dess ratingtal och alla ville visa att de kunde slå tekni-ken. Många skrattade när datorn gjorde kons-tiga drag i slutspelet. Men det hände att datorn fick applåder och man förlät den vissa fadäser och hjälpte den genom att offra egna pjäser. Det är självklart att även en liten maskin måste få trampa ut barnskorna. Man behandlade den som en människa, som en liten junior som man ville undervisa och uppmuntra.

Nu har Chess Challenger vuxit till sig och stigit i graderna. Chess Challenger 10 kan man nu skryta med motsvarar en svensk första-klassspelare. Det som reglerar dess förmåga är tiden du tillåter den att tänka. Jag har spelat några partier på svårighetsgraderna 5 och 4, som skall passa avancerade spelare. Reklam-broschyren lovar på C1 5 en genomsnittlig be-tänketid på 2:20 min, men innan pjäser börjar försvinna från brädet så tar den ca 6 min på sig för varje drag. Mot slutet går det naturligtvis fortare. En trolig förklaring till dess längre tän-kande är att frekvensen på vår växelström i Sverige, 50 Hz, är lägre än den är i USA. Hur-somhelst – datorn spelar mycket starkt på den nivån och har ännu mer att ge på högre nivåer. Jag garanterar att den löser alla tvådragare om den får en timme på sig. Den kan tänka som längst i över ett dygn om man vill ha ett bra drag i en viss ställning för korr-schack.

Naturligtvis kan datorn spela både vit och svart och den har ett litet spelöppningsregister så att de första fem–sex dragen skall gå fortare. Några exempel: Som svart svarar den på e4 antingen e5, e6 eller c5. I det här fallet val-de datorn c5 och partiet följde:

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 g6 6. Le2 Lg7 7. 0–0. Så långt hade datorn svarat direkt men nu började den tänka på egen hand och efter 3 minuter (nivå 4) kom draget h5. Jag förlorade partiet efter nonchalant spel. Hur lätt underskattar man inte en maskin. Jag vände på färgerna och lät datorn spela vit. Den väljer då mellan d4 och e4 i första draget. Nu kom e4 och jag valde samma variant som ovan i Sicilianskt. Efter 6. Le2 och mitt motdrag Lg7 kunde den inte längre i

spelöppningen, men spelade efter övervägande 7. 0–0. Tyvärr verkar datorn göra rockad allt-för sällan i de partier jag hittills spelat. Den går oftare till attack och spelar sällan defensivt. Datorn gör aldrig ett drag som strider mot reg-lerna och tillåter inte heller motspelaren detta. Däremot kan den som sköter datorn bestäm-ma över datorn i en serie drag eller rätta till och ändra pjäsernas lägen i ett parti. Man kan starta med ett tomt bräde och ställa upp vilken ställning som helst i ett parti genom att plocka ut pjäserna direkt. Sedan låter man datorn spe-la. Den kan då som vit få lösa "matt i två drag" eller göra bästa draget. Vid bondeförvandling tar datorn automatiskt dam, men om du vill så kan du ta en springare eller vad du vill.

Denna dator kan sägas spela som en männi-ska. Dess mänsklighet ligger i det slumpmåssi-ga valet mellan likvärdiga drag som kommer och göra variantfloran till något ständigt nytt.

Något måste sägas om nivå 10 som följer turneringsvillkorens hastighet om 40 drag på två timmar. Om alltså du kommer i tidsnöd vid spel med klocka så ger du datorn en human chans på samma villkor. Här har du dramati-ken i ett nötskal. För spelare som är ambitiö-sa och vill utvecklas måste Chess Challenger anses vara av stort värde. Datorn är behändigt utförd med sitt lilla magnetiska spelbräde. Den är enkel att handha trots många finesser. Kan-ske är man litet rädd att släppa den i händerna på unga grabbar, men då finns Chess Challen-ger 3 som är stadigare och verkar mindre öm-tålig. En halv minut väntan är max för många spelglada ungdomar. Transformatorn som följer med är S-märkt och utbytt av firman Jarl Jo-hansson Systemering AB i Tumba, som också ger garanti under ett helt år.

Jag rekommenderar datorn till alla schack-älskare och priset är synnerligen överkomligt.

Här två partier:

Challenger C1 5 – Stig Jurå: 1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. Le4 (detta drag tillhörde inte datorns spelöppningsregister utan kom efter några mi-nuter) e5 4. d3 d6 5. Sg5 Sh6 6. Ld2 (vid ett an-nat tillfälle spelade datorn 5. Sc3) Le7 7. Dc1 0–0 8. Sh3 L×h3 9. g×h3 Kh8 10. L×h6 g×h6 11. D×h6 Lg5 12. Dh5 Df6 13. Sa3 (ett svår-förklarligt drag) Tg8 14. L×f7? (naturligtvis var D×f7 ett säkrare drag nu är löparen fast) Ta8 (frestelsen blev nu för stor för datorn då den dessutom hotar matt med D×h7) 15. Lg8?? (här ser man ganska bra datorns förmåga eller oförmåga på den aktuella nivån 5) D×f2† och Dd2 matt.

Stig Jurå – Chess Challenger C1 4: 1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 Sf6 4. Lg5 Sbd7 5. c×d5 e×d5 (först i femte draget började datorn tänka själv. Första gången vi spelade denna öppning ville jag testa draget 6. S×d5??, som är ett väl-

bekant fel. Datorn svarade då 6. Sb6 och mis-sade pjäsvinsten) 6. S×d5 (nytt försök) S×d5 (bravo) 7. L× d8 Lb4 8. Dd2 L×d2 9. K×d2 K×d8 etc. (jag testade samma sak en gång till och datorn upprepede 6. – S×d5, kanske hade den lärt sig knepet med damoffret).

Stig Jurå



Collijn-minnet

Hundraårsminnet av Ludvig Collijns födelse fick en vacker och värdig upptakt på Stock-holms Schackförbunds lokaler. Huvudmomen-tet var en unik match. Veteraner från Stock-holms Schacksällskap skulle möta ett utvalt starkt juniorlag från Stockholm – medelålder: 74,5 – 18 år.

Erik Stenberg erinrade i sitt hälsningstal om Collijns insatser och särskilt vad det betydde för utvecklingen när fjärde upplagan av Läro-bok i Schack om 540 sidor utkom år 1921. Den boken lade grunden till framgångarna för bl.a. Stoltz och Lundin, för att bara nämna ett par namn bland alla, sade talaren, som slutade med att läsa upp en hyllningsvers av Robert Sahlberg (stort namn i svensk schackhistoria).

Så här låter versen:

*En nobel gambit han alltid spelat
där helst det gäller han aldrig felat.
Han offrat guldet med öppen hand
för schackets bästa i Svea land.
Han gjort ett uppsving i schackspelslivet;
hans namn för alltid där ock står skrivet.*

(Robert Sahlberg, 1837-1922)

Det märkliga är att versen skrevs innan före-målet fyllt 22 år!

Ordföranden i Stockholms Schacksällskap, Bertil Molander, var näste talare. Han fram-höll att juniorlagets överskott av energi och kampglöd och 2 000 ratingpoäng i övertikt na-turligtvis skulle fälla utslaget. Men Stock-holms Schacksällskap hade också ett annat syfte med dagens evenemang än att bara se till vinster, förluster och ratingtal. Man ville för eftervärlden fastslå, att det går att spela schack – rätt hyggligt för övrigt – även i högre åldrar. Tanken är att man inte för tidigt ska lägga schacket på hyllan som alltför många sy-nes göra. Schacket förnygrar, sade talaren, och slutade med en uppmaning till juniorlaget att år 2 028 fira Collijn-minnet med en match med den tidens juniorer!

Om den unika matchen kan vi fatta oss kort. Det blev 9-3! Något för stora förlustsiffror efter spelet att döma. Veteranerna hade ännu inte lärt sig att undvika förbiseenden... En revanschmatch kanske kommer. Laguppställning och resultat:

Erik Lundin- Christer Bergström 1-0, John Collet-Ralf Åkesson 0-1, Åke Sjöstam-Thomas Welin 1/2-1/2, Ragnar Bjurulf-Mats Sjöberg 0-1, Fritz Kaijser-Christer Hartman 0-1, Bertil Sundberg-Magnus Bergström 0-1, Nils Bergqvist-Björn Jäderberg 1/2-1/2, Elis Stenviken-Tom Lindfors 0-1, Hilding Brynhammar-Bengt Lindberg 1-0, Bertil Molander-Björn Öhlund 0-1, Bengt Ahlbom-Mikael Ohrström 0-1, Ernst Törnqvist-Lars Degerman 0-1. I sistnämnda parti var åldersskillnaden 85-15.

☆

På Ludvig Collijns gravplats på Norra Kyrkogården i Stockholm nedlades till 100-årsminnet kranar och blomstergårdar från Sveriges och Stockholms Schackförbund, Stockholms Södra Schacksällskap och Wasa Schackklubb.

Erik Lundin



Liten julpristävling

Fem VM-matcher är den förledande rubriken till en liten "tippningstävling", där det gäller att ange VM-kämparnas namn och årtal för matcherna. Som vi ser det är uppgiften svår och närmast att likna vid en gissningstävling. Två rätt kanske räcker långt! Sänd in lösning senast 21 januari 1979 till TfS, Box 7123, 402 32 Göteborg 7. Ansvarig "förledare" är Erik Lundin, som även utlovar bokpriser. Märk kuvertet "Fem VM-matcher".

1.

Världsmästaren förklarade det tolfte partiet i matchen och gjorde härom ett uttalande i ett tidningsreferat: "På grund av den tvingande logik, som är schackspelets egen, strandade, vilket jag även hade antagit, det motangrepp som jag igångsatte. Det är likgiltigt, hur fin eller fördold en kombination är som göres av den

som har en svagare ställning, huru hotande än hans företag synes, gives det alltid i det kritiska ögonblicket något drag, varpå det strandar. Den i schackspelet inneboende rättfärdigheten gör att en vunnit fördel ej kan försvinna. Talrika mästarpartier hava till fullo bevisat detta fakta."

2.

"Världsmästaren försvarade titeln i en hård kamp. Även om utgången nog bäst motsvarade matchens förlopp, var det tydligt att världsmästarens långa frånvaro från turneringar har minskat skärpan och säkerheten i hans spel. Han hade svårt att komma till rätta med den idérike och aggressive utmanaren."

3.

Sedan världsmästaren förlorat matchen uttalande han sig i en schacktidsskrift:

"Jag har varit skottavla för en del av pressen. Kampanjen nådde sin kulmen i och med det 21:a partiet. Det kan knappast undvikas, att en sådan kampanj får ett olyckligt inflytande på en spelare i en sådan ansträngande match, där titeln står på spel."

4.

Skribenten av det följande är tydligen i hög grad desillusionerad om världsläget. Men vilken VM-match i schack syftar han på?

"Det är något så lugnande med denna VM-match just nu, då hela världen är som en kokande kittel av konflikter, politiska motsättningar, ömsesidiga hot och varningar, sanktioner, motåtgärder, bombardemang, konferenser och diplomatiska förhandlingar. De två herrarnas kamp är som en fast punkt i tillvaron. När man tycker att allting börjar se för olustigt ut, när hela världen börjar se ut som ett därhus i uppror, ett kaotiskt virrvarr av missförstånd, illvilja, lumpenhet, storhetsvansinne och idioti i största allmänhet, känns det på något sätt skönt att veta att det någonstans utkämpas en strid, som ligger på ett högre och sublimare plan än det vardagliga käbblets. Här är det en intelligens som mäter sig med en annan intelligens. Det ger en på något sätt en illusion av att det ännu finns något som heter ande hos mänskligheten, att det finns något annat än knutna nävar och bajonetter, bombplan, och flottdemonstrationer."

5.

"Världsmästaren vann som väntat en överlägsen seger. Båda spelarna har för övrigt all heder av att de kämpat så ärligt och modigt och ej gått förvecklingarna ur vägen, att de visat -som utmanaren själv skrivit - att där viljan till strid finnes, där finnes också möjligheter."



PARTIER

VM

30:e matchpartiet

Efter två raka nederlag behöver Karpov framför allt återställa sitt självförtroende. För tredje gången i matchen spelar han inte 1. e4. Det blir en korsning av engelskt och Grünfeld Botvinnik och Smyslov tog upp till diskussion under sin VM-match 1958. Karpov för spelet, men Kortjnoj ser till att skaffa sig motspel på damflygeln. När bondearméerna så äntligen kommer i kontakt med varandra försvinner resterande pjäser utom sista tornparet. Remin i detta lite torra och korrekta parti tas utan fortsatt spel. Detta sedan Kortjnoj strax före avbrottet via domaren bjudit - och fått avslag - matchens första!

Nr 242 ENGELSKT

Karpov - Kortjnoj

1. c4 Sf6 2. Sc3 d5 3. cxd5 Sxd5 4. g3 g6 5. Lg2 Sxc3 6. bxc3 Lg7 7. Sf3 0-0 8. 0-0 c5 9. Tb1 Sc6 10. Da4 Sa5 11. d3 b6 12. Dh4 Lb7 13. Lh6 Lxh6 14. Dxh6 Lxf3 15. Lxf3 Te8 16. Lg2 Dd7 17. Tbe1 b5 18. Tb1!? (18. f4 Dd6! 19. f5 De5) Tb8 19. De3 Dd6 20. Tfd1 a6 21. Td2 Tfe8 22. Tdb2 Sc6 23. Dd2 Se5 24. Df4 Sd7 25. Dxd6 exd6 26. Lh3 Td8 27. a4 bxa4! 28. Lxd7 Txb2 29. Txb2 Txd7 30. Ta2 Kf8 31. Txa4 Ta7 32. Kf1 Ke7 33. Ke1 Kd7 34. Kd2 h5 35. Kc2 Ta8 36. Tf4 Ke6 37. h4 Tb8 38. Te4 Kd7 39. Ta4 Ta8 40. Tf4 Ke6 41. Te4 Ta7 1/2-1/2

31:a matchpartiet

Otroligt! Man saknar ord. Kortjnoj vinner sitt tredje parti på fyra och utjämnar! En av idrottshistoriens stora upphämtningar av alla kategorier.

Nr 243 DAMGAMBIT

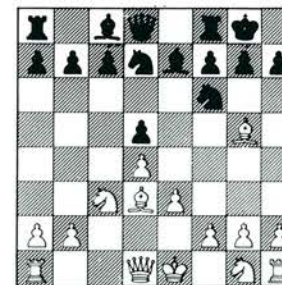
Kortjnoj - Karpov

1. c4 e6 2. Sc3 d5 3. d4 Sf6 4. cxd5

Avbytesvarianten och minoritetsangreppet som rinner därur är ett av 1900-talets viktigaste idékomplex. Det blir ganska tröst spel, men i gengäld desto mera instruktivt. Ända sedan Capablanca praktiskt och teoretiskt (Se bl.a. hans "Lärobok i schack") lanserade planen på 20-talet har den förekommit med jämna mellanrum - i matchspel inte minst.

När varianten senast förekom på VM-nivå var det dock med 3. - Le7. De två tunga, långa, svåra 14 och 16 mp Botvinnik - Petrosjan 1963 fortsatte 4. cxd5 exd5 5. Lf4 c6 6. e3 Lf5 7. g4 Le6 8. h3 och slöt i var sin seger.

4. - exd5 5. Lg5 Le7 6. e3 0-0 7. Ld3 Sbd7



Ett annat och ännu mer historiskt parti passerar revy för våra tillbakablickar. Det var i 32 mp(!) 1927 i Buenos Aires som Aljechin chocade Capablanca med idén att rockera långt - vilket inte skedde i något av matchens övriga 31(!) partier med damgambit. Capablanca lyckades förhindra 0-0-0, men det kostade bonde och så småningom även det 5:e nederlaget i denna parallellmatch som tog slut i 34 mp (6-3 till Aljechin): 8. Sge2 0-0 9. Sg3 Se8 10. h4 Sdf6 11. Dc2 Le6 12. Sf5 Lxf5 13. Lxf5 Sd6 14. Ld3 h6 15. Lf4 Te8(?) 16. g4 Sfe4 17. g5 h5 18. Lxe4 (18. Lxd6!) Sxe4 19. Sxe4 dxe4 20. Dxe4 Da5† 21. Kf1 Dd5!

8. Sf3 Te8 9. Dc2 c6 10. 0-0 Sf8

Ett slags grundställning numera. Vanligaste metod att förbereda det tematiska b2-b4-b5 är 11. Tab1, t.ex. 11. - Se4 12. Lxe7 Dxe7 13. b4 med mikroskopisk fördel för vit. Portisch försökte något ganska nytt i 6 mp mot Larsen förra året med 11. Tael Le6 12. Db1! (INF 23:539) - ett listigt sätt att ta udden av avlastningsmanövern Sf6-e4. Kortjnoj garderar detta positionella hot mera brutalt.

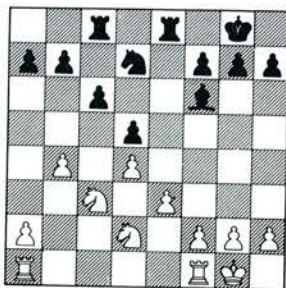
11. Lxf6 Lxf6 12. b4 Lg4 13. Sd2 Tc8

Nejsjtadt rekommenderar Le7-d6 för att söka motspel på kungsflygeln. Textdraget avser besvara b4-b5 med c6-c5, vilket förefaller enkelt, starkt och flärdfritt. Det är alls inte lätt för vit att komma vidare. "Reservplanen" f2-f3, e2-e3 stoppas effektivt av Lf6, d4 hänger.

14. Lf5 Lxf5 15. Dxf5 Dd7

Alls inte nödvändigt att byta dam. Kanske 15. - Se6 är aningen bättre.

16. D×d7 S×d7



17. a4

Konsekventare 17. b5 även om svart klarar sina bondesvagheter med 17. – Sb6. Kortjnoj bestämmer sig för att cementera damflygeln, för att i stället inrikta sig på ett "majoritetsangrepp" som kan komma att underlättas av tithålen på c5–b6.

17. – Le7 18. Tfb1 Sf6 19. a5!? a6 20. Sa4

Så långt allt klart, logiskt och överskådligt. Nu kunde Karpov enligt Tal övertaget initiativet med 20. – Ld6 21. Sc5 Te7. Så förhindrar svart genombrottet e3–e4 och kan påbörja ett eget minoritetsangrepp på kungsflygeln. Den uppställning han väljer – med springare på d6 – ser harmonisk ut...

20. – Lf8 21. Sc5 Te7 22. Kf1 Se8 23. Ke2 Sd6 24. Kd3 Tce8 25. Te1 g6 26. Te2 f6 27. Tael Lh6 28. Sdb3 Lf8

... men nu ser vi att den redan stelnat. Svart kan inte göra något, medan vit kan välja tidpunkt för sitt genombrott.

29. Sd2 Lh6 30. h3 Kf7 31. g4 Lf8 32. f3 Td8 33. Sdb3 Sb5 34. Tfl Lh6 35. f4

Kortjnoj tvekar. Tal tycker genast 35. e4.

35. – Lf8 36. Sd2 Sd6 37. Tfe1 h6 38. Tfl Tb8 39. Tal Tbe8 40. Tael Tb8 41. e4

Mycket uppbyggligt. Kortjnoj väntade tills dragseriens slut.

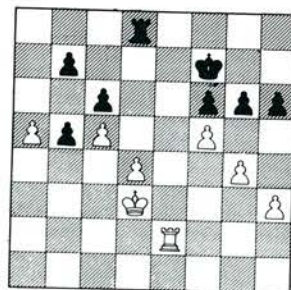
41. – d×e4 42. Sd×e4 Sb5

Tal ser större räddningschanser i avvecklingen 42. – S×e4 43. T×e4 T×e4 44. T×e4 L×c5 45. b×c5 Td8. Efter 46. Kc3 Td7 47. Te2 ser det dock ut som svart inte kan utnyttja tempovinsterna jämfört med det tornslutspel som svart kan välja i 45:e draget.

43. Sc3! T×e2 44. T×e2 L×c5 45. b×c5 Td8

Också nu har vit efter avbytet på c3 en klar plan – hans torn kommer snabbt till b-linjen och Tb6, d4–d5 och c5–c6 och vits bättre kungsställning ger honom goda vinstchanser.

46. S×b5 a×b5 47. f5



Avbrott. Ett tornslutspel har uppkommit som säkert blir klassiskt. Vit har en "efterbliven" bonde på d4 och svart har en garderad fribonde på b5 och en mer sammanhållen bondekedja överhuvud. Alltså står svart bättre? Ja visst, det hade han gjort i alla mitt- och slutspel utom just... det enkla tornslutspelet t.ex. ett sådant vi har framför oss.

Nej, det är vit som står bättre, kanske rent av vinst. Vi får se vad det slutgiltiga omdömet blir i teoriböckerna om en 10–20 år.

Varför står vit bättre? Ja, dels för att han snabbare kan skaffa en farlig fribonde, dels på grund av sin bättre kungsställning.

47. – g×f5 48. g×f5 Tg8 49. Kc3(!)

Här har vi den första ställningen där meningarna går starkt isär. "Aktivare och farligare verkar både 49. Te6 och 49. Ta2", skriver Tal. Larsen tror inte det sistnämnda är vinst efter t.ex. 49. – Ta8 50. Kc3 Ke7 51. Kb4 Kd7. Då inte heller 49. Te6 Tg3† 50. Ke4 T×h3 51. d5 c×d5 52. K×d5 Td3† verkar så övertygande och då Tal inte anför något tungt vägande mot Kortjnojs spel kan vi inte annat än ansluta oss till kommentatorns gyllene regel: "Vinnaren gör alltid rätt".

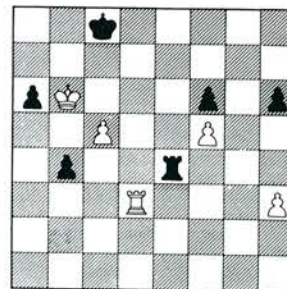
Nu däremot kan svart inte ta h-bonden. Vit får bara inte vara för elegant efter 49. – Tg3† 50. Kb4 T×h3 51. d5! c×d5 52. c6! b×c6 53. a6 Tg3 54. Te8?? K×e8 55. a7 Tg4†!... Det enkla 54. Kc5 vinner.

49. – Te8 50. Td2

Kritiserar förstas också av Tal som inte vill släppa idén 50. Ta2. Tornbytet 50. T×e8 K×e8 med idén 51. d5 ger bara remi efter 51. – Kd7. Nu får svart välja, antingen kommer d4–d5 eller så smyger vits kung in köksvägen. Han låter det sistnämnda ske. Kanske fel!?

Tal skriver att Karpovs nästa drag inte var det enda, men en "fullt tillförlitlig remiväg".

50. – Te4 51. Kb4 Ke8 52. a6 b×a6 53. Ka5 Kd7 54. Kb6! b4 55. d5 c×d5 56. T×d5† Kc8 57. Td3



Tar vi bort alla bönder utom c-bonden har vi Philidors gamla remiställning, t.ex. Te6†; c6 Te1. Men som så ofta står här svarts merbonde mest i vägen. Dock inte efter 57. c6? (i sf Td3) b3.

Trots allt ser detta ut att vara remi. Tal föreslår 57. – Te4 och på 58. c6 följer 58. – Tc3. Inte heller det starkare 58. Tg3 Tc3 59. Tg8† Kd7 60. Tg7† Kd8 61. c6 b3 ser ut att vinna. 62. Tg8† Ke7 63. c7? a5 förlorar nästan!

57. – a5? 58. Tg3 b3

Tal tycker sig se räddningschanser i 58. – Te4, men det är mera tvivelaktigt. Vit vinner efter 59. c6 Kd8 60. Kb7! a4 61. Tg4! Men visst är det ett hemskt förbiseende en trött Karpov gör! Enligt Tal hade Karpov helt enkelt glömt bort att vit hade nästa drag. Nu faller b-bonden med schack (Men inte 59. T×b3? Tb4†...) och vit vinner lätt.

59. Kc6! Kb8 60. T×b3† Ka7 61. Tb7† Ka6 62. Tb6† Ka7 63. Kb5 a4 64. T×f6 Tf4 65. T×h6 a3 66. Ta6† Kb8 67. T×a3 T×f5 68. Tg3 Tf6 69. Tg8† Kc7 70. Tg7† Kc8 71. Th7 1–0

32:a matchpartiet

Spänningen har nått och vida passerat kokpunkten och skulle sprängt turneringslokalen i luften om ställningen 5–5 och första vinst ger VM-titeln fått stå några dagar till. Partiet går tisdagen den 17 oktober. Karpov tog förklarligt nog time-out lördagen den 14, han såg Jugoslavien knappt besegra Sovjet i basket-VM i Manila. Världsmästaren har samlat lite krafter, men ska det räcka mot Kortjnojs anstormning – går det att stå emot en så väldig naturkraft! Karpov kunde.

Förtrollningen är bruten, Karpov spelar som i fornstora dar medan Kortjnoj inte står att känna igen.

Nr 244 PIRC

Karpov – Kortjnoj

1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. Sc3 g6 4. Sf3 Lg7 5. Le2 0–0 6. 0–0 c5!?

Alltså jugoslaviskt igen som gav remi det 18:e partiet – fastän långt ifrån problemfri för Kortjnoj som då spelade 6. – Lg4 7. Le3 Sc6. Nu låter han Karpov välja på två ting. Antingen gå in i ett något bättre slutspel med 7. d×c5 osv., men det är ju just i slutspelet som Karpov blivit utspelad de senaste sensationella partierna. Eller så kan gå in i en slags Benoni som han gör i partiet. Det blir kamp, svarts damflygelspel mot vits attack i centrum och på kungsflygeln. Båda spelar på vinst!

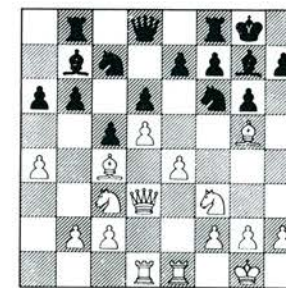
7. d5 Sa6 8. Lf4

Ett nybörjarfel vore 8. L×a6. Svart får löparpar och b-linjen för tornet och vits ev. manöver Sf3–d2–c4 bemötes med Ld7–b5. Efter byte Sc3×b5 skulle svart ändå genomfört sitt tematiska b5: b7×a6×b5 i stället för b7–b5. Vits plan går ut på att förstärka trycket i centrum och på kungsflygeln samtidigt som b5 försvåras.

8. – Sc7 9. a4 b6 10. Te1 Lb7 11. Lc4 Sh5 12. Lg5 Sf6

Med den fromma förhoppningen 13. Lf4 Sh5 15. Lg5 Sf6 osv...

13. Dd3! a6 14. Tad1 Tb8



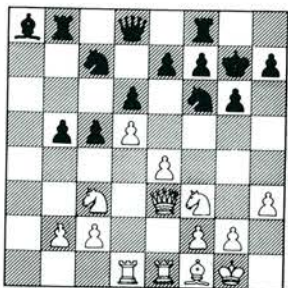
Någon annan plan står inte att upptäcka. Men vit hinner i god tid utrymma damflygeln och när b5 kommer har det förlorat det mesta av sin vanliga kraft. Kanske ändå Kortjnoj skulle ha ställt upp sig med h6 och Kh7 medan chansen fanns, dvs. innan vits dam ställt sig på e3 eller d2. Karpovs nästa drag är alltid nyttigt i den här ställningstypen. Ty förr eller senare gör vit e5.

15. h3 Sd7

16. De3! La8 17. Lh6

Detta avbyte som inte är så mycket för vit att eftersträva i vanlig Pirc är här på sin plats. Lg7 både försvarade (Kg8) och angrep (b2).

17. – b5 18. L×g7 K×g7 19. Lf1! Sf6 20. a×b5 a×b5

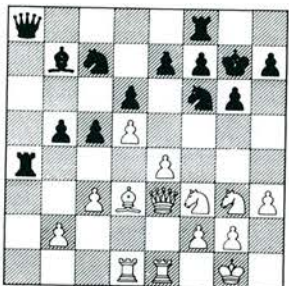


21. Se2!

Efter 31 partier – två äkta Karpovdrag! Först 19. Lf1 – där står löparen minst i vägen – och sedan detta stilla smått sadistiska drag. Springarn ställer sig på g3 beredd att kasta sig över svarts stackars blottställda kung. Nu måste Kortjnoj göra h6 snart väl!

21. – Lb7 22. Sg3 Ta8 23. c3 Ta4 24. Ld3 Da8

Vackra manövrer med det tunga artilleriet, men Kortjnojs kanoner är för dagen laddade med lösa skott.



25. e5!

Karpov däremot har siktat länge och väl – och träffar på första försök. Kortjnojs bondeställning rämnar över hela linjen. På 25. – Sf×d5 följer förstas 26. Sf5† g×f5 27. Dg5† Kh8 28. D×f5 med matt.

25. – d×e5 26. D×e5 Sc×d5 27. L×b5 Ta7

Listigt i ett svårt läge. På 28. Se4 finns nu 28. – Sc7!

28. Sh4! Le8

Svarts ställning är hopplös, svagheter överallt och inget motspel. På 28. – Db8 hade Karpov planerat 29. c4 D×e5 30. D×e5 30. T×e5 Sc7 31. T×c5 Te8 och sett ända fram till 32. Shf5†! g×f5 33. S×f5† Kf8 34. T×c7!

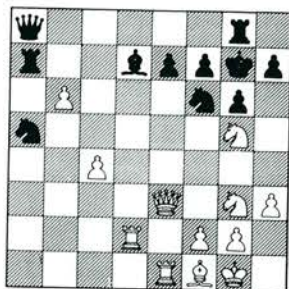
29. Le2!

Karpov har ju själv vid ett tillfälle erkänt att han angriper för att få bättre slutspel. Här gör han det för att vinna c-bonden – och innan c4 kommer flyttar han helt kallt undan löparen.

29. – Le6 30. c4 Sb4 31. D×c5 Db8 32. Lf1 Te8 33. Dg5 Kh8 34. Td2 Sc6 35. Dh6!

Suddar ut sista flikarna av Kortjnojs VM-drömmar.

35. – Tg8 36. Sf3 Df8 37. De3 Kg7 38. Sg5 Ld7 39. b4 Da8 40. b5 Sa5 41. b6



I denna tröstlösa ställning förseglade Kortjnoj. Allt vinner för vit t.ex. 41. – Tb7 42. Ta2 med pjäsvinst eller 41. – Ta6 42. c5 för att inte tala om springaroffret på f7... Därför tidigt nästa morgon utan fortsatt spel 1-0 (6-5)

Hela VM-materialet redigerat och kommenterat för TfS efter kritiskt granskande av Tal i "64" av Gunnar Johansson

HVIDOVRE 1978

Nr 245 FLANKSPEL

Bjarke Kristensen – Tim Binham

1. Sf3 c5 2. b3 Sf6 3. Lb2 g6 4. g3 Lg7 5. Lg2 d5 6. 0-0 0-0 7. c4 d4 8. b4 a5!? 9. b×c5 Sc6 10. d3 Sd7 11. Sa3 S×c5 12. Sc2 Lf5 13. Tb1

Med hotet 14. La3 b6 15. Sh4 Ld7 16. L×c5 b×c5 17. Tb5. F.ö. verkar vits spel mer lätt-skött.

13. – Dd7 14. Dd2 Tfe8 15. La1 e5 16. Tb5 Lf8 17. Tfb1 Tab8 18. Sfe1 Ted8

Här borde nog 18. – e4 försökts t.ex. 19. e3

e×d3 20. S×d4 S×d4 21. L×d4 Se4 med motspel.

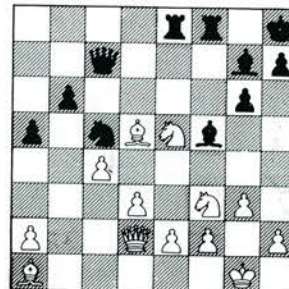
19. Tb6 De7 20. Ld5 Sa4 21. T6b5 b6 22. Sf3 Sa7 23. S×e5!

Löparen på a1 börjar vakna!

23. – S×b5 24. L×f7† Kh8 25. T×b5 Lg7 26. S×d4! Sc5

26. – L×e5 27. T×e5 D×e5 28. Sb3 med dam och tre bönder för två torn. Eller 26. – L×e5 27. T×e5 D×f7 28. S×f5 med starkt angrepp.

27. Sdf3 Tf8 28. Ld5 Tbe8



29. Dh6!

Alltid skönt att få ställa Silvia i slag! Det hotar 30. Sg5

29. – Se6

29. – T×e5 30. S×e5 L×h6 31. S×g6 matt.

30. L×e6 T×e6

30. – L×e6 31. Sg5 L×h6 32. Sef7† Kg8 33. S×h6 matt. Eller 30. – L×e6 31. Sg5 Lf6 32. S×e6 med vinst.

31. Sg5

1-0

På 31. – L×h6 följer matten på h6 igen.

Anm. för TfS av Matti Svonn

Nr 246 ENGELSKT

Lars Karlsson – John Rödgaard

1. c4 Sf6 2. Sc3 e6 3. e4 d5 4. c×d5 e×d5 5. e5 d4

Tajmanov ger varianten 5. – Se4! 6. Sf3 Lf5?! 7. Db3 Sc5 8. D×d5 Sc6 9. Lb5 D×d5 10. S×d5 0-0-0 med ersättning för bonden.

6. e×f6 d×c3 7. De2†! Le6 8. d×c3 D×f6

Partos spelade 8. – Sd7 mot Kortjnoj i Montreux men bondeoffret verkar tvivelaktigt.

9. Sf3!

Utropstecknen härstammar från Bent Larsen i Ekstrabladet! 9. Db5† Sd7 10. D×b7 De5† 11. Le3 Tb8 (B.L.) passar inte Lars eftersom han själv strävar efter initiativ. Det bästa på 9. Sf3! är nog det lugna 9. – De7.

9. – Le5 10. Lg5 Df5 11. g4! D×g4 12. Tg1 Da4

12. – Df5? 13. Sh4 Dd5 14. Td1 eller 12. – Dh5 13. Lf4 och svart ska parera 14. Tg5 och inslag på g7.

13. De5

13. b3 Da5 14. b4 Da3 ger inget och på 13. b3 Da5 14. De5 verkar 14. – Db6 klara biffen.

13. – Sd7 14. D×g7 De4† 15. Le2 Tf8 16. Sd4

16. 0-0-0 D×e2 17. Tge1 verkar ju dödande då 17. – D×f3 besvaras med 18. T×e6 men Lars såg paraden 17. – Le3†!! och vit tappar material.

16. – L×d4 17. D×d4 D×d4 18. c×d4

Svart verkar ha kommit in i ett fhyfsat slutspel. Men nu visar sig löparnas styrka. Det blir matt i fyra drag!

18. – f6?

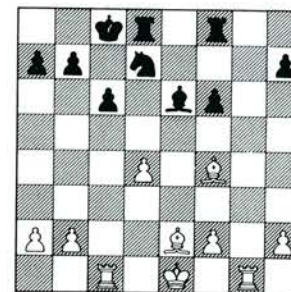
Bättre 18. – Sb6 men 19. Lh6 Th8 20. Ld3 0-0-0 21. 0-0-0 (hotar Lg7) f5 22. Tde1 ger vit fördel.

19. Lf4 0-0-0?

19. – c6 20. Tg7 Tg8 21. Lh5 Kf8 22. T×g8 och vit behåller trycket.

20. Tc1 e6

20. – c5 var sista chansen men det är ändå kört. Nu följer en klassisk vändning:



21. T×c6! b×c6 22. La6 matt

Anm. för TfS av Matti Svonn

EUROPACUPEN BORÅS 1978

Nr 247 NIMZOINDISK

A. Ornstein – A. Adorjan

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3

Det för TFS:s läsare bekanta 4. Ld2 prövades återigen av Harry Schüssler mot Suba, Rumänien. Harry vann så draget dyker säkert upp igen.

4. – b6 5. Sge2 La6 6. Sg3

En annan och mer konsekvent fortsättning är 6. a3.

6. – 0-0 7. e4 Sc6 8. Ld3

Taimanov har (!) på detta drag. Nu går inte 8. – Sxd4 p.g.a. 9. Da4 Lxc3 10. bxc3 och vit vinner.

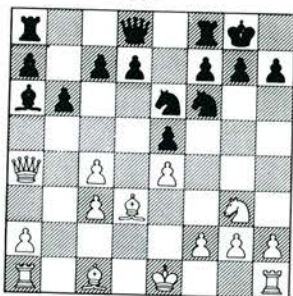
8. – e5!

Adorjan har tydligen studerat varianten mer än vad Taimanov gjort vilken avfärdar textdraget med: 9. 0-0! Lxc3 (9. – Sxd4 10. Da4! eller 9. – exd4 10. Sd5!) 10. bxc3 d6 11. Le3 Sa5 12. Se2 Sd7 13. f4 och vit är bättre.

9. 0-0 Sxd4 10. Da4?

Axel kan sin teori men innerst inne kunde väl han inte tro att han överspelat en så etablerad spelare som Adorjan redan efter 10 drag.

10. – Lxc3 11. bxc3 Se6



12. La3

På 12. Dxa6 följer Sc5! Vit vinner nu kvaliteten i denna ställningstyp är vinsten av intet värde.

12. – Lb7 13. Lxf8 Dxf8 14. Tfe1 g6!

Inledning till en fin manöver.

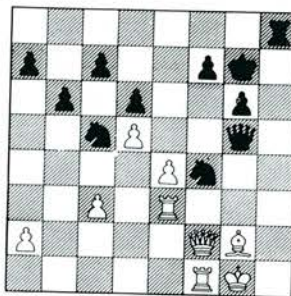
15. Tad1 Dh6 16. Sfl Dg5 17. Dc2 Sc5 18. f3 Sh5

I cafeterian där demonstrationsbrädet fanns och där bakspelarna hade helaften var de flesta överens om att Axel hade svårigheter. Det mesta rörde sig om var den vita kungen kunde gömma sig bäst. Uffe menade att vit var förlorad.

19. Se3 Sf4 20. Lf1 h5 21. Sd5 Lxd5 22. cxd5 d6 23. g3 h4 24. Df2 Kg7 25. Te3 hxg3 26. hxg3 Th8 27. Lg2 Sh5 28. f4

Vit försöker göra det bästa möjliga av sin hopplösa ställning. Efter 28. g4 Sf4 har vit inget spel alls.

28. – exf4 29. gx4 Sxf4 30. Tfl



30. – Th3!

Enkelt och starkt! Svart vinner ytterligare en bonde och därmed är saken klar.

31. Tf3 Txf3 32. Dxf3 Dxd2 33. Dxd2 Sxg2 34. Kxg2 Sxe4 35. c4 f5 36. Tf4 a6 37. a3 Sf6 38. Tf3 Sd7 39. Tf4 Se5 40. Kg3 Kf6 41. Th4 g5 0-1

Sens moral: Lita inte för mycket på teoretikerna!

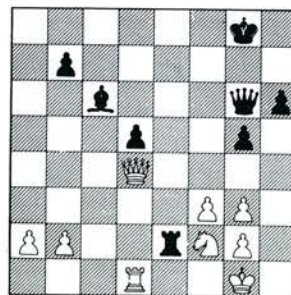
Anm. för TFS av Ove Kinnmark

EKSJÖ 1978

Nr 248 FRANSKT

Schüssler – Wademark

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sd2 Sf6 4. e5 Sfd7 5. Ld3 c5 6. c3 Sc6 7. Se2 f6 8. exf6 Dxf6 9. Sf3 cxd4 10. Lg5 Df7 11. cxd4 Ld6 12. 0-0 0-0 13. Lh4 h6 14. Lg3 e5 15. Db3 Lb8 16. dxe5 Sdxe5 17. Sxe5 Sxe5 18. Tad1 Sxd3 19. Dxd3 Lg4 20. f3 Lf5 21. Dd4 Lxg3 22. hxg3 Ld7 23. Sf4 Le6 24. Tfe1 Tfe8 25. Txe8 Txe8 26. Dxa7 g5 27. Sd3 Te2 28. Dd4 De6 29. Sf2 Dg6

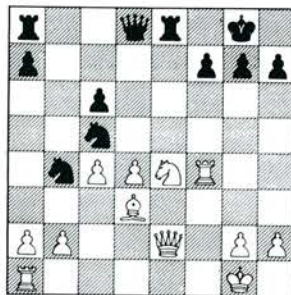


30. Se4 Dg7 31. Dxd7 Kxg7 32. Td2 Txd2 33. Sxd2 Kf6 34. Kf2 Ke5 35. Sb3 Lb5 36. Ke3 b6 37. f4 Kf6 38. Sd4 Lf1 39. Kf2 Ld3 40. a4 g4 41. b4 Ke7 42. Ke3 Le4 43. a5 bxa5 44. bxa5 Kd6 45. f5 Kc5 46. f6 Lg6 47. Kf4 h5 48. Ke5 Lf7 49. Sf5 1-0

Nr 249 KUNGSGAMBIT

Borkowski – Schneider

1. e4 e5 2. f4 exf4 3. Sf3 d5 4. exd5 Sf6 5. Lb5 c6 6. dxc6 bxc6 7. Lc4 Sd5 8. d4 Le6 9. De2 Ld6 10. Sc3 0-0 11. Se4 Lc7 12. 0-0 Sd7 13. Ld3 Te8 14. c4 Lf5 15. Sfg5 Sb4 16. Lxf4 Lxe4 17. Sxe4 Lxf4 18. Txf4 Sc5



19. Sf6 gxf6 20. Lxh7 Kxh7 21. Dh5 (Här vinner 21. Th4 Kg7 22. Dg4 Kf8 23. Th8 Ke7 24. Te1 Se6 25. Txe6!) Kg7 22. dxc5 Te5 23. Tg4 Kf8 24. Dh6 Ke7 25. Tfl Te6 26. Dh4 Dh8 27. Dg3 Td8 28. Db3 Dh5 29. Tf4 Dxd5 30. Kh1 Sd3 31. Tf3 Sf2 32. Kg1 Se4 33. Kh1 Sd2 34. Dd1 Sxf1 0-1

Nr 250 SICILIANSKT

Wademark – Krnić

1. e4 c5 2. Sc3 Sc6 3. g3 g6 4. Lg2 Lg7 5. d3 Tb8 6. Le3 Da5 7. Sge2 b5 8. a3 Sd4 9. Ld2 d6 10. 0-0 Sc6 11. f4 Ld7 12. Sd5 Dd8 13. Lc3 Sd4 14. f5 Le5 15. Dd2 Sf6 16. Sxf6 Lxf6 17. g4 e5



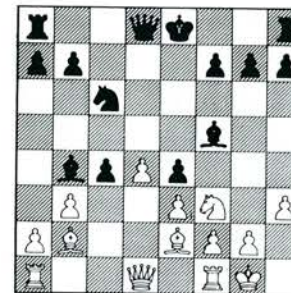
18. fxe6.p. fxe6 19. Sxd4 cxd4 20. La5 De7 21. Lc7 0-0 22. Lxb8 Txb8 23. Db4 e5 24. a4 a5 25. Dxa5 bxa4 26. Da7 Td8 27. h3 Lg5 28. b3 axb3 29. cxb3 Lb5 30. Dxe7 Lxe7 31. Tf3 Td7 32. Ta5 Tb7 33. Lf1 Kg7 34. Tf2 Ld7 35. Tfa2 Kf6 36. Ta7 Txa7 37. Txa7 Ke6 38. Le2 och svart överskred tiden.

TILBURG 1978

Nr 251 DAMGAMBIT

Larsen – Hort

1. c4 c5 2. Sc3 Sc6 3. e3 Sf6 4. Sf3 e6 5. d4 d5 6. cxd5 exd5 7. Le2 Lg4 8. 0-0 c4 9. h3 Lf5 10. b3 Lb4 11. Lb2 Se4 12. Sxe4 dxe4

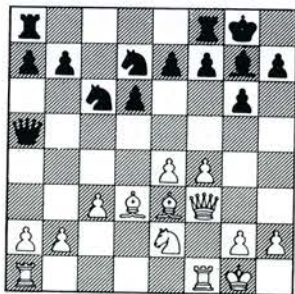


13. Lxc4 exf3 14. Dxf3 Df6 15. d5 Dxb2 16. dxc6 De5 17. cxb7 Td8 18. Tad1 Txd1 19. Txd1 0-0 20. Td5 Da1 21. Kh2 Le6 22. Df4 Lxd5 23. Lxd5 Df6 24. Dxb4 Dd8 25. Dc5 Db8 26. g3 Td8 27. a4 g5 28. e4 Te8 29. b4 h5 30. Kg2 Kg7 31. Lc6 Te6 32. b5 f6 33. Df5 1-0

Nr 252 PIRC

Ljubojevic – Timman

1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. Sc3 g6 4. f4 Lg7 5. Sf3 c5 6. dxc4 Da5 7. Ld3 Dxc5 8. De2 0-0 9. Le3 Da5 10. 0-0 Lg4 11. Df2 Lxf3 12. Dxf3 Sc6 13. Se2 Sd7 14. c3



14. - Se5 15. f×e5 S×e5 16. Dh3 S×d3 17. Dd7 Da6 18. D×e7 Tae8 19. Dh4 d5 20. Sg3 f5 21. e5 f4 22. L×f4 Db6† 23. Kh1 Sf2† 24. T×f2 D×f2 25. Tfl D×b2 26. Dg5 0-1

Nr 253 NIMZOINDISKT

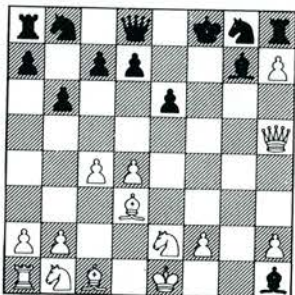
Browne-Ljubojevic

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 0-0 5. Ld3 c5 6. Sf3 d5 7. 0-0 c×d4 8. e×d4 d×c4 9. L×c4 b6 10. Lg5 Lb7 11. Te1 Sbd7 12. Tc1 Te8 13. Db3 De7 14. Ld5† La6 15. Da4 L×c3 16. b×c3 Sb8 17. Lb3 b5 18. Da5 Db7 19. L×f6 g×f6 20. d5 e×d5 21. Db4 Dd7 22. Dh4 Kg7 23. Sd4 1-0

Nr 254 OREGELBUNDET

Browne - Miles

1. c4 b6 2. d4 e6 3. e4 Lb7 4. Ld3 f5 5. e×f5 L×g2 6. Dh5† g6 7. f×g6 Lg7 8. g×h7† Kf8 9. Se2 L×h1



10. Lg5 Sf6 11. Dh4 Sc6 12. Sf4 Kf7 13. Lg6† Ke7 14. Sh5 Df8 15. Sd2 e5 16. 0-0-0 S×d4 17. T×h1 Se6 18. f4 d6 19. Se4 S×g5 20. D×g5 Lh6 21. Dh4 Lg7 22. f×e5 d×e5 23. Tfl Kd7 24. Se×f6† L×f6 25. S×f6† Ke8 26. Le4 e6 27. Dh3† Kb7 28. L×c6† 1-0

Nr 255 LÖPARSPEL

Larsen - Spasskij

1. e4 e5 2. Lc4 Sf6 3. d3 Sc6 4. Sc3 Lc5 5. Lg5

h6 6. Lh4 d6 7. Sa4 Lb6 8. S×b6 a×b6 9. f3 Le6 10. Se2 d5 11. L×f6 g×f6 12. e×d5 L×d5 13. Sc3 Le6 14. L×e6 f×e6 15. Dd2 f5 16. 0-0 Dd4† 17. Kh1 0-0-0 18. Tae1 h5 19. a3 h4 20. Df2 Thg8 21. D×d4 e×d4 22. Sb1 Kd7 23. Sd2 Ke7 24. Tf2 Kf6 25. f4 Tde8 26. h3 e5 27. Tfe2 Te7 28. Sf3 e×f4 29. T×e7 S×e7 30. S×d4 Sd5 31. Te6† Kf7 32. Th6 Se3 33. T×h4 S×g2 34. Th7† Kf6 35. Th6 Kg5 36. Th7 Kf6 37. Kg1 c5 38. Se2 f3 39. Sc3 Sh4† 40. Kf1 Kg5 41. Sd5 Te8 42. Tg7† Kh6 43. Te7 Tg8 44. Te6† Kg5 45. T×b6 Te8 46. Sc7! Tg8 47. Se6† Kf6 48. S×c5† Ke5 49. Th6 Kf4 50. T×h4† Ke3 51. Se4! f×e5 52. T×e4† Kd2 53. Kf2 1-0



Allsvenska serien

Tabellställning efter rond 3

DIV I NORRA

1. SK Rockaden	2 1 0 14 1/2 5
2. Solna SS	2 1 0 13 1/2 5
3. Uppsala Allm.	2 0 1 13 4
4. KH-72	1 1 1 12 1/2 3
5. Akademiska	1 0 2 12 1/2 2
6. Wasa SK	1 0 2 12 2
7. Hägersten SK	1 0 2 10 2
8. Vällingby SS	0 1 2 8 1

DIV I SÖDRA

1. Jönköpings SS	2 1 0 15 5
2. Åstorp	2 1 0 15 5
3. Limhamns SK	1 2 0 14 4
4. SS Allians	2 0 1 10 1/2 4
5. Lund ASK	1 0 2 11 2
6. SS Manhem	1 0 2 11 2
7. Lundby SS	0 1 2 10 1
8. SK Kamraterna	0 1 2 9 1/2 1

DIV II NORRA 1

1. Kristallen SK	3 0 0 15 1/2 6
2. Gnarp SK	1 1 2 14 3

DIV II NORRA 2

1. Västerås ASK	2 1 0 14 1/2 5
2. Eskilstuna SK	2 0 1 14 1/2 4

DIV II SÖDRA 1

1. SK Kamraterna Trt	3 0 0 16 6
2. Lerum SK	2 1 0 14 1/2 5

DIV II SÖDRA 2

1. Helsingborgs SS	3 0 0 21 1/2 6
2. Ronneby SK	3 0 0 16 6

(TfS återkommer med samtliga tabeller efter rond 4).

BOKNYTT

Eric Brøndum: Karpov - Korchnoi 1978. Dansk Skakforlag. 37 sid. Häftad. Pris: Dkr 23:—

Den första - men långt ifrån den sista! - boken om VM-matchen har redan kommit ut, bara några veckor efter sista partiet! Den danske schackjournalisten och - spelaren Eric Brøndum kommenterar VM-matchen i dagboksform. Den är trevligt skriven men kanske analyserna sett annorlunda ut om Brøndum gett sig mera tid och om han haft någon annan liten hjälp än Larsen i Extrabladet/Expressen. Tröttande är vidare den stiliserade skrivstil som används för partikommentarerna. Men först det blev han - i allt en fin prestation.

GJ

A. Aljechin: Das Grossmeisterturnier New York 1924, 3:e upplagan. Kart. 337 sid. Pris: DM 34:-- och Eduard Lasker: Moderne Schachstrategi, 9:e upplagan. Kart. 181 sid. Pris: DM 19.80. Förlag: Walter de Gruyter & Co, Berlin. Två standardverk inom schacklitteraturen vilkas nytryck måste glädja varje schackvän. Aljechins bok räknas till de verkligt stora turneringsböckerna, den kanske rent av är den främsta. Segrare i den dubbelrondiga turneringen blev Lasker före Capablanca och Aljechin, sedan följde Marshall, Reti Maróczy, Bogoljubov, Tartakower, Yates, Ed. Lasker och Janowski. Euwe har bidragit med en spelöppningsöversikt, tyvärr från 1962 (2:a upplagan), en omarbetning hade nog varit befogad. Hur som helst, en underbar bok.

Eduard Laskers utöbök är även den en gammal fin bekant. När första upplagan kom ut är signaturen obekant men det var ett tag sedan, 8 upplagor om man mäter tiden på detta vis före den nu föreliggande 9:e, så den har tydligen både varit och är populär. Åldern har dock ingen betydelse, författaren lär helt enkelt ut schackspelet som sådant varför man med goda skäl kan säga att boken är tidlös.

Walter Korn: Moderne Schach Eröffnungen. Inb. (L) 371 sid. Pris: DM 38:--. Förlag: Das Schach-Archiv, Hamburg. En uppslagsbok av typ Bilguer, första upplagan av Griffith/White kom ut 1911. Den nu föreliggande är baserad på den omarbetade och moderniserade 11:e upplagan av Modern Chess Openings med några kompletteringar. Ett standardverk inom spelöppningslitteraturen.

B. Kagan: Internationales Schachmeister-Turnier zu Mährisch-Ostrau 1923. Inb. 108 sid. Pris: £ 5.30. Förlag: British Chess Magazine

Ltd., St Leonards on Sea. Ännu en intressant återutgivning i serien "B.C.M." Classics Reprint, det är nu den nittonde i ordningen. I turneringen segrade Lasker före Reti och Grünfeld, bland övriga deltagare återfinns som vanligt i dåtidens turneringar av detta slag idel världsstjärnor som Tartakower, Tarrasch, Bogoljubov, Spielmann, Euwe, Rubinstein etc.

B.T. Batsford Ltd

Ludek Pachman: Complete Chess Strategy. Kart. 172 sid. Besk. not. Pris: £ 3.25. Del 3 i Pachmans bokserie om mittspel, här är det råd och anvisningar om flankspel, allt förtydligt med närmare 100 partier. I bokens sista sidor kommer Pachman även in på datorschack, ett nog så aktuellt ämne i dessa dagar. David Levy: Benko Counter-Gambit. Inb. 127 sid. Int. not. Pris: £ 3.95. Det är nu fem år sedan Benkos egen bok om denna gambit kom ut, sen dess har det hänt mycket vilket motiverar en modern sammanställning anser Levy. Enligt honom är gambiten så stark och farlig att många d4-spelare blir rent missmodiga när de ser svarts b-bonde avancera till b5 i tredje draget. Levy kommer fram till att gambiten uppkom i Sverige på 1920 talet, den introducerades på allvar av Lundin och Stoltz men även av Opocensky, Tjeckoslovakien. Den första "riktiga" Benko-gambiten skulle f.ö. vara ett parti Ståhlberg-Stoltz spelat i Sverige 1933. Michael MacDonald-Ross: Nimzo-Indian Defence: Leningrad System. Inb. 134 sid. Int. not. Pris: £ 4.50. Författaren rekommenderar starkt detta spelsätt (1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Lg5) och lyckas i alla fall med föreliggande partiexempel visa att vit får ett mycket bra spel. Boken exemplifierar f.ö. spelöppningsteorins våldsamma utveckling, en variant i Nimzoindiskt som för inte så länge sedan behandlades på ungefär en 1/2 sida ägnas nu 23 kapitel. A. J. Gillam: Starting Chess, Simple Chess Tactics och Simple Checkmates. Samtliga inb. 128 sid. Alg. not. Pris per del £ 1.45. De tre första böckerna ingående i "Discovering Chess Series", alltså rena läroböcker från nybörjarstadiet till en bit på väg. En mycket instruktivt och konsekvent upplagd serie som kräver mycket obetydliga språkkunskaper, strängt taget inga alls om man nöjer sig med diagrammen, som upptar ca 90% av böckernas innehåll. Ted Nottingham & Bob Wade: The Children's Book of Chess. Inb. 111 sid. Alg. not. Pris: £ 2.95. Ännu en ren nybörjarbok, mycket elegant utförd med en mångfald diagram och foton. Liksom Gillams böcker med algebraisk notation, en notation som alltså redan från början kommer att betraktas som den normala av läsarna.

LGR



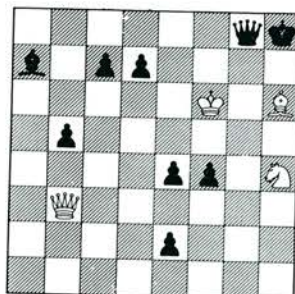
STUDIER

Red. A. Hildebrand, Uppsala och P. Perkonjoja, Turku.

Originalbidrag och lösningar till Pauli Perkonjoja, Parolastigen 12 B 20, SF-20350 Åbo 35, Finland.

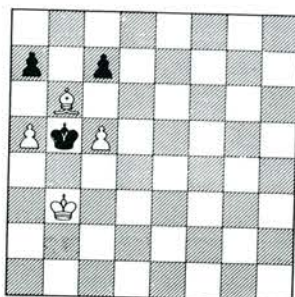
ETT DUSSIN ORIGINALSTUDIER

2005 H. Källström
Göteborg



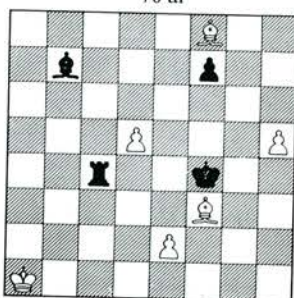
Vinst

2006 A. Hildebrand
Tillägnas J. Knöppel
på 60-årsdagen.



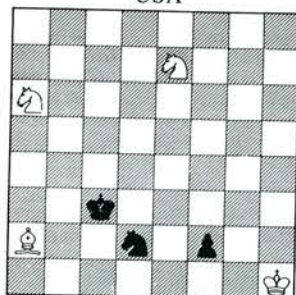
Vinst

2007 A. Hildebrand
Morgongåva
Tillägnas A. Werle,
70 år



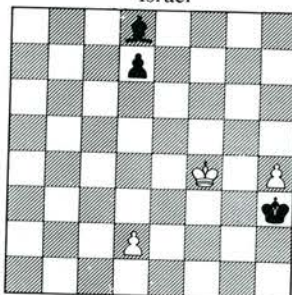
Vinst

2008 R. Brieger
USA



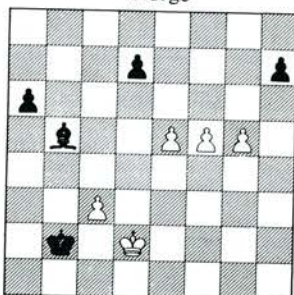
Remi

2009 J. Hoch
Israel



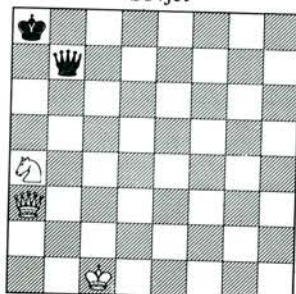
Remi

2010 A. Buraas
Norge



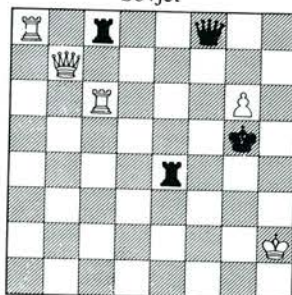
Vinst

2011 D. Gurgenzidze
Sovjet



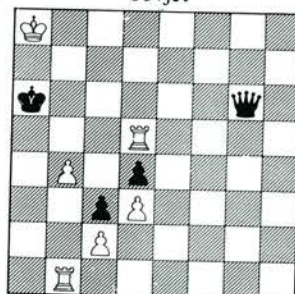
Vinst

2012 D. Gurgenzidze
Sovjet



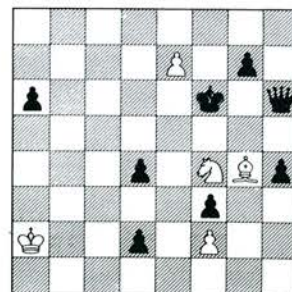
Vinst

2013 Al. P. Kuznetsov
Sovjet



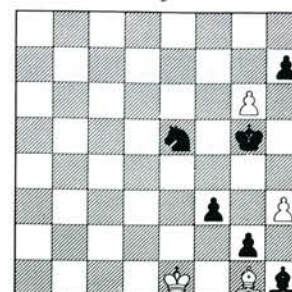
Remi

2014 L. Kovalenko
Sovjet



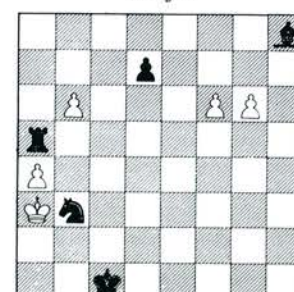
Vinst

2015 J. Makletsov
Sovjet



Vinst

2016 G.A. Umnov
Sovjet



Vinst

Studiespalten i TFS 9/1978 fick stå över på grund av platsbrist, men nu publicerar vi ett helt dussin originalalster (när hände sådant sist?!). Därmed kommer alla insända bidrag med i vår årstävling 1978. På grund av det stora antalet studier blir det denna gång två bokpriser till våra framgångsrikaste lösare. Lösningarna insänds som vanligt till Pauli Perkonjoja under ovanstående adress. Insändningsfristen sträcker sig till den 31 januari 1979 och kolliderar därmed inte med de olika julpristävlingarna.

Lösningar till 1994–1996 i TFS 4/1978

1994 (Werle) Kb3 Df6 Lh1 Sc3 Bb6, d3 – Ka8 Dh3 Tc8 La7 Ba6, b7, c5, h2. Vinst. 1. De7! Tb8 2. bxa7 Kxa7 3. Dxc5† Ka8 4. Db6 Dxd3 5. Lg2 h1D 6. Lxh1 Df1 7. Ld5! Dd3 (a1) 8. Lg2 och vinner. Om 5. – Df1, så 6. Lxf1 h1D 7. Sb5 Dd5† 8. Ka3! Df3† 9. Kb2! ±. På 1. – Tc6 följer 2. Lxc6 Dc8 3. Dc7! Db8 4. Lh1 och vinner. Studien bygger på en idé av Rossolimo från 1931, men har fått ett självständigt och rikare förlopp.

1995 (Bondarenko & Perkonjoja) Kg8 Tg6 Le3 Se6 Bb3 – Ka6 Tg4 Le1, h1 Ba7, b4, b5, b7, g7, h2. Vinst. 1. Sc7†† Ka5 2. Lb6† axb6 3. Td6 Lh4 4. Td2 Tg2 5. Td5 Tg5 6. Td8 Ld5† 7. Sxd5 och 8. Ta8X. Logisk idé med linjeavskärningar och 'romerskt' tema.

1996 (Bondarenko) 1. Sg3 Kxg3 2. Sf5† Kf3 3. Sg3! Kxg3 (nu är fältet d6 deblockerat) 4. Dd6† Kf3 5. Dg3†! (det tredje offret på g3) 6. Ld6† Kg2 7. a3! och vinner, ty kungen har äntligen fått ett kryphål att gömma sig i!

Vi väntar på besked från Finland om vem som vunnit lösningspriset.

Läsarnas kommentarer

A. Werle meddelar, att källan till studien nr 1998 i TFS 4/1978 är Rigaer Tageblatt 24 augusti 1914. A. Dunder, Pori påpekar, att stu-

dien 1995 i TFS 5/1978 har publicerats i författarens studiesamling "100 schachmatnych etjudov" utgiven år 1919. Vi tackar våra sagesmän för dessa tillrättslägganden.

STUDIETURNERING

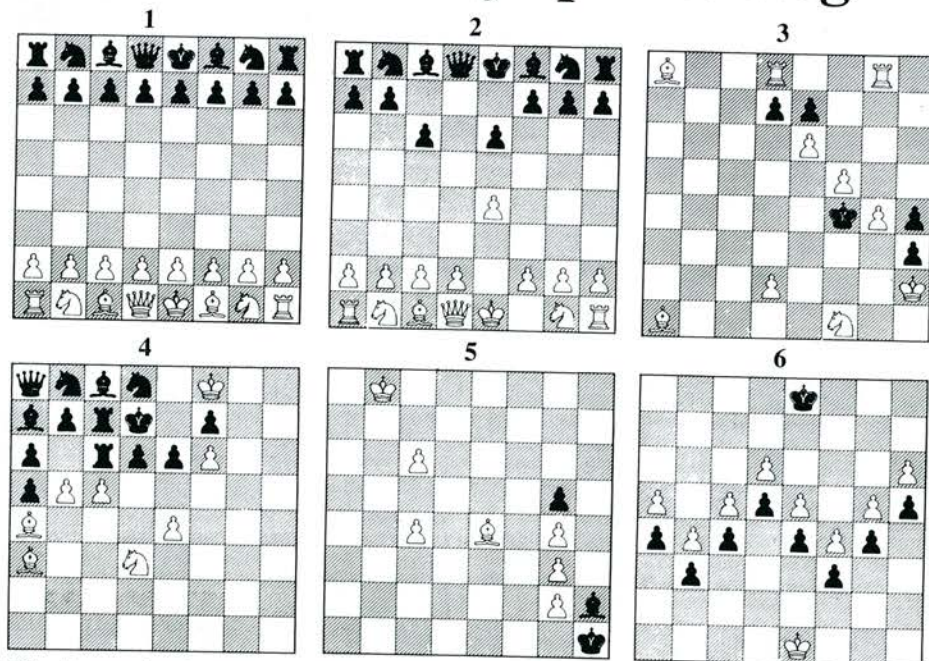
Göteborgs Schacksällskap utlyser i samband med firandet av sällskapets 100-årsjubileum 1979 en internationell studieturnering. Bidrag, högst tre från varje författare, bör vara uppstämplade på diagram och försedda med författarens namn, adress och fullständig lösning. Insändningar till L. G. Ribeck, Tidskrift för Schack, Box 7123, 402 32 Göteborg 7, senast den 30 juni 1979. Tre penningpriser Kr. 150, 100 och 50. Domare A. Hildebrand.

TOURNAMENT OF STUDIES

To celebrate its 100-year anniversary 1979 the chessclub Göteborgs Schacksällskap announces an international competition for studies. Entries, not more than 3 from each composer, must be sent on diagrams with full solution and name and address of the author. Entries to Mr. L. G. Ribeck, Tidskrift för Schack, Box 7123, 402 32 Göteborg 7, Sweden. Last day **June 30th 1979**. Three prizes: SCr. 150, 100 and 50. Judge: A. Hildebrand. Please reprint.



En fantasifull julpristävling



För någon månad sedan var julpristävlingens redaktör inbjuden till en ungdomskurs, där han själv fick bestämma något schackområde han ville bekanta det ungdomliga auditoriet med. Han valde temat "FANTASI I SCHACK". Kan man över huvud taget vara schackspelare utan att ha fantasi? Jag tror inte det. Allt från schackpsykologi till öppningsval, mittspelstaktik och slutspelskonst har en gemensam nämnare och den heter: FANTASI. Därför får fantasin utgöra ledmotivet även i vår julpristävling. Ridån går upp. Var med en stund i vår schackfantastiska värld!

1) Detta är den mest klassiska av alla schackställningar. Men anar ni hur många mysterier den döljer? Låt oss presentera bara ett av dem: spela upp ett parti där vits Tal sätter matt i 5:e draget.

2) Om skeendet i diagram 1 kräver en inblick i framtiden, gäller det här att avlocka det förflutna dess hemlighet. Ställningen har uppstått efter regelrätt spel efter svarts 4:e (läs fjärde och alltså inte tredje!) drag.

3) Låt nu de grå cellerna vila ett tag, sjunk ner i en bekvämlig fåtölj intill julgranen och sätt med några enkla handrörelser den svarta kungen matt i tre drag.

4) Fantasi och humor hör ofta ihop, ty humor brukar förutsätta åtminstone en gnuttu fantasi. Så ock här, där svart blir mattsatt i fem drag.

5) Det finns människor som ogillar schack, ty de anser, att schackspel är kamp. Och

kamp rimmar illa med t.ex. en pacifistisk världsåskådning. Men schack behöver inte vara kamp. Det kan lika gärna, som här, ge prov på välvilligt samarbete! Svart börjar och hjälper vit att sätta den svarta kungen matt i fyra drag.

6) "Blockerade bönder" tycker ni kanske? Och det ser nekligen ut som en ställning ur boken "Die Kunst der Bauernführung". Men si, då har ni fel! Bönderna är allt annat än blockerade. Tvärtom – de är så fria de kan bli, ty vit drar uppåt och svart neråt. Men hur i all världens har en dylik ställning kunnat uppstå? Ja, säg det! Men det går att spela upp den ur ett partis utgångsställning. Lägsta budet vinner! Dvs. kortaste dragserie. I diagramställningen är vit vid draget, så det är svart som gjort det sista draget, men vilket i ordningen? Ange hela partiets förlopp!

Och därmed är vår sedvanliga julsextett ser-

verad. Det som återstår är att meddela den glädjande nyheten, att de tio bästa lösarna kan påräkna följande priser: Kr. 60, 50, 40 och 25 samt 6 schackböcker.

Samtidigt som vi önskar er alla framgång, önskar vi

GOD JUL samt GOTT NYTT ÅR!

Lösningarna (helst rätta sådana!) emotes senast den 15 januari under adressen: A. Hildebrand, Box 29, 74041 Morgongåva.



Datorn mot människan

Att CHES 4.5 skulle vinna mot radiolyssnarna den 30/11 var väl inte någon större överraskning – dess ratingtal är i dag c:a 2000 – men vi som satt i studion var mycket imponerade av datorns starka slutförering i partiet.

Förberedelserna för radiomatchen tog närmare 10 månader, det gällde att få alla parter – radion, Control Data och övriga medverkande på plats och att marknadsföra evenemanget på lämpligt sätt och i god tid. Intresset för matchen var också väl uppskruvat – över 1000 lyssnare kom fram till telefonslussen före och under partiet – hur många som inte gjorde det vet vi inte.

Efter att installationen av terminalen var avklarad i studio 14 vid 20-tiden förpassades vi – Axel Ornstein, Colin Moffat, Göran Pettersson och jag – till en avslappande bastu i Radiorhuset av programledaren Uno Hedin, ett genidrag i sig. Vi hade bara gått omkring och blivit nervösa annars.

Så blev det dags. Kl 22.31 påannonserades programmet och Uno inledde med att intervjua oss medverkande och varför vi var intresserade av schack plus beskrivning av datorns funktion utöver schackspelandet.

Datorn öppnade så partiet med 1. e4 som planerats och till all lycka blev svarsdraget från lyssnarna 1. – e5, alltså dukat för ett öp-

pet och friskt spel. Sicilianskt eller franskt hade knappast varit lämpligt i detta sammanhang. Här partiet med datorns motspelare:

Nr RYSKT CHES 4.5 – Radiolyssnare

1. e4 e5 (E. Lindberg, Märsta), 2. Sf3 Sf6 (J-Å Dahlqvist, Åstorp), 3. d4 e×d4 (Lennart Rohlin, Sandviken), 4. e5 Sd5 (S. Varjomaa, Partille), 5. Lg5 Le7 (H. Strömberg, Fagersta), 6. L×e7 D×e7 (T. Engström, Bollmora), 7. D×d4 Sb6 (J. Ankarlöv, Växjö – 12 år), 8. Lb5 a6 (Olle Forsberg, Bromma), 9. Ld3 Sc6 (Rolf Renfelt, Bandhagen), 10. De4 d5 (Leif Karlsson, Högdalen), 11. e×d6 D×e4† (Tommy Strömberg, Strängnäs), 12. L×e4 c×d6 (Stig Klämmeberg, Kungsbacka), 13. 0-0 Le6 (Lars Grahn, Malmö), 14. Sg5 h6 (Hans Karlsson, Västerås), 15. S×e6 f×e6 (Willy Svensson, Västerås), 16. Sd2 0-0-0 (Sören Sahlholm, Timrå), 17. f4 Kc7 (Pär Sundelius, Örebro), 18. a4 Sd7 (Pia Cramling, Huddinge), 19. c4 Sd4 (Johan Sterner, Stockholm), 20. Tfe1 a5 (Kosti Karppanen, Luleå), 21. Sf3 S×f3 (Jan Wikström, Falun), 22. L×f3 e5 (?), 23. e5! e×f4 (C-E Erlandsson, Lund), 24. e×d6† Kb6 (Lars Falk, Mölndal), 25. Te7 g5 (Rune Essenstrand Stockholm, (blind/)), 26. Tae1 Sc5 (Hasse Mineur, Gävle), 27. Td1 Thf8 (Titti Hallgren, Göteborg), 28. Td4! Tf6 (Kurt Zetterqvist, Luleå), 29. b4! a×b4 (Ulf Rathsmann, Stockholm), 30. T×b4† Ka7 (Börje Jansson, Uppsala), 31. Tb5! S×a4 (Torhild Hilmersson, Växjö), 32. T5×b7† Ka6 (Britt-Marie Erlandsson, Varberg), 33. Le2† Ka5 (Konstanty Kiszczur, Stockholm),

34. Tb5†

med matt i 2 drag. Datorn gav själv varianten 34. – Ka6 35. Tb1† Ka5 36. Te7 matt.

Imponerande slutförering – lägg särskilt märke till 23:e och 31:a dragen – ingen av oss i studion såg dessa drag så nog var CHES stark.

Roligt var också att följa de olika ställningsvärderingarna under partiet. CHES angav för varje drag hur bra den ansåg sig stå, hur många ställningar den analyserat och vilka varianter den trodde lyssnarna skulle spela.

Från att ha stått helt jämnt efter 16:e draget så arbetade datorn sig efter hand upp till en övervikt av 0,5 bönder efter 24:e draget. I 1 bönder efter 30:e draget för att snabbt öka till 6,3 bönders ledning efter svarts 33:e drag.

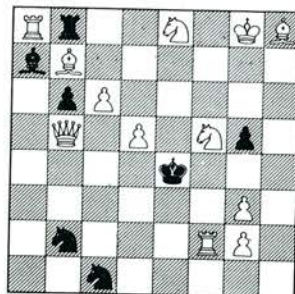
I slutställningen taxerade CHES sin ställning till 1.254,4 bönder bättre så nu vet vi hur mycket en mattställning är värd.

Sven-Gunnar Samuelsson

??? PROBLEM

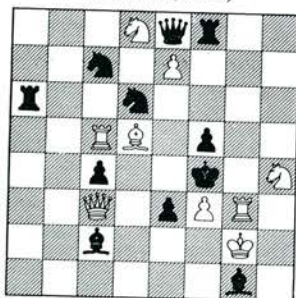
Bidrag och lösningar till
LENNART LARSSON, PL 1301,
S-443 00 Lerum

13695. Valentin Lider,
Moskva.



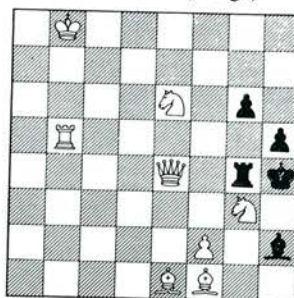
Matt i 2 drag.

13696. Herbert Ahues,
Bremen (BRD)



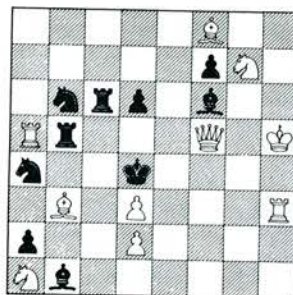
Matt i 2 drag.

13697. Bjarne Blikeng,
Kristiansund (Norge)



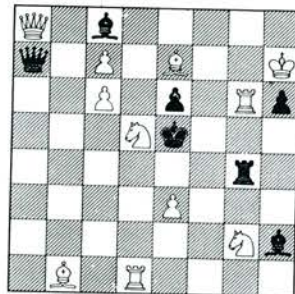
Matt i 2 drag.

13698. Alf Myrhaug,
Nannestad (Norge)



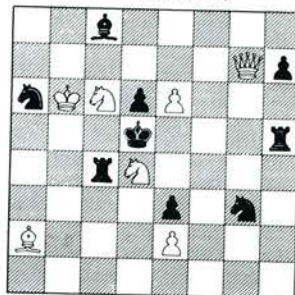
Matt i 2 drag.

13699. Henryk Zuk,
Warszawa.



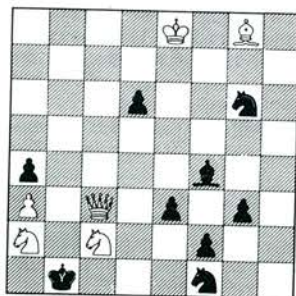
Matt i 2 drag.

13700. Axel Åkerblom,
Ödåkra. (Ny version av
13646, Tfs 6)



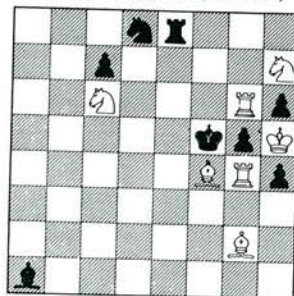
Matt i 3 drag.

13701. Hilding Fröberg,
Handen.



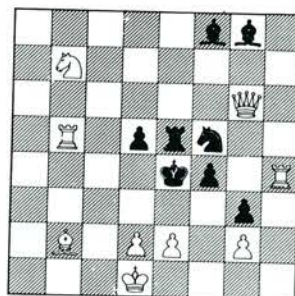
Matt i 3 drag.

13702. Tapani Tikkanen &
Jan Hannelius,
Iisalmi/Kangasala (Finland)



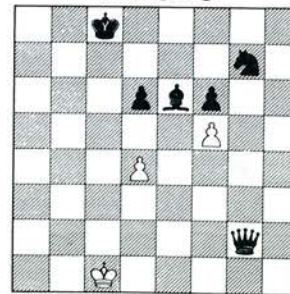
Matt i 3 drag.

13703. Axel Åkerblom,
Ödåkra.



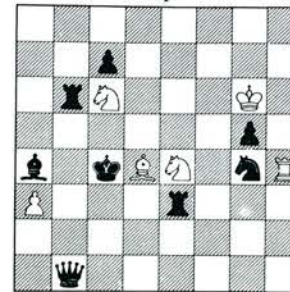
Matt i 3 drag.

13704. Torsten Jönsson,
Helsingborg.



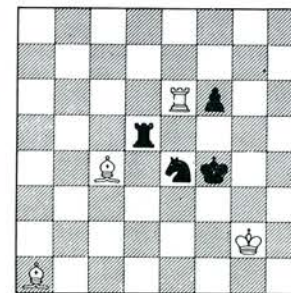
Svart börjar och hjälper vit
att göra matt i 5 drag. (2 lös-
ningar)

13705. Jozsef Korponai,
Budapest.



Svart börjar och hjälper vit
att göra matt i 2 drag. B)
Kg6 på e8.

13706. Anders Lundström,
Vindeln.



Svart börjar och hjälper vit
att göra matt i 2 drag. B)
Kg2 på h3.

13707. Torsten Jönsson, Helsingborg. Vit: Kf1
Tc1 Lb2 Bc3 d2. Svart: Ke5 Le6 Sd7 Sf5 Bd5
e4 f2 f7. Svart börjar och hjälper vit att göra
matt i 3 drag. (2 lösningar)

13708. Knut Moberg, Rydsgård. Vit: Kh8
Ta2 Lb7. Svart: Kc5 Sc6 Sd2 Bd6 e6. Svart
börjar och hjälper vit att göra matt i 3 drag.

Lösningstävlingen. A-tävlingen omfattar spal-
tens samtliga problem 13695–13708, B-tävling-

en tvådragarna 13695–13699, samt hjälpmatter-
na 13705 och 06. I vardera tävlingen utdelas
som vanligt ett bokpris. Lösningar senast
10/2–1979 till Lennart Larsson, PL 1301,
S-443 00 Lerum.

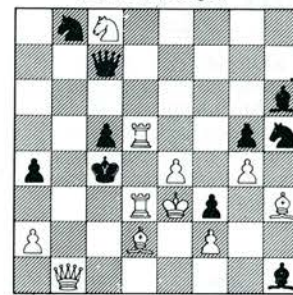
Bokpriserna i häfte 7 gick till Gustav Rohm,
Fjällviolen 3, Angered (A-tävl) och Per Hög-
lind, Barsbrov. 7, Järfälla (B-tävl).

JULTÄVLING

Tre schackböcker utdelas som pris i vardera tävlingen. Lösningar senast 1:a februari till
Lennart Larsson, PL 1301, S-443 00 Lerum.

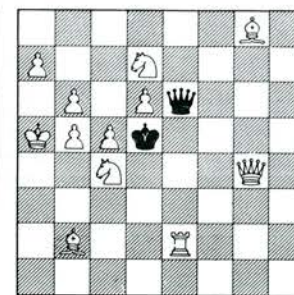
A: (Ganska svår tävling)

13709. Baruch Lender &
Cyril Swindley,
Afula/Dorotea
(Israel/Sverige)



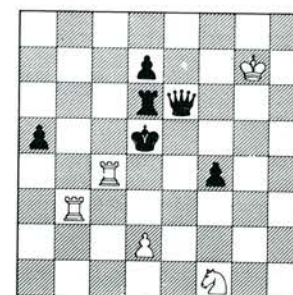
Vit börjar och tvingar svart
att göra matt i 5 drag.

13710. Jiri Jelinek,
Sumperk-Vikyrovce
CSSR.



Vit börjar och tvingar svart
att göra matt i 5 drag.

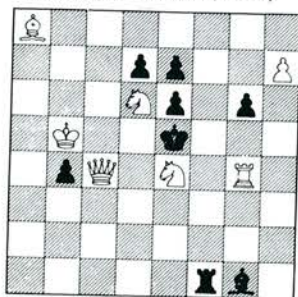
13711. Carl-Philip Nilsson,
Nynäshamn.



Seriehjälp-matt i 7 drag.
B) Bf4 på d3.
(Efter att svart ensam gjort
en dragserie av 7 drag kan
vit göra matt i ett drag)

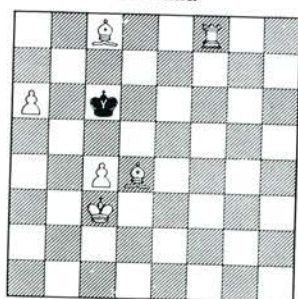
B: (En något lättare tävling)

13712. Stefan Dittrich,
Karl Marx – Stadt. (DDR)



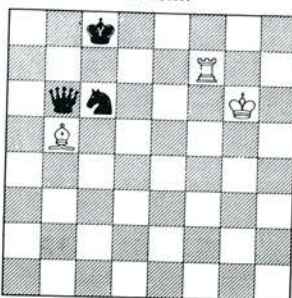
Vit börjar och gör matt i 2 drag.

13713. Yngve Rimbirt,
Bromma



Vit börjar och gör matt i 3 drag.

13714. Anders Lundström,
Vindeln.



Svart börjar och hjälper vit att göra matt i 2 drag. (2 lösningar)

PROBLEMTURNERING

Göteborgs Schacksällskap, som nästa år firar 100-årsjubileum utlyser med anledning härav en internationell turnering för ortodoxa direktmattsproblem i två drag (ej tvillinguppgifter eller flera lösningar). Fem priser à sv.kr 120, 95, 70, 40 och 25. Domare Lennart Larsson.

Tävlingsbidrag (högst 3 problem från varje förf.) skall senast 31/5 1979 sändas till Lars Göran Ribbeck, Tidskrift för Schack, Box 7123, 402 32 Göteborg, Sweden. Domslutet offentliggöres i november 1979 och kommer att tillställas samtliga deltagare.

TOURNAMENT OF PROBLEMS

To celebrate its 100-year anniversary 1979 the chessclub Göteborgs Schacksällskap announces an international tournament for orthodox problems mate in 2 moves (no twins, not more than one solution). Entries, not more than 3 from each composer, must be sent on diagrams with full solution and name and address of the author. Entries to L.G. Ribbeck, Tidskrift för Schack, Box 7123, 402 32 Göteborg, Sweden. Last day: 31/5 1979. Prizes S.Cr. 120, 95, 70, 40 and 25. Judge: Lennart Larsson. Please reprint.



Problemavdelningen tillönskar alla
vänner och medarbetare en

God Jul och
Ett Gott Nytt År!

Solstadsträffen

Resultat: Klass M: Carl-Magnus Björck, Åstorp, 14,5, Christer Bergström, Solna, 14, Magnus Bergström, Solna, 12, Peder Berkell, Hägersten, 12, M. Wiedenkeller, Trysil/Norge, 12, Christer Niklasson, Hägersten, 10,5, Jan-Olov Lind, Örebro, 9,5, Björn Öhlund, Solna, 9,5, Hakon Persson, Bromölla, 9,5. 19 deltagare. **Klass I** Lars Inge Hedlund, Lysvik, 14, Björn Särén, Karlstad, 12, Anders Åstebro, Skövde, 11,5, Lars F. Ohlsson, Osby, 11, Paul Svedberg, Skövde, 11. 18 deltagare. **Klass II** Jukka Hautajärvi, Skövde, 13, Jan

Olov Carlsson, Karlstad, 12,5, Kalle Gåård, Kristinehamn, 12,5 Bo Jörstål, Finspång, 10,5, Maria Sandström, Stockholm, 10, Elis Eriksson, Karlstad, 10. 18 deltagare. **Klass III** Lars Erik Johansson 12,5, Erik Spångberg 10,5, Gunnar Forsberg 10. 9 deltagare (dubbelronder).



Register 1978

Partier	sid		sid
Andersson, B-Engelbrecht	187	Kanko-Binham	115
Andersson, M-Lundén	188	Kaiszauri-Ornstein	89
Andersson, U-Tatal	150	Kaiszauri-Schneider	118
Andersson U-Timman	305	Kaiszauri-Donner	305
Andersson, U-Spasskij	305	Karadag-Nielsen	275
Arfwedson-Lindhe	4	Karlsson, L-Schysler	184
Arnason-Kuzmin	84	Karlsson, L-Rödgaard	329
Balasjov-Miles	87	Karpov-Miles	87
Balasjov-Geller	120	Karpov-Ljubojevic	87
Balasjov-Dorfman	120	Karpov-Hort	88
Balogh-Atabek	259	Karpov-Andersson, U	141
Berg-Ribbegren	90	Karpov-Kortnoj 189, 190, 191, 192, 217, 219, 221, 222, 248, 252, 254, 257, 287, 289, 325, 327	
Bergsäker-Asphem	227	Knudsen-Olheim	3
Bisguier-Sanz	201	Knudsen-Kharitonov	5
Björk-Fuglsang	278	Kortnoj-Spasskij	21, 23, 24
Boman-Johansson, G	81	Kortnoj-Karpov 189, 191, 192, 193, 217, 220, 221, 248, 250, 253, 254, 257, 289, 325	
Borisova-Hjort	15	Kortnoj-Miles	308
Borkowski-Wedberg	258	Kourilehto-Bjuhr	81
Borkowski-Schneider	331	Kristensen-Binham	328
Browne-Miles	332	Kristiansen-Wedberg	213
Buchegger-Holopainen	3	Krantz-Cramling, D	81
Carlsson, M-Plaskett	5	Krantz-Wedberg	118
Carlsson, M-Sellos	6	Kusjni-Tjiburdanidze	85
Ciocaltea-Ornstein	234	Kuzmin-Dorfman	119
Cramling, D-Poutiainen	12	Larsen-Knudsen	121
Cramling, D-Wahlbom	80	Larsen-Rogoff	152
Cramling, D-Helmertz	226	Larsen-Olafsson	152
Cramling, P-Hedlund	14	Larsen-Brink Claussen	222
Cramling, P-Jackson	59	Larsen-Schneider	222
Cramling, P-Caldwell	59	Larsen-Hort	331
Cramling, P-Tjarnemo	82	Larsen-Spasskij	332
Cramling, P-Dahlin, J	117	Larsson, A-Lekander	66
Dizdar-Lindgren	4	Lekander-Gustafsson, G	186
Dizdar-Carlsson, M	5	Ligterink-Gulko	129
Doda-Beijar	75	Lindgren-Bergström	3
Dolmatov-Tiller	9	Lindgren-Kharitonov	4
Ekelund-Kirjavainen	151	Ljubojevic-Timman	331
Ekström-Wedberg	66	Lombardy-Polugajevskij	84
Ekström-Wahlbom	67	Matanovic-Sax	308
Ekström-Sznepik	89	Marklund-Karp	6
Ernst-Lau	57	Miklós-Borisova	18
Ernst-Andréasson	109	Miles-Andersson, U	305
Englund-Collijn	269	Mühlebach-Wiedenkeller	203
Fedder-Westerinen	83	Niklasson-Fedder	150
Fries Nielsen-Rath	222	Nilsson, A-Johansson, I	72
Fridh-Einarssen	104	Nyström-Savegren	85
Gaprindasjvili-Tjiburdanidze	279, 281, 282, 284, 285	Nyström-Persson, M-O	86
Ghitescu-Schneider	84	Olafsson-Larsen	84
Ghitescu-Kaiszauri	235	Olafsson-Miles	152
Goode-Hörberg	237	Ornstein-Niklasson	225
Gudmundur-Fries Nielsen	222	Ornstein-Adorjan	330
Gulko-Smyslov	57	Plaskett-Bergström	3
Hammar-Hoi	150	Plaskett-Thornsteinson	4
Hammar-Björk	181	Portisch-Hübner	88
Hansson, D-Karlsson	89	Polugajevskij-Ornstein	305
Hedlund-Ohman	14	Pytel-Gralke	116
Helmertz-Ristoja	150	Pytel-Wiedenkeller	122
Helmertz-Svensson, B	182	Rantanen-Turunen	153
Holopainen-Dizdar	2	Rantanen-Osterman	154
Hoi-Kristiansen	121	Rantanen-Morris	212
Hugolf-Lundblad	154	Renman-Wedberg	89
Hurme-Rikkonen	153	Renman-Rörvall	184
Hurme-Särén	154	Renman-Wedberg	224
Hübner-Timman	87	Ribli-Ljubojevic	306
Ivarsson-Schneider	90	Rikkonen-Böök	115
Jakobsen-Ghitescu	83	Rodriguez-Olafsson	152
Jansson, B-Ornstein	13	Rydell-Ernst	155
Jansson, B-Renman	89	Rödgaard-Mestel	223
Jansson, B-Pintér	236	Rörvall-Pyteri	77
Johannesen-Pytel	121	Rörvall-Cramling, D	185
Johansson, M-Hamann	278	Salonen-Kiviahho	78
Joseliani-Cramling, D	60	Sanna-Svensson, B	247
Juhl-Rydell	148		

Sax-Tukmakov	153
Schneider-Rosenlund	83
Schneider-Jakobsen	89
Schneider-Sloth	223
Schneider-Fries Nielsen	223
Schneider-Romanisjin	306
Schroth-Beckemayer	19
Schyssler-Bjuhr	108
Schyssler-Röhrvall	184
Schyssler-Bengtsson, B	185
Schyssler-Lundin	228
Schyssler-Paoli	257
Schyssler-Wademark	330
Seirawan-Jusupov	275
Sigurjonsson-Ogaard	223
Spasski-Kortjnoj	20, 21, 22, 24, 25
Spasski-Larsen	87
Spasski-Portisch	305
Stean-Sax	152
Stein-Wedberg	212
Steinbach-Ekström	123
Svenn, G-Ribbegren	82
Svensson, B-Morrison	19
Svensson, B-Bengtsson, B	183
Svensson, B-Ornstein	226
Svensson, G-Krantz	67
Sznapi-Bejar	90
Tal-Petrosian	55
Taulbut-Georgiev	9
Thapper-Carlsson, A	58
Thorsteinson-Lindfors	3
Thorsteinson-Wiedenkeller	3
Timman-Karpov	88
Tjiburdanidze-Gaprindasjvili	279, 280, 281, 283, 284, 286
Tjiburdanidze-Kusjnr	85
Tjarnemo-Svensson, G	118
Tsejtkovskij-Bejlvskij	120
Tukmakov-Tal	56
Turunen-Hurme	78
Uhlman-Ljubojevic	224
Vaganjan-Wedberg	306
Valvo-Gheorghiu	201
Wademark-Krnic	331
Wedberg-Kaiszauri	13
Wedberg-Schneider	89
Wedberg-Kristiansen	150
Wedberg-Darga	305
Wengholm-Bergström	2
Wengholm-Sellos	3
Westerinen-Wahlbom	211
Westerinen-Andersson	308
Wibe-Westerinen	211
Wikström-Svensson, U	189
Zapata-Zuckerman	201
Österman-Turunen	153

Spelöppningar sid.

Benoni	5, 79, 153, 227
Caro-Kann	14, 85, 87, 89, 121, 152, 223, 248, 281, 225
Dambondspel	2, 24, 269
Damgambit	21, 24, 58, 87, 150, 184, 189, 192, 217, 222, 225, 236, 250, 253, 257, 305, 325, 331
Damindiskt	24, 59, 87, 115, 201, 305
Engelskt	3, 4, 5, 13, 21, 56, 57, 66, 75, 80, 82, 84, 89, 117, 120, 182, 190, 228, 235, 247, 254, 257, 289, 305, 325, 329
Flankspel	90, 187, 201, 222, 223, 275, 328
Franskt	3, 6, 9, 20, 21, 22, 25, 55, 60, 89, 221, 222, 226, 252, 305, 330
Holländskt	4, 23, 89, 122, 150, 203
Jugoslaviskt	12, 13, 19, 82, 109, 150, 188, 222, 305
Katalanskt	3, 220, 248, 306
Kungsindiskt	15, 59, 83, 85, 116, 121, 150, 151, 181, 224, 308
Nimzoidiskt	84, 88, 118, 152, 154, 185, 189, 190, 191, 221, 237, 330, 332
Oregelbundet	66, 90, 148, 332
Owens försvar	67, 85, 87, 152
Pirc	120, 129, 184, 222, 281, 284, 286, 327, 331
Preussiskt	85, 86, 123, 139, 212
Reti	3, 5, 154, 279

Sicilianskt 2, 3, 4, 9, 57, 67, 72, 77, 78, 81, 83, 87, 89, 90, 104, 108, 118, 119, 120, 141, 150, 152, 153, 154, 183, 184, 185, 188, 193, 201, 212, 223, 224, 226, 259, 278, 279, 283, 284, 305, 308, 331

Spanskt 14, 19, 115, 120, 189, 191, 192, 213, 217, 219, 234, 254, 258, 279, 282, 287, 307

Övriga: Aljechin 84, Bird 4, 186, Fyrspringarspel 3, Gannholm 155, Grünfeld 6, 121, Italienskt 281, Kungsgambit 84, 331, Philidor 211, Sokolskij 275, Ungerskt 279, Wienerparti 24, 211, Budapest 306, Löparspel 332.

Problem

Antonov	sid.
Agrell	126
Ahues	64
Ainat	231, 294, 338
Aksglaede	31
Baruch Lender, Swindley	158, 262, 294
Blikeng	339
Czako	338
Dragoescu	262
Fröberg	262
Gedda	93, 195, 262, 338
Golubenko	93, 195, 231
Goumondy	126
Hanneliy	63, 126
Hemmingsson	158
Hoffman	126
Holm	63, 158
Holm & Larsson, L	31, 64
Hultberg	232
Jilinek	64, 93, 158, 195, 231, 232, 262, 294
Jonsson, C	339
Jönsson, E	63, 195, 231, 294
Jönsson, T	231
Karpov	294, 339
Knöppel	93
Kopajev	93, 195
Korponai	63
Kuznetsov	339
La Rosa	126
Larsen, L	94
Larsson, L	93
Larsson, L, Goumondy, Dukic	93, 196
Lider	232
Limbach	338
Lindgren	126
Lindgren & Larsson, L	30, 195
Lindgren & Larsson, L & Persson, M	126
Lundström	126
Lundström-Swindley	158, 195, 294, 339
Myllyniemi	158
Myrhaug	294, 338
Moberg	158, 339
Mårtensson	30
Nilsson, C.P.	231, 339
Ojanen	30
Olsson, A	294
Papala	63
Persson, M	195, 231
Petrov	126, 232, 262
Reinhagen	126
Riczu	31
Rimbert	64, 232
Rohm	63
Ringqvist	93
Stockman	158, 231, 262
Stoljarov	94, 262, 294
Sundman	30, 231
Svedberg	30, 196
Swindley	262
Ternblad & Sundman	262
Thomas	63
Tikkanen & Hanneliy	338
Tinebra	262
Vagidov & Allovadzade	31
Visserman	294
Werle	30

Wiedenkeller & Larsson, L	158
Wik	90, 196
Ylikarjula	30
Zavodny	93
Zuk	338
Åkerblom	30, 195, 294, 338

Studier

Bondarenko	sid.
Bondarenko & Perkonjo	124
Brieger	124
Brodd	334
Buraas	124
Clausén	61, 334
Dobrescu	229
Dukié	194
Fritz	194
Gurgenidze	28
Hildebrand	91, 260, 334
Hoch	125, 334
Holm	260, 334
Jonsson, C	156
Karlendadze	229
Karlsson, L	91, 194
Kopač	156
Korponai	28
Kovalenko	335
Kricheli	335
Kubbel	91
Kuznetsov	124
Källström	334
Lindgren	61, 334
Makletsov	61
Maksimovskij & Dolgov	194
Nadarejshvili	91
Neidze	91
Nemtjin	124
Nestorescu	194, 260
Perkonjo & Gerasimov	260
Runquist & Jonsson, C	125
Rusinek	61, 260
Sedlák	28
Tavariani	91
Umnov	61, 335
Werle	124
Åkerblom	194

Serierubriker

Allsvenskan	sid.
Boknytt	7, 53, 65, 265, 332
Distriktsnytt	48, 77, 105, 246, 333
Frimärkshörnet	47, 73, 107, 140, 313
Järnvägsschack	74, 106, 155
Omslagsdiagram	96, 147, 319
Partier	31, 64, 95, 128, 160
Problem	20, 55, 80, 115, 150, 181, 217, 248, 279, 325
Roliga miniatyrer	30, 63, 93, 126, 158, 195, 231, 262, 294, 338
Studier	36, 71, 99, 239
Teori och praktik	28, 61, 91, 124, 156, 194, 229, 260, 334
Ungå lirare	141
Utlandet	70, 101, 139, 319
Ordet fritt	136, 200, 315
	54, 79, 110, 291

Personligt

Allan Nilsson	sid.
Nils Einar Eriksson	72
Herman Uekermann	90
Trygve Waage	96
Anders Svensson	104
Sverre Halvorsen	136
Hilding Fröberg	147
Georg Lenning	196
Jan Knöppel	230
Royal Goode	232
Gösta Danielsson	237
	272

Diverse meddelanden av förbundskaraktär, rapporter, kongresser, FIDE etc sid.

Ny Elo-lista	7
TfS:s Kamratförbund	27
Schack-Gideon	35
FIDE	37, 67, 147, 173, 312
Välkomna till SM 1978	38
Inbjudan SM	39
Ett jubileumsarrangemang	42
Ur tävlingskalendern	47, 90, 99, 168
SM-gruppen	129
SM-gruppen 1979-80	168
Kongressen	169
Konferens i Luxemburg	175
Kalender 1978-79	213
Rankinglista herrar	216
Sveriges OS-lag	264

Turneringar och tävlingar sid.

Juniorschack i Skåne	6
Norska turneringar	11, 75
Två Sovjetmästerskap	18
Juniorturnering Mühlheim	19
Jönköping	37
Skien	38, 209
Högländsträffen	45
Internationella turneringar	50
TV-schack i England	74
Fredrikstad	77
Polsk turnering	90
World Open Chess Tournament	96
Karlstad	100
Stockholms SS	101
Finland	102, 78, 155
Malmömästerskapet	104
Danmarksmästerskapet	106
Dortmund	109
Kristianstad kombischack	109
Tele-OS	129
Göteborg Open	130
Solnakampen	147
Korr-SM 1977	174
Sverige till EM-final	197
Solstadsträffen	340
Schack i det gröna	199
Biel	203
Täby	214
Varamoronden	216
Växjöspelen	230
Albena	237
Tungsräm	239
NM för gymnasieskolor	243
Helsingfors	245
Hvidovre	276
Skåneschack	277
"Knallekvarten"	318
Wilken resa!	319
Collijn-minnet	323

Större turnerings- och tävlingsresultat sid.

Hallsberg	1
Malmö Open	8
Junior-EM	9
Rilton Cup	12
Kandidatfinalen	16
Dam-SM	18
Tusenmanna	33
Pia i schacklandet	43
Öppna SM	68
Damernas VM-kvalificering	74
Sovjetiskt zonspel	97
Landskamp mot Danmark	97
Lone Pine	97
SM i snabbeschack	98
PR-match i Norrköping	103
Limhamn Open	108
New York	112
Skolornas Lag-SM	137

SM 1978	161	Slutspelturnering	135
VM 1978	177, 204, 244	Landskampsspel	136
World Open	201	Teori och praktik	141
Eksjö	202	Ett korparti	148
Tapolca	208	Träningsläger Karlskoga	172
Gausdal	211	Uttalande mot OS	174
Esbjerg	215, 227	Förbundsordförandens kommentar	174
Lag-EM Borås	233	På tu man hand (Kortnoj)	198
Ribe	238	SM-funderingar	200
Junior-VM	239, 275	Manhems bokauktion	208, 214
Skol-SM	241	Fischeriana	210
Sas van Gent	247	Dyra schackspel mm	216
Tilburg	247	Dam-OS	239
Dam-VM	247	Euwe – och sedan?	240
OS 1978	298	Ungdomsledarkurs i Skåne	243
		Stipendie till Westberg	245
		Hörja SK 30 år	264
		Ludvig Collijn	266
		Karpov i segerintervju	273
		Liten Karpov-biografi	274
		TFS:s SM-pristävling	292
		Bobby Fischer	292
		Maskinen mot människan – dator	293
		OS 1978	298
		OS – en partirapsodi	305
		Om och kring OS	308
		OS-glimtar	311
		Schackdramatik i Grönköping	315
		Blåblodig schackkonversation	316
		En skiftning i kulören	317
		Den georgiska damschackskolan	317
		VM	320
		Chess Challenger	322
		Collijn-minnet	323
		Liten julpristävling	324
		Datorn mot människan	337

Diverse artiklar	sid.
Schwedenanalysen i Belgrad	26
Sju dikter	36
Snabbare takt efterlys	37
SM-pristävlingen	42
Julkorsordet för svårt?	42
Schwedenanalysen made in Sweden	49
Julpristävlingen – studier	62
Schack-Oscar till Karpov	74
Utmärkelse till Erik Lundin	76
Lessebo SK 50 år	100
Att bli stormästare	111
Ornstein på jakt	113
Schackresa	113
Kamp för tillvaron	114
Bakåt och framåt	129
Asa-Tor	132
Utmärkelse till ledare	133
Idéspruta i Malmö	134



Den danske stormästaren Bent Larsen bjuder på roande och intressant läsning i varje nummer!

Övriga medarbetare: Börje Jansson, Sixten Johansson, Christer Niklasson, Axel Ornstein, Jan Roth, Harry Schüssler, Hans Svedbark, Ingrid K-Svensson, Magnus Wahlbom, Håkan Åkvist, C-E Erlandsson, Bengt Hammar, Kjell Krantz, Jostein Westberg, Svend Novrup och Lennart Nilsson. Redaktör: Lars Grahn.

Helårsavgiften 55 kr (10 nummer) insättes på pg 53 04 95-1 (Centrala SK). Nyttillkomna läsare 1979 erhåller julnumret -78 kostnadsfritt!

SCHACKNYTT

Box 7103 - 200 42 MALMÖ 7

TIDSKRIFTSPRENUMERATIONER

1979

	nr	språk	pris
British Chess Magazine	12	eng	75:—
Ceskoslovensky Sach	12	tj	75:—
Chess Life & Review	12	eng	120:—
Deutsche Schachblätter	12	ty	75:—
Deutsche Schachzeitung	12	ty	120:—
Europe Echecs	12	fr	100:—
Modern Chess Theory	12	int	120:—
Sahovsky Glasnik	10	ju	75:—
Schach (DDR)	12	ty	90:—
Schack-Archiv	12	ty	100:—
Schach-Echo	24	ty	140:—
Schackinformatör	2	int	140:—
Schweizer Arbeiterschach	11	ty	90:—
Schweizer Schachzeitung	12	ty	90:—
Shakmatny Bjuletin	12	ry	90:—
Shakmaty v SSSR	12	ry	90:—
Shakmaty Riga	24	ry	90:—
Szachy	12	po	75:—

Jag ber att få önska mina kunder En God Jul och ett Gott Nytt år!

NILS LINDE

Gröna stugans väg 45, 1 tr S-127 34 SKÄRHOLMEN/SWEDEN

Tel. 08/97 27 49. Pg. 89 64 22-3

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR

Tillönskas alla vänner i Sverige liksom i utlandet. Vi tackar hjärtligt för visat förtroende under det gångna schackåret 1978 och hoppas kunna stå kundkretsen till tjänst på bästa sätt under år 1979. Vi ställer ett rikhaltigt sortiment till förfogande både på litteratur- och materielsidan.

Välkomna med förfrågningar!

Stockholms Schackförlag

Henry Andersson
Brännkyrkagatan 71 117 23 Stockholm
Tel: 08/69 42 37 Postgiro 55 08 86-6

Spela schack mot

CHESS CHALLENGER 10

CHESS CHALLENGER är ett schackspel där en dator är Din motståndare. Spelet har nu 10 spelnivåer, vilka motsvarar spelstyrkan från nybörjare till klass 1-spelare. Med CHESS CHALLENGER kommer Du därför alltid att ha tillgång till en schackpartner som passar just Din spelstyrka.

Några ytterligare funktioner:

- variabelt motdrag, dvs samma schackparti upprepas inte
- automatisk rockad och en passant
- automatisk bondeförvandling
- spelnivån kan ändras under partiet
- lösning av schackproblem, t ex 2-drag matt

- datorn kan spela vit eller svart
Spelet levereras med schackbräde och magnetiska pjäser i en praktisk väska. Format 34×22×3 cm. För 220 V. S-märkt. Ett års garanti. 8 dagars returrätt.

Specialpris fram till jul

1 575:— inkl moms

Jarl Johansson
Systemering AB

Vretavägen 17, 147 00 TUMBA
Tel: 075/362 18

Sveriges Schackförbunds Korrespondensschackkommitté

Information beträffande de svenska korrespondensschackturneringarna

A. Klass- turneringar	Mästar- klassen	Klass 1	Klass 2	Klass 3
Antal spelare per grupp :	Högst 15	9	7	7
Antal partier mot varje motståndare:	1	1	1	1
Start sker :	Sept.-okt. varje år	Kontinuerligt, d.v.s. så snart en grupp är fulltalig		
Startavgift:	30:—	25:—	20:—	20:—
Priser:	Kontantpriser efter spelar- antalet	1-2-3: plaketter	1-2: plaketter	1-2: plaketter
Uppflyttning:	Gruppsegrare till SM-gr. Övriga: plac. å ranking- lista.	Gruppsegraren till högre klass, uppflyttning även vid 80 vinstprocent.		
Betänketid:	40 dagar för 10 drag	30 dagar för 10 drag		
	Postbefordringstiden inräknas inte. Inbesparad betänketid har man tillgodo.			

Regelhäfte: medföljer startbrevet

B. Lagmatcher mot utländska motståndare arrangeras av SSKK. Se meddelande i SSKK-bulletinen.

C. Specialturneringar: Lag-SM oldboys-SM och cupturneringar ordnas med jämna mellanrum. Inbjudan publiceras i SSKK-bulletinen.

Portot för schackdrag är det vanliga brev- eller postkortsportot.

SSKK-Bulletinen: Abonnemangsavgiften är kr 24:— för 1979 (sex nummer). Den innehåller turnerings- och partiresultat, partier, notiser, boktips, inbjudan till nya turneringar m.m.

Hjälpmedel tillhandahålles av schackförlagen, ej av SSKK. Korrschackkort med ledtryck, "Schack-Album" vari partiställningarna undan för undan registreras och hållas aktuella samt speciella protokoll för korrschack.

Alla avgifter inbetalas till postgiro 52052-8, SSKK. Ange spelklass samt namn, adress och personnummer (10 siffror) å postgirotalongen. Någon annan anmälan än postgiroinbetalningen erfordras inte.

SSKK